

ORTODOKSI

5/21 *viesti*

*Viimeinen
Ortodoksiviesti*

*Kirkko tarvitsee
kaikenlaisia ihmisiä*

"Aika on tapamme
sijoittaa itsemme
muuttuvien asioiden
yhteyteen."

35

20

Haukiniemen tsasouna on taivaallinen
taukopaikka.

15

Papin työ on isä Konstantin Strekacheville Ju-
malan kutsumus.

10

Näin kirjoitettiin Ortodoksiviestin juttuja 1970-luvulla. Näppäimillä
päätoimittaja Eila-Maija Mirolybov.

Sisällys

- 3 Päätoimittajalta
- 4 Kirkkoherralta
- 5 Ajankohtaista
- 8 Kolumni Petri Nykänen

ARKENA

- 9 Arkena Valamon valoa
- 10 Ortodoksiviesti Tarina loppuu
- 14 Toimitussihteeriltä Merkityksellisen työn parissa
- 15 Henkilö Työtä Jumalan kunniaksi
- 17 Henkilö Kirkko tarvitsee kaikenlaisia ihmisiä
- 20 Reportaasi Luonnonystävän tyyssija
- 23 Valamo Vain osa aarteista
- 26 Русскоязычные страницы
- 27 Svensk sida Hittar församlingen hem?
- 28 Kesä Praasniekkoja ja leirejä
- 30 Meikäläisiä Anne Aropaltio

PYHÄNÄ

- 31 Pyhänä Jumalansynnyttäjän syntymä
- 32 Selitä, mitä on... Avioliitto
- 34 Luomakunnan päivä
- 36 Esipaimenelta
- 38 Kulttuuri Kirja-arviot
- 39 Pyhät esirukoilijamme

HUOMENNA

- 40 Huomenna Maltti on valttia
- 41 Lapset ja nuoret
- 42 Jumalanpalvelukset ja menot
- 52 Diakonia tiedottaa
- 54 Lainatut
- 55 Ristisanatehtävä

ORTODOKSI

5/21 viesti

Helsingin, Kaakkois-Suomen ja Tampereen ortodoksisten seurakuntien lehti

Aikakausmedia ry:n jäsen.
Lehti ilmestyi 5 kertaa vuonna 2021.

JULKAISIJA:
Helsingin ortodoksinen seurakunta

TOIMITUS:
Liisankatu 29 A 2, 00170 Helsinki

SÄHKÖPOSTI:
ortodoksiviesti@ort.fi

MA. PÄÄTOIMITTAJA:
Anne Kärkkäinen, p. 040 748 0168

TOIMITUSSIIHTEERI:
Saara Kallio, p. 040 132 0896

LEHDEN ULKOASU: Leena Toivola

LEHDEN TAITTO:
Markku Laitinen / Aste Helsinki Oy

TOIMITUSNEUVOSTO:
Markku Salminen, Aila Koivisto,
Eugenio Colaneri, Ville Kiiveri,
Anna Syrjänen-Filppu, Outi Ylinen,
Jonas Bergenstad, Markku Pelkonen,
Timo Tynkkynen, Kirsi Rovio, Aleksej
Sjöberg, Eeva Manni ja Erja Wessman

TILAUSHINTA: 40 € / vuosi. Lehti oli seurakuntien jäsenille ilmainen.

TILAUKSET, OSOITTEENMUUTOKSET JA PERUUTUKSET:
asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi
p. (09) 8564 6100.
(Huom! Seurakuntalaisten ei tarvitse ilmoittaa osoitteenmuutoksista).

PAINOPIIKKA:

punamusta

ISSN 0788-9194

ORTODOKSIVIEСТИ JULKAISI TILAAMATTA
LÄHETETTYJÄ AINEISTOJA TAPAUSKOHTAISESTI
HARKITEN.

KANSIKUVA: Pyhän Johannes Venäläisen
tsasounan praasniekka Viljakkalassa.
Kuva: Marina Kiviranta

Lämpimät kiitokset!

TÄMÄ on Ortodoksiviestin viimeinen numero. Lehti ehti ilmestyä 71 vuotta, ensin Uskon Viestinä ja sitten Ortodoksiviestinä.

Saadaksemme palautetta tätä viimeistä lehteä varten teimme kyselyn. Kiitoksia jokaiselle 38 vastaajalle!

Vastauksista paljastui, että vuosien varrella lukijoilla ja lehdellä on ollut läheinen suhde. Ortodoksiviesti-nimikin saatiin lukijoilta. Kyselyymme vastaajat kertoivat odottaneensa lehden ilmestymistä. Moni mainitsi lukevansa Ortodoksiviestin kannesta kanteen, leikkaavansa juttuja talteen tai säilyttävänsä lehtiä. Paperilehden puolesta puhuttiin. Surtiin, että lehti lakkaa ilmestymästä.

Lehti on antanut ajattelemisen aihetta. Se on tukenut omia uskonnollisia pohdintoja ja johdattanut katekumeeneja kirkkoon jakamalla tietoa uskonnosta ja ortodoksista käytännöistä ja tavoista. Vieralle paikkakunnalle muuttaneelle lehti on saattanut olla ainoa yhdysside ortodoksisuuteen. Vähemmän aktiiviselle seurakuntalaiselle lehti on ollut merkki kirkkoon kuulumisesta.

Ortodoksiviestissä on pyritty ottamaan huomioon lukijoiden monenlaiset tarpeet. On ollut kevyempiä, aikakauslehtimäisiä juttuja ja toisessa päässä asiantuntijakirjoituksia teologiaan perehtyneille. Tykkäämismainintoja saivat peräti kaikki lehden osastot.

Erityisen rakastettuja ovat olleet henkilöhaastattelut, joissa haastateltava pohdii omaa suhdettaan ortodoksisuuteen ja uskoon.

Lukijoiden lisäksi olen lehdentekijänä valtavan onnellinen ja ylpeä kaikista niistä taitavista ammattilaisista, jotka te-

kivät Ortodoksiviestistä hyvän lehden. Lehden ilmestyminen on joka kerta yhteinen hanke. Kiitos siis teille friikut, kolumnistit, oppineet ja kirkon työntekijät! Teidän ansiostanne olen saanut kurkistella ortodoksisuuden aarrearkkuihin. Kiitos lehden ulkoasun suunnittelijat ja painon väki.

Paras kiitokseni myös rakkaalle työtoverilleni, toimitussihteeri **Saara Kalliolle**. Ilman sinua vähintään puolet ledestä olisi jäänyt vajaaksi. Selvää on myös, että lehden kustantaja ja perimmältään jokainen seurakuntalainen ansaitsee syvän kumarruksen. Te mahdollistitte lehden julkaisun taloudellisesti.

Tunnen suurta kiitollisuutta, että minulle annettiin mahdollisuus koota Ortodoksiviestiä. Se oli merkityksellistä ja arvojeni mukaista työtä, jossa sain käyttää laajasti osaamistani ja kokemustani toimittajana.

Kaikkea hyvää elämääsi, armas lukijamme! Koko kirkkokunnan Aamunkoitto-lehti jatkaa tästä seuranasi.

Anne Kärkkäinen

Haikeana mutta luottaen kohti uutta

ORTODOKSIVIESTIN viimeisen numeron nyt ilmestyessä tunnelma on haikea, mutta luottavainen. Kirkon elämässä on paljon muuttumatonta: julistus ylösnousseesta Kristuksesta, kirkko-opillinen opetus ja kanoninen järjestys. Sen sijaan Kirkon elämä on aina saanut omia paikallisia piirteitään esimerkiksi kirkkomusiikissa ja -taiteessa.

Elämme aikakautta, jolloin viestintä on muuttunut. Mediakenttä on nyt aivan muuta kuin vuosikymmeniä sitten, kun Uskon Viesti -lehti perustettiin. Mutta ainoastaan viestinnän ja lehtien toimintaympäristö ei ole mullistunut, vaan myös yhteiskunnan käsitykset Kirkosta, sen merkityksestä ja yhteiskunnallisesta asemasta ovat muuttumassa. Yhteisöllisyys on pirstoutumassa. Ortodoksiviesti on ollut tärkeä keino tavoittaa kattavasti kaikki seurakuntaiset. Lehti on lähetty jokaiseen talouteen, jossa asuu seurakuntalaisiamme. Lehti on tukenut pientä vähemmistökirkkomme työtä merkittävällä tavalla.

Ortodoksiviestin ansiosta saimme Helsingin seurakunnassa opetella yhteistyötä muiden hiippakuntamme seurakuntien kanssa, ja loppuaikana lehti julkaistiin myös osassa Oulun hiip-

pakuntaa. Jatkossa koko Kirkon yhteinen Aamunkoitto-lehti korvaa Ortodoksiviestin, ja siinä on myös oman seurakunnan tietoja.

On tärkeää muistaa, että Uskonviestin ja Ortodoksiviestin merkitys ei katoa. Lehden sivuille on tallennettu paljon tietoa ja muistoja. Se kaikki on tallessa. Tässä yhteydessä on syytä myös ilmaista syvä kiittolisuus lehden perustajia, päätoimittajia, toimittajia ja avustajia kohtaan. Lehteä on tehty rakkaudesta Kirkkoon ja viestiä seurakunnasta on haluttu viedä kaikille.

Uskonviesti perustettiin aikoinaan, jotta seurakunnan elämästä kerrottaisiin paremmin. Nyt on vastuullista niin viestinnällisesti kuin taloudellisestikin siirtyä valtakunnalliseen lehteen, joka on ollut hankkeilla yli kymmenen vuotta. Kiitos tämän lehden nykyisille ja aikaisemmille tekijöille ja lukijoille. Paljon siunausta Aamunkoiton tekoon: se on nyt meidänkin lehtemme.

"Luova ajattelu saattaa merkitä vain sen tajuamista, ettei ole erityisen ansiokasta tehdä asioita niin kuin ne on aina tehty."

— Rudolf Fleisch

Markku Salminen

Kirkkoherra

Helsingin ortodoksinen seurakunta

ОТ НАСТОЯТЕЛЯ

С печалью, но и с надеждой

ВЫХОД последнего номера «Ortodoksiviesti» несёт с собой печаль, но будит и надежду. В жизни Церкви многое неизменно: весть о воскресшем Христе, учение Церкви и её каноническое устройство. В то же время жизнь Церкви обретает местные черты, например, в церковном пении и искусстве.

Мы живём в период перемен в информационном поле. Медийное пространство сейчас совсем не то, что десятилетия назад, когда было основано издание «Uskon Viesti». Однако изменились не только поле информационной деятельности и сами издания, но меняются и представления общества о Церкви, её целях и месте в обществе. Общинность распадается. «Ortodoksiviesti» было важным шагом в установлении контакта с каждым прихожанином. Журнал приходил в каждую семью, среди членов которой были наши прихожане. Журнал был существенной поддержкой в служении нашей церкви меньшинства.

С помощью «Ortodoksiviesti» мы, в Православном приходе Хельсинки, получили возможность наладить сотрудничество с другими приходами епархии Хельсинки, а в последнее время журнал выходил и на территории Православной епархии Оулу. В дальнейшем, общецерковное издание «Aamun

Koitto», содержащее в т.ч. и приходскую информацию, заменит «Ortodoksiviesti».

Важно помнить, что «Uskon Viesti»/«Ortodoksiviesti» не теряют значения. На страницах изданий - большой объём информации и памяти. Всё это сохранится. В этой связи необходимо выразить глубокую признательность основателям издания, главным редакторам, авторам и помощникам. Издание создавалось из любви к Церкви, а известия из приходской жизни хотелось довести до всех.

В своё время «Uskon Viesti» было основано с целью лучше рассказать о приходской жизни. Теперь как с информативной, так и с экономической точки зрения, настал момент перейти к общецерковному изданию. Об этом шла речь на протяжении последних десяти лет. Особая благодарность прежним и нынешним издателям и читателям. Особое благословение - «Aamun Koito», теперь уже и нашему изданию.

«Творческая мысль может означать лишь осознание того, что нет особой заслуги в том, чтобы делать всё так, как делалось раньше.» (Рудольф Флеш)

Маркку Салминен

Настоятель

Православный приход Хельсинки

Hämeenlinnan kirkko vihittää vigiliassa 27.8.

HÄMEENLINNAN peruskorjattu kirkko vihittää käyttöönsä perjantaina 27.8. vigiliassa klo 17–19. Arkkipiispa **Leo** toimittaa vihkimisen.

Koronarajoitusten vuoksi palvelus on pienimuotoinen itse kirkon sisällä. Kirkkokansaa mahtuu mukaan 10–15 henkeä, mutta myös pihalla katosten alla voi seurata palvelusta äänentoistolaitteista. Kirkkoon toivotaan Hämeenlinnan papin isä **Aki Leskisen** mukaan ennen kaikkea alueen eli Hämeenlinnan seurakuntalaisia.

Kirkkoon ilmoittaudutaan isä Akille tekstiviestillä tai soittamalla, p. 050 321 0035

Kaikki ovat tervetulleita palveluksen jälkeen kirkkokahveille, jotka järjestetään kirkon pihamaalla klo 19:stä alkaen.

Vuonna 1962 valmistuneen kirkon peruskorjaus alkoi vuodenvaihteessa. Ulko-osat ovat valmiit, mutta sisätilat ja kirkon kaudistus vaativat viimeistelyä.

Remontissa punatiilinen ulkovuoraus vaihdettiin vaaleaksi, ja katolle laskettiin kullattu kupoli ja alttaripäätyyn risti. Lämmitys muutettiin öljyltä maalämmöksi. Ilmastointi ja sähköt uusittiin. Kelloja soitetaan käsin eikä enää koneellisesti. Kirkosta tehtiin esteetön, ja kirkossa on induktiosilmukka kuulemisen helpottamiseksi.

Hämeenlinnan kirkon nimikin muuttuu. Pyhän Aleksanteri Nevalaisen kirkosta tulee Tihvinäläiselle Jumalanäidin ikonille omistettu kirkko. Tällä halutaan kunnioittaa Hämeenlinnan

Kirkon väri on nyt vaalea. Kuva: Leena Lomu

alueelle sodan jälkeen muuttaneita kyyröläläisiä ja heidän ylläpitämäänsä Tihvinskaja-perinnettä. Ensi vuonna Tihvinän juhlaa juhlietaan 26.6. Ensi vuonna on tarkoitus juhlistaa näyttävämmin myös kirkkorakennusta, joka täyttää 60 vuotta.

Elo- ja syyskuun praasniekat

■ **Hämeenlinnan Ahveniston** kirkon praasniekka su 29.8. Herran edelläkävijän ja kastajan Johanneksen mestauksen muistopäivänä. Vedenpyhitys ja liturgia klo 9.30. Suuri ehtoopalvelus la 28.8. klo 17.

■ **Helsingin Myllypuron** kappelin praasniekka Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen muistopäivänä ma 30.8. Vedenpyhitys ja liturgia klo 7.30 alkaen. Vigilia su 29.8. klo 17.

■ **Vihdin Nummellan** rukoushuoneen praasniekka Neitseen Marian syntymän kunniaksi ke 8.9. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia. Ti 7.9. klo 17 praasniekkavigilia.

■ **Kouvolan** Pyhän Ristin Ylentämisen kirkon praasniekka ti 14.9. klo 9.30 pieni vedenpyhitys, liturgia ja ristisaatto. Vigilia ma 13.9. klo 17.

■ **Porin** Pyhä Apostoli ja evankelista Johannes Teologin kirkon praasniekka su 26.9. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia. Praasniekkavigilia la 25.9. klo 17.

Sähköremontti sulkee Uspenskin katedraalin

USPENSKIN katedraalissa tehdään sähköremontti 1.9.–30.11. Tänä aikana kirkossa ei toimiteta jumalanpalveluksia, vaan ne siirretään väistötiloihin.

Vaihtoehtoisiksi on suunniteltu kahta paikkaa: Uspenskin palvelukset pidetään Pyhän Kolminaisuuden kirkossa ja Kolminaisuuden palvelukset puolestaan hautausmaan kirkossa Lapinlahdessa. Toinen vaihtoehto Uspenskin palveluksille on teltta katedraalin pihalla.

Lehden mennessä painoon pitopaikka ei ollut vielä tiedossa.

Varmista Uspenskin palvelukset: hos.fi tai ottamalla yhteyttä Helsingin ortodoksisen kirkon asiakaspalveluun, sähköposti: asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi, p. 09 8564 6100.

Uuden rakennuksen vihkiäisiin osallistui kolmisenkymmentä henkeä.
Kuva: Anu Miller

Hangon seurakuntasali vihittiin kesäkuussa

HANKOLAISILLA on nyt käytössään entistä ehompi seurakuntasali, jossa he voivat kokoontua erilaisiin tilaisuuksiin. Uusi piharakennus vihittiin käyttöönsä 13. kesäkuuta. Siunaamisen toimitti Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa **Leo**.

Seurakuntasalin 400 000 euron arvoisesta suunnittelusta ja rakennuttamisesta vastasi Hangon ortodoksisen kirkon ystävät ry. Vihkiäisissä muistettiin rakennushankkeen päävastuullisena toimineita yhdistyksen puheenjohtajaa **Niilo Pellonmaata** ja hänen puolisoaan **Eva Pellonmaata**. He saivat arkkipiispa Leon siunaaman Magdalan Marian ikonin.

Uusi seurakuntasali korvasi vanhan, huonokuntoisen piharakennuksen. Siinä on 50 neliometriä esteetöntä tilaa ja ajanmukaiset keittiö-, saniteetti- ja yöpymistilat.

Haminan hautausmaa kartoitettu

HAMINAN vanhalle hautausmaalle on teetetty ajanmukainen kartta, jonka avulla kaikki haudat inventoidaan. Näin voidaan määrittellä kunkin haudan suojelustatus, jotta alueen kulttuurihistorialliset arvot voidaan turvata.

Haminan vanha ortodoksinen hautausmaa on ainutlaatuinen kokonaisuus, jossa on säilynyt merkittävä määrä rakenteita ja hautamuistomerkkejä autonomian ajalta 1809–1917.

Vastaavanlainen kartoitus tehdään Kotkan hautausmaalla. Kaakkois-Suomen seurakunnan hautausmaista on aiemmin kartoitettu vain Lappeenrannan hautausmaa. Se tehtiin hautaoikeuksien vahvistamiseksi.

Pappilan korjaus etenee Lappeenrannassa

LAPPEENRANNAN linnoituksessa sijaitsevan historiallisen pappilarakennuksen peruskorjaus- ja entisöintityöt ovat käynnissä. Talosta purettiin rakennukseen myöhemmät tehdyt lisäykset julkisivusta ja sisätiloista poistettiin alas lasketut katot ja seinien ja lattioiden korotukset ja täytöt. Alkuperäiset huonotilat ja oviaukot paljastettiin.

Maankaivuissa on löytynyt muun muassa linnoitusalueelle tyypillisiä jäänteitä, kuten liitupiippu ja vanhan asutuksen jäänteitä. Museovirasto on valvonut ulkotöitä ja mukana on ollut arkeologi **Ville Laakso**.

Rakennuksen korjauksen on määrä valmistua seurakunnan käyttöön toukokuun lopussa 2022.

Purkutöissä paljastettiin alkuperäiset oviaukot. Kuva: Timo Tynkkynen

Pyhäkköryhmiä selvitetään Helsingin seurakunnassa

HELSINGIN ortodoksisessa seurakunnassa selvitetään mahdollisuutta perustaa pyhäkkökeskeiset toimintaryhmät, jotka suunnittelisivat kunkin kirkon toimintaa lähiseurakuntalaistensa tarpeiden mukaan. Asiasta päätti Helsingin ortodoksisen seurakunnan valtuusto 20.5.

Kokouksessa vahvistettiin myös Helsingin, Hämeenlinnan ja Lahden seurakuntien 2020 vuosikertomukset ja tilinpäätökset sekä Helsingin seurakunnan erillisrahastojen vuoden 2020 tilinpäätökset. Valtuusto myönsi tilivelvollisille vastuuvapauden.

Valtuusto päätti myös, että varallisuuden keräämiseksi tulevaisuuden kiinteistökorjauksia ja investointeja varten käytetään Nordean sijoitussuunnitelmaa, jolloin erillistä kiinteistörahastoa ei tarvitse perustaa.

Valtuuston jäsen **Anna Tchervinskij** pyysi eroa valtuustosta.

Valtuutetut jättivät useita aloitteita. Näitä olivat muiden muassa aloite vastuullisesta, ympäristöystävällisestä, hiilineutraalista ja ympäristövastuullisesta seurakunnasta ja aloite Manterheimintie 8 -kiinteistön tulevaisuudesta.

Ortodoksinen hiljaisuuden retriitti Örössä Saaristomerellä

LOKAKUUN lopussa järjestetään ortodoksinen hiljaisuuden retriitti Örön saarella Kemiössä Saaristomeren kansallispuistossa.

Retriittiin kuuluu ortodoksia rukoushetkiä, hiljaisuutta tukevia virikepuheita, meditaatiota ja ulkoilua. Retriitissä toimitetaan myös liturgia ja kiitosakatistos. Yhteiset ateriat ovat osa retriittiä.

Pappina retriitissä toimii rovasti **Kalevi Kasala** Helsingin ortodoksisesta seurakunnasta, kanttorina **Päivi Kasala**. Retriitin ohjaavat **Eija Nurmio** ja **Mari Vainio**, jotka ovat vuosia ohjanneet retriittejä Utön ja Örön saarilla.

Eristynyt saari sopii hyvin hiljaisuudelle. Siellä voi kuljeskella merellisissä, avarissa maisemissa ja rauhoittua.

Viikonlopun, pe–su hinta täysihoidolla 290–360 euroa hengeltä majoituksen mukaan, vierasmaja- tai hotellimajoitus. Majoitus yhden hengen huoneissa.

Örön retriitti pe 29. – su 31.10.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset: Mari Vainio, viestitmarille@gmail.com., p. 050 564 8899.

Tihvinskaja viimeisen kerran heinäkuussa

Liturgia toimitettiin Ahveniston kirkon pihalla. Sen jälkeen pidettiin kahvitilaisuus, jonka oli järjestänyt Kyyrölä-kerho. Kuva: Leena Lomu

HÄMEENLINNAN Tihvinskajaa eli juhlaa Jumalanäidin Tihvinäläisen ikonin kunniaksi vietettiin viimeisen kerran heinäkuun 9. päivänä vanhan ajanlaskun mukaan. Ensi vuonna juhla on 26.6.

Tihvinskajan juhlat Hämeenlinnassa on ollut harvinainen palvelus, jota Suomen kirkkokunnassa on vietetty vanhan ajanlaskun mukaan. Jumalanpalvelus on ollut paljolti slaavinkielinen.

Koska venäjänkieliset kyyröläläiset ovat nykyisin vähemmistönä, Tihvinskaja-juhlapäivä päätettiin siirtää uuden eli gregoriaanisen kalenterin mukaiseksi. Sitä vietetään vastaisuudessa silloin, kun muikin Suomen ortodoksinen kirkko viettää juhlaa.

Painettu Aamunkoitto ilmestyi

KOKO Suomen ortodoksisen kirkon yhteinen painettu Aamunkoitto-lehti ilmestyi ensimmäisen kerran juhannuksen alla. Se kannettiin jokaiseen kotiin, jossa asuu kirkon jäseniä.

Värikkäässä tabloidilehdessä oli 16 sivua. Ensimmäinen lehti oli tulevia numeroita litteämpi Helsingin, Kaakon ja Tampereen seurakuntalaisille. Lehdestä puuttui tapahtumaliite, koska kesän kirkonmenot ja muut tapahtumat julkaistiin kesäkuussa ilmestyneessä Ortodoksiviestissä. Myös Turun seurakuntalaiset saivat ohuehman Aamunkoiton, koska Turun seurakunnan oma julkaisu Kupoli ilmestyi vielä. Liitteet jätettiin pois kustannusten säästämiseksi.

Ortodoksiviesti ja Aamunkoitto ilmestyivät kesällä päällekkäin ja nyt alkusyksystä vielä kerran. Tällä on haluttu varmistaa, että seurakuntalaiset saavat varmasti tapahtumatiedot. Tämä Ortodoksiviesti 5/21 on nyt viimeinen numero. Seuraava Aamunkoitto tulee postissa perjantaina 17.9.

Aamunkoitto on Suomen ortodoksisen kirkon jäsenille ja ortodoksisuudesta kiinnostuneille. Lehti ilmestyy noin kahden kuukauden välein, ja sen levikki on 42 000 kappaletta.

Erilaiset perinteet pitävät kirkkolaulumme elossa

ON HYVIN ilahduttavaa, että kirkkomusiikki koetaan niin tärkeäksi ja rakkaaksi, että halutaan toimia sen puolesta. (Nikke Karpinin ym. mielipidekirjoitus Ortodoksiviestissä 4/21 ja dir. cant. Varvara Merras-Häyrysen vastaus OV 5/21 s. 54) Se kertoo muun muassa siitä, miten suuri merkitys kirkkolaululla on jumalanpalveluksen kokemisessa tai miten koemme kirkon kodiksemme.

Kirkkolaulun merkityksestä ovat alkuvuosisatojen kirkkoisätkin opettaneet lukuisissa yhteyksissä jopa varoittaen sen voimasta, mutta ymmärtäen sen mahdollisuudet jumalanpalvelukselle. Myös meidän, kirkkolaulun parissa työskentelevien on hyvä muistuttaa itseämme kirkkomusiikin merkityksestä jumalanpalveluksessa.

Meillä kaikilla on mieltymyksiä taiteesta. Vaikka kirkossa ei varsinaisesti ehkä puhuta taiteesta – ainakaan sanaa korostaen – on kiistatonta, että estetiikalla on suuri merkitys jumalanpalveluselämässä. Kirkkorakennus ja toiminta sen sisällä ovat kokonaisuudessaan estetiikan täyttämiä, mutta toisaalta miten muutoinkin taivaallisen jumalanpalveluksen ikoni voisi toimia. Jumalanpalveluksen kauneus on vuosituhantinen, kirkon kollektiivisessä kokemuksessa harkitusti muotoutunut tapa toimia eikä se näin ollen voi olla subjektiivisten näkemysten temmelyskenttä. Tämä sama koskee kirkkolauluakin, jonka historia on vuosituhantinen lukemattomine kerrostumineen.

Liturgisessa käytännössä ovat ajan kuluessa kohdanneet monet kirkkorunouden eri lajit, tyylit, vuosisadat ja paikalliset perinteet. Nämä vaiheet eivät ole olleet kivuttomia, vaan erilaiset uudet tekstit, sävelmät, käytännöt ja myöhemmin muun muassa tekstien käännökset ovat herättäneet hyvin usein ihastusta, vihas-tusta, puolustusta ja vastustusta aiheensa ja esittäjiensä mukaan. Lopulta kirkon on täytynyt joko paikallisesti tai laajemmin määritellä sallimansa tapa toimia, vaikka kirkkomusiikista sinänsä onkin vain vähän ekumeenisten tai paikallisten synodien ohjeita.

Nykyinen liturginen käytäntö on vakiintunut ympäri maailmaa niin, että kykenemme tunnistamaan jumalanpalveluksia, vaikkamme tuntisi edes niissä käytettävää kieltä. Voimme kenties löytää tuttuja sävelmiä, ehkäpä tunnistaa jonkun säveltäjänkin tai sitten kuulla jotakin aivan muuta kuin mihin olemme tottuneet. Myös palvelusten liike ja toiminta noudattavat pääpiirteis-sään yhteistä käytäntöä. Vieraatkaan musiikilliset piirteet eivät

enää yllätä samalla tavoin kuin ennen, pääsemmehän jo kännykällämme jumalanpalvelukseen missä päin maailmaa hyvänsä.

Historiansa kuluessa ortodoksinen kirkko on mahdollistanut sisäänsä niin yksiaäniset perinteet kuin sen piirissä syntyneen moniäänisyydenkin. Kukaan ei ole viemässä meiltä omaa, suomalaista liturgista käytäntöämme tai liturgista musiikkiamme. Sen voi todentaa vaikkapa palvelusten suoratoistolähetyksistä eri puolilta kirkkoamme.

Emme ole kuitenkaan vain suomalaista yhteisöämme varten, vaan myös niitä varten, jotka ovat kirkostamme kiinnostuneita taustastaan riippumatta. Kansainvälistyvässä maailmassa meille ehkä vieraat sävelmät voivat olla jollekin kirkkoomme tulevalle se rakas kotikirkon sävelmä, joka tuo saman lämmön sydämeen kuin meille itse kullekin rakkaat veisut.

Eri perinteiden paikallinen käyttäminen myös liturgisesti – oli se sitten bysanttilaista, georgialaista, znamennia, kolmirivilaulua, partesta, kiovalaista, moskovaista tai jotain muuta – on erittäin tärkeää, jopa välttämätöntä, koska ilman sitä oma perinteemme lakkaisi elämästä. Emme oppisi tuntemaan kirkkomusiikin moninaisuutta; menettäisimme mahdollisuuden kokea ja saada vaikutteita tai innostua aiemmin tuntemattomista sävelmistä tai käyttää jotakin niistä sellaisenaan tai vaikkapa kuoro-harmonisoinnin lähteenä. Näin ovat tehneet myös ne lukuisat, meille tutut säveltäjät, joiden teokset kuuluvat kirkkomme rakas-tetuimpiin sävelmiin. ●

Rosa Kansala

PETRI NYKÄNEN

Diakoni, dir. cant.

Kirkkomusiikin opettaja

Ortodoksinen seminaari, Joensuu

Pidä siis aina mielessäsi, kuinka syvästi Herra nöyrtyi sanomattomassa hyvydessään ja rakkaudessaan meitä kohtaan. – *Pyhittäjä Markus Askeetti*

*”Haluan
kurottautua kohti
iankaikkista
pelastusta.”*

*Anne Aropaltio
sivu 30*

Näyttelyn
teokset ovat
peräisin
luostarin
kokoelmista.

VALAMON VALOA

TEKSTI JA KUVAT SEPPO SIMOLA

■ Valamossa Heinävedellä jatkuu ensi vuoden lopulle asti näyttely *Taivaallinen maisema – venäläiset mestarit Laatokan Valamossa*. Se johdattaa katsojansa vanhan Valamon aikaan, sen jylhiin maisemiin ja hartaisiin tunnelmiin.

Maalaukset on nostettu esiin luostarin omista kokoelmista. Ne edustavat 1800-luvun loppupuolen romanttista realismia ja varmasti kiehtovat perinteisen maalaustaiteen ystäviä. Luostarille karttui merkittävä taidekokoelma, kun aikansa taidemaalarit työskentelivät Laatokan Valamossa erimittaisia aikoja vuosikymmenten saatossa. Palkkioksi työskentelymahdollisuudesta ja täysihoidosta he lahjoittivat luostarille maalauksiaan.

Kävipä niinkin, että joistakin Valamossa työskennelleistä nuorista taiteilijoista tuli arvostettuja mestareita. Erityisen maininnan ansaitsee Ivan Ivanovitš Šiškin (1832–1898), jonka maalauksia on näytellyssä kolme. Šiškin nimitettiin lopulta maalaustaiteiden professoriksi. Suurin osa hänen tunnetuimmista töistään on Tretjakovin gallerian kokoelmissa Moskovassa ja Venäläisen taiteen museossa Pietarissa.

Näyttelyn suurin maalaus, valtavankokoinen panoraama mereltä etelästä päin Valamon pääsaarelle, on Šiškinin käsialaa, vaikka metsät ja puut olivat hänen suosikkiaiheitaan. Suomalaisia kuvataiteilij

joita edustaa vain Pitkärannassa Laatokan rannalla syntynyt Grigor Auer (1882–1967), joka tunnetaan erityisesti Laatokan maalarina.

Mukana ripustuksessa on myös talviaiheita vanhasta Valamosta. Niitä näkee harvoin, yleensä maalaukset kertovat luostarisaarten kestästä. Valamon rannoille muodostui ahtojäitä ja komeita luonnon muovaamia jäämuodostelmia, joita on ikuistettu maalauksiin. Maisemien ohella näyttelyn teoksissa näkee myös luostarin asukkaita ja eläimistöä, kuten kauriita.

Vanha kuvataide on varsinainen aikakone. Miten muuten saisimme käsitystä esimerkiksi 1800-luvun värimaailmasta. Silloin valokuvaaminen otti vasta ensiaskeleitaan, eikä värivalokuvauksesta nähty edes unta.

Kiintoisan lisän näyttelylle antavat kookkaat suurennokset vanhoista mustavalkoisista valokuvista. Ne ovat päiväämättömiä, mutta niiden aikahaarukka todennäköisesti ulottuu 1800-luvun lopulta lähelle toista maailmansotaa. Kuviin on tallennettu upeiden maisemien ohella niin luostarin arkea kuin pyhääkin.

Näyttely on avoinna maanantaista lauantaihin klo 10–17, sunnuntaisin ja kirkollisina juhlapäivinä klo 12–17 vuoden 2022 loppuun asti. Luostarin osoite on Valamontie 42, 79850 Uusi-Valamo

Kun seurakuntalaiset olivat enimmäkseen venäjänkielisiä, he lukivat 1930-luvulla venäjänkielistä Aamunkoittoa.

Seurakuntalaisten kieli vaihtui vähitellen. Uskonviesti alkoi ilmestyä säännöllisesti 1960-luvulla. Kuva Anu Miller

Tarina loppuu

Lähes kolme hyllymetriä, satoja lehtiä, 71 vuotta. Kunakin aikana lehti on ollut tekijöidensä näköinen. Ortodoksiviestin julkaisu loppuu tähän lehteen.

TEKSTI ANNE KÄRKÄINEN

Helsingin seurakunnan ensimmäinen oma suomenkielinen lehti ilmestyi joulun alla 1950 nimellä Uskon Viesti – Uudenmaan ortodoksilehti. Suomessa julkaistiin valtakunnallista ortodoksista Aamun Koittoa, mutta oman seurakunnan lehden ajateltiin olevan läheisempi.

”Toivomme, että tämä yhdysside seurakuntalaisten ja seurakunnan kesken muodostuu lujaksi, pysyväiseksi, rakentavaksi ja siunausta tuottavaksi.”

Lehti pyrki esittelemään seurakunnan jäseniä kiinnostavia asioita, hengellisiä kirjoituksia ja koti- ja ulkomaisia kirkollisia uutisia. Ensimmäisen lehden kokosivat päätoimittaja ja isä Johannes Suhola ja toimitussihteeri Onni Koivisto.

Vaatimaton A5:n kokoinen 20-sivuinen vihkonen ilmestyi toisen kerran 1951 pääsiäisen alla. Vasta vuonna 1961 Uskonviesti ilmestyi säännöllisesti viisi kertaa vuodessa.

Lehteä teki oman työnsä ohella silloinen diakoni Aleksander Korelin, josta tuli myöhemmin Helsingin seurakunnan kirkkoherra. Alan kokemusta ei ollut. Työ teki jäänsä opetti.

Lasten- ja nuorten sivut alkoivat ilmestyä lehdessä 1964. Kuva: Anu Miller

Ylen reportteri Eila-Maija Mirolybov teki Uskonviestiä oman työnsä ohella 1970-luvulla.
Kuva: Mikko Nurmi

– Katselin muista lehdistä mallia, hän kertoi Ortodoksiviestin 50-vuotishaastattelussa.

Uskonviestillä oli venäjänkielinen edeltäjä, *Gelsingforskiy Prikodskij Listok*. Sitä julkaisi sittemmin pyhäksi pappismartyyriksi julistettu Aleksander Hotovitski. Hän toimi Helsingin seurakunnan kirkkoherrana 1914–1917. Lehdessä oli Hotovitskin kirjoittamia saarnoja, runoja ja kuvauksia seurakunnan elämästä.

ENIMMÄKSEEN HENGELLISTÄ

Uskonviestin ensimmäisissä numeroissa oli ensimmäiseen hengellisiä kirjoituksia piispa Aleksanterilta ja papeilta Tapani Revolta ja **Niilo Karjomaalta**.

Lehdessä kuvastuu seurakunnan monikielisyys. Kirjailija Tito Colliander kirjoitti vuoden 1961 pääsiäisnumerossa jutun äidinkielellään ruotsiksi *Påsknattens glädje*, pääsiäisyön ilosta. Colliander avusti lehteä säännöllisesti pitkään.

Vuoden 1963 alusta lehteä alettiin painaa tabloidikokoisena sanomalehtipaperille. Ilmestymistahti vaihteli 1960-luvulla, seurakuntalaiset saivat vuosittain 5–9 lehteä.

Ulkoasultaan lehti oli ensimmäiseen tekstiä, sisältö seurakunnan toimintoja,

hengellisiä kirjoituksia sekä koti- ja ulkomaan kirkollisia uutisia.

Lehteä laajennettiin vuonna 1964 lasten- ja nuortensivuilla, joille pantiin seurakunnan lasten ja nuorten lehden *Apostoli Andreaksen* sisältö. Nuorisotyöntekijät kirjoittivat menneistä tapahtumista ja tiedottivat tulevasta toiminnasta. Ajan kuluessa lasten ja nuorten sivut vakiintuivat Ortodoksiviestissä aukeamaksi.

AIKAKAUSLEHDEKSI 1968

1960-luvun loppupuolella lehdessä tehtiin useita muutoksia. 1968 tabloidimuoto vaihdettiin aikakauslehdiksi, kuvia lisättiin, ja lehti alkoi ilmestyä kymmenen kertaa vuodessa.

Kahdeksan vuotta Uskonviestistä vastannut Aleksander Korelinin vihittiin papiksi, ja hän siirtyi papintöihin. Korelinin jälkeen pari numeroa teki Tapani Repo. Häntä seurasi ensimmäinen maallikko päätoimittajana, Irinja Nikkanen. Myöhemmin karjalaisen ja ortodoksien kulttuurin edistäjänä tunnetuksi tullut Nikkanen toimi päätoimittajana vuosina 1969–1972.

Uskonviestissä kirjoitusten kielet lisääntyivät. Suomen ja ruotsin lisäksi tekstejä julkaistiin myös venäjäksi.

”Lehti muuttui
uutismaisemmaksi
1970-luvulla.”

Nikkasen kaudella lehdessä oli edelleen runsaasti hengellisiä kirjoituksia. Piispalla oli vakiopalsta, ja säännöllisesti kirjoittivat myös kirkkoherra Mikael Kasanko sekä isät Arvi Karpov ja **Johannes Karhusaari**.

AMMATTITOIMITTAJA 1970-LUVULLA

Nikkasen jälkeen yhden lehden toimitti teologi ja kirjailija **Merja Merras**, minkä jälkeen pestiä jatkoi vuodesta 1972 ammattitoimittaja **Eila-Maija (Saksa) Mirolybov**.

Mirolybovista alkaen päävastuuta lehdessä ovat käytännössä kantaneet journalismin ammattilaiset.

Mirolybov toimitti lehteä oman työnsä ohella 10 kertaa vuodessa.

Hän muistelee, miten Uskonviesti taitettiin yhdessä yössä. Toinen työvuoro Ylen tv-reportterille alkoi iltakymmeneltä Liisankadun pappilatalossa. Pitkän pöydän ääressä apuna taitossa oli Ylen kuvaa ja **Mikko Nurmi**. Painosta saadut kapeat palstaliuskat katkottiin saksilla ja liimattiin taittopohjille. Lehti valmistui aamuyön pikkutunteina.

1970-luvulla Uskonviestin sisältö muuttui uutismaisemmaksi reportteri Mirolybovin myötä. Hän seurasi aktiivisesti oman seurakunnan ja kirkon tapahtumia: pappilataloa remontoitiin, Uutta Valamoa rakennettiin ja patriarkka Pimen vieraili Suomessa.

Lehteen tuli kysymys-vastaus-juttutyyppe: Kuukauden kysymys, ja toisaalla lehdessä kirkkoherra Aleksander Korelin vastasi seurakuntalaisia askarruttaviin aiheisiin.

Mirolybovista myös tuli lehden ensimmäinen päätoimittaja, kun vuonna 1974 toimittaja-nimike vaihdettiin päätoimittajaksi. Lehteen saatiin vuonna 1978 myös ensimmäinen päätoiminen työntekijä. Uskonnonopettaja **Tarja Lehmuskoski** hoiti puolipäiväisenä toimitustyön rutineja ja piti huolta muun muassa lehden ilmestymisaikatauluista.

Kun Mirolybov lopetti seitsenvuotisen oto-työnsä, Lehmuskoski vastasi Uskonviestistä siihen asti, kunnes Hertta Rovio tuli päätoimittajaksi vuonna 1979. Lehmuskoski sijaisti 1980-luvulla Roviota useasti tämän poissaoloaikoina.

Rovion aikana Uskonviestissä julkaistiin laajoja kuvareportaaseja. 1970-luvulla väri lisääntyi, ensiksi kannessa ja juhlanumeroissa.

USKONVIESTISTÄ ORTODOKSIVIESTIKSI

Toimittaja **Tertti Lappalaisesta** tuli Uskonviestin ensimmäinen kokoaikainen päätoimittaja 1991. Lehdessä tehtiin muutoksia. Nimi vaihdettiin vuonna 1991 Uskonviestistä Ortodoksiviestiksi. Lehden ilmestyivät päätoimittajan pääkirjoitukset, ja väri lisääntyi sisäsivuilla.

Ortodoksiviestissä seurattiin kotimaan yhteiskunnallisia kysymyksiä, ja mitä kirkko ja seurakunta voivat tehdä. Lappalaisen kanssa ja hänen sijaisenaan toimi useaan otteeseen **Tapani Kärkkäinen**, joka hoiti lehden taiton.

Tapani Kärkkäinen toimi päätoimittajana 1993–1995. Häntä kiinnostivat yhteiskunnalliset kysymykset ja niistä keskustelu.

Yhteiskunnallinen ja kantaaottava linja vahvistui seuraavan päätoimittajan, **Jyrki Härkösen**, kaudella (1995–1998). Hän teki Ortodoksiviestiä yhdessä Tapani Kärkkäisen ja **Pasi Peiposen** kanssa.

– Se (lehti) herätti keskustelua, ihastusta ja vihastusta, Härkönen muisteli päätoimittajakauttaan Ortodoksiviestin 60-vuotisjuhlanumerossa vuonna 2010.

Räväkkä linja ei miellyttänyt seurakunnan päättäjiä. Seurakunnan neuvosto lopetti Härkösen työsuhteen päätoimittajana 1998. Härkönen sai luvan jatkaa toimittajana ja toimitussihteerinä. Hän vaih-

toi toisiin tehtäviin. Vastaavana päätoimittajana seurasi kirkkoherra **Veikko Purmonen**.

Purmosen lisäksi kaksi muuta kirkkoherraa, Leo Huurinainen ja **Markku Salminen**, toimi vastaavana päätoimittajana vuosina 1999–2010. Käytännön toimitustyön hoitivat toimittajat **Hellevi Matihalti**, **Pauliina Hoppo** ja **Mari Vainio**.

Vasta vuonna 2010 lehdelle valittiin taas journalisti-päätoimittaja, **Tiina Makkonen** (2010–2015).

UUVUTTAVA TAHTI YHDELLE

Makkosen alkuaikana lehti ilmestyi peräti 11 kertaa vuodessa. Sittemmin ilmestymistahti vakiintui kahdeksaan numeroon vuodessa. Päätoimittaja teki 40-sivuista lehteä ensimmäiset neljä vuotta yksin, ja työhön kuului myös lehden taitto.

– Päällimmäisenä ovat jääneet mieleen valtava työmäärä ja paljon mukavia ja kannustavia ihmisiä ympärillä, Makkonen kertoo sähköpostihaastattelussa.

Hän vei läpi Ortodoksiviestin ulkoasu-uudistuksen, jonka jälki näkyy yhä muun muassa kannessa, palstojen väriyksessä, kirjaintyypeissä ja seurakunnan tapahtumasivujen rakenteessa.

Ortodoksiviesti liitettiin Aikakauslehtien liittoon ja sitoutui alan vapaaehtoiseen itsesääntelyelimeen Julkisen sanan neuvostoon ja sen eettisiin periaatteisiin, journalistin ohjeisiin.

Makkosen aikana Ortodoksiviesti laajeni seitsemän seurakunnan lehdeksi 2014. Helsingin lisäksi lehti jaettiin Haminan, Kotkan, Lappeenrannan, Lahden, Tampereen ja Turun seurakuntalaisille. Turku irtaantui yhteistyöstä kolmen numeron jälkeen.

Sivumäärä vakiintui 56:een. Päätoimittajan työtaakkaa tuli jakamaan 2014 os aikainen toimitussihteeriksi Laura Karlin. Taitto ulkoistettiin lopullisesti Aste Helsingin taittajille vuodesta 2015.

– Pidän tärkeänä, että lehti luo yhteisöllisyyttä ja motivoi seurakuntalaisia kokemaan kirkkoon kuulumisen mielekkääksi, Makkonen kertoo linjastaan.

– Koin lehden tehtäväksi levittää yleistä kristillisyyden sanomaa kuin kirkossa olevia toisistaan poikkeavia näkemyksiä

Mirva Brolan päätoimittajakaudella Ortodoksiviestistä alettiin kerätä säännöllisesti lukijapalautetta. Kuva: Kari Långsjö

Anne Kärkkäinen toimitti lehteä kotoaan Tampereelta yli vuoden korona-aikana 2020–21. Kuva: Saimi Kärkkäinen

erilaisista asioista. Etsin lehdestä mieluummin tarinoita ja pohdintoja, jotka ohjaavat minua kristittynä ja seurakuntalaisena.

RIIPPUMATON JA LUKIJALÄHTÖINEN

Tiina Makkosta seurasi vuonna 2015 päätoimittajana toimittaja **Mirva Brola**. Hän uudisti lehden rakennetta. Jutut ryhmiteltiin aiheen mukaan Arkena, Pyhänä ja Huomenna-osastoon.

Toimitussihteeri Saara Kallio kotitoimituksessa apulaisen kera. Kuva: Janne Suojanen

Brolan aikana korostui lukijalähtöisyys ja journalistinen riippumattomuus.

Tehtiin lehden ensimmäinen laaja lukijatutkimus, ja lukijapalautetta alettiin kerätä säännöllisesti joka lehdestä.

– Lehti on tärkeä yhteydenpitäjä tavallisille ortodokseille. Se saattaa olla ainoa linkki kirkkoon tai seurakuntaan. Lehdessä lukijat saavat myös kuvaa, mitä kirkossa tehdään, mihin verovarjoja käytetään ja millaisia palveluja ja toimintaa niillä saa.

Ortodoksiviesti laajeni vuonna 2017, kun Hämeenlinnan seurakunta liittyi mukaan. Ortodoksiviestistä tuli taas seitsemän seurakunnan lehti.

Työtä jakoi päätoimittajan kanssa toimitussihteeri toimittaja **Saara Kallio** vuodesta 2017 osa-aikaisena ja 2018 kokoaikaisena. Saara Kallio on vastannut erityisesti lehden tapahtumakalenterista, kulttuuriosastosta ja kirjoittanut lukuisia henkilöhaastatteluja.

”Korona-aikana lehti tehtiin Tampereella ja Turussa.”

– Päällimmäisenä on jäänyt mieleen työnkuvan monipuolisuus. Olen suhtautunut työhöni palvelutehtävänä. Lehti ja sen tekijät palvelevat seurakuntalaisia ja kirkkoa. Lehdessä olen halunnut nostaa esille erilaisia vähemmistön vähemmistöjä, esimerkiksi kolttasaamelaiset. Erilaisuus on yksi kirkkomme rikkauksista.

Mirva Brola siirtyi toukokuussa 2021 *Kiinteistölehd*en toimituspäälliköksi vanhempainvapaaltaan. Häntä sijaisti vanhempainvapaiden aikana 2020–21 toimittaja **Anne Kärkkäinen**, kuten myös 2017–2018.

PITKÄAIKAISIA AVUSTAJIA

Ortodoksiviestillä on ollut erinomaisia avustajia. Heistä mainittakoon toimittajavalokuvaaja **Päivi Arvonen**, joka on vastannut ulkomaanjutuista. Kirjailija **Riikka Juvonen** on tulkinut muun muassa Raamatun hahmoja ja kuvittanut juttunsa piirroksin. Ortodoksiseen teologiaan perehtynyt FL **Matti P. Pulkkinen** on kirjoittanut teologisia juttusarjoja, ja sotahistoriaan erikoistunut vapaa kirjoittaja **Sepo Simola** on valottanut ortodoksien ja kirkon sodanaikaisia tapahtumia. Isät **Jarmo Hakkarainen** ja **Raimo Sissonen** ovat kirjoittaneet hengellisiä tekstejä.

Myös Esipaimenet, seurakuntien kirkkoherrat ja papit ovat avustaneet Ortodoksiviestiä.

VAALILEHTIÄ JA KORONAA

Vuodet 2019–21 ovat olleet poikkeuksellisia kirkon hallinnonuudistuksen ja koronavirusepidemian vuoksi.

Vaalilehdet tehtiin peräkkäisinä vuosina, ensin normaalisti 2019 ja seurakuntien yhdistymisten vuoksi vuonna 2020. Ortodoksiviestistä tuli kolmen seurakunnan eli Helsingin, Kaakkois-Suomen ja Tampereen seurakunnan lehti vuoden 2021 alusta, kun yhteen liittyivät Helsingin, Lahden ja Hämeenlinnan seurakunnat. Kaakossa Hamina, Kotka ja Lappeenranta yhdistyivät Kaakkois-Suomen seurakunnaksi, ja Vaasan kappeliseurakunta liittyi Tampereen seurakuntaan.

Koronavirusepidemia vaikeutti lehden tekoa 2020–21. Sisältöä ja rakennetta piti muokata useasti ja yllättäen, kun kokoon-

Ortodoksiviestin vuosikertoja säilytetään Helsingin seurakunnan kirjastossa. Kuva: Anu Miller

tumisrajoitukset vaihtuivat kahden viikon välein. Seurakunnan toimintoja suljettiin, mikä aiheutti epävarmuutta lehden tapahtumatietojen julkaisussa. Kalenterisivuja oli vähemmän kahdessa lehdessä, jolloin Ortodoksiviesti ilmestyi 52-sivuisena 56:n asemesta.

Koronaepävarmuudessa myös Ortodoksiviestin 70. ilmestymisvuosi jäi huomaamatta vuonna 2020. Lehteä toimitettiin etätyönä maaliskuusta 2020 elokuuhun 2021. Päätoimittajan kotitoimitus oli Tampereella ja toimitussihteerin Turussa.

Käsissäsi on nyt historian viimeinen Ortodoksiviesti. 71 vuoden ympyrä sulkeutuu. Suomessa on jälleen yksi valtakunnallinen ortodoksinen julkaisu, koko kirkon yhteinen Aamunkoitto. Sen nettilehti alkoi ilmestyä maaliskuussa ja painettu lehti juhannuksen alla 2021.

Ortodoksiviestin viimeinen numero 5/2021 ilmestyi 26.8.2021.

Takasivulla 56 lukijoiden ajatuksia Ortodoksiviestistä. ●

Lähteet

Hellevi Matihalti, 2002: Uskon Viestistä Ortodoksiviestiin, seurakuntalehden vaiheita teoksessa *Ortodoksisuutta eilen ja tänään, Helsingin ortodoksinen seurakunta 1827–2002* (toim. Petri Piiroinen)

Ortodoksiviestin vuosikerrat 2010–2021.

Haastattelut: Mirva Brola, Saara Kallio, Laura Karlin, Tiina Makkonen, Eila-Maija Mirolybov, Veikko Purmonen ja Mari Vainio.

Merkityksellisen työn parissa

Virvoittavien vetten äärellä Valkjärvellä Karjalan kannaksella hellekesänä 2018. Matkasta kerrottiin Ortodoksiviestissä 5/18. Kuva: Matias Säily

Ortodoksiviestin ilmestyminen päättyy tähän numeroon. Nyt on paikallaan pohtia, mitä perinteikkään seurakuntalehden tekemisestä on jäänyt päällimmäisenä mieleen.

Ortodoksiviestin tekeminen on ollut kaiken kaikkiaan hyvin merkityksellistä työtä. Lehti on seurakunnan tervehdys jäsenilleen. Seurakuntalehti pitää yllä toivon näkökulmaa, ja monille lehti saattaa olla ainoa kosketuspinta omaan kotiseurakuntaan. Tämä asettaa riman korkealle toimituksessa. Miten tehdä kiinnostavaa lehteä, jota passiivinenkin seurakuntalainen innostuu lehteilemään? Lukijat arvioikoot, miten tässä on onnistuttu.

Ortodoksinen seurakuntalehti on myös käyntikortti muuhun yhteiskuntaan, sillä lehteä lukevat muutkin kuin ortodoksit. On tärkeää, että ortodokseina tukeudumme omaan traditioomme, mutta yhtä tärkeää on verkostoitua muuhun yhteiskuntaan ja välttää nurkkakuntaisuutta. Ortodoksiviestin teko on ollut tietyllä tapaa siltojen ja yhteyden rakentamista. Ortodoksiviestissä olemme halunneet antaa äänen erilaisille ihmisille ja esitellä ortodoksisuuden kirjoa. On tärkeää kuulla esimerkiksi heitä, jotka kuuluvat vähemmistön vähemmistöön.

Vuosien varrelta on jäänyt mieleen monia ikimuistoisia kohtaamisia ja juttumattoja. Erityisen hienoa oli osallistua Kyyrölä-kerhon kotiseutumatkalle Karjalan kannakselle sekä Pyhän Trifonin pyhiinvaellukselle ja kolttasaamelaiden asuttamisen 70-vuotisjuhlaan Lapissa. Ortodoksisuudella on Suomessa moninaiset kasvot ja kirkko on hyvin monikulttuurinen. Kirkko kutsuu yhteen ihmisiä erilaisista taustoista, jotta voimme yhdessä palvella Jumalaa. Moninainen kirkko toimii ja elää, hengittää. Kuten pastori **Lasarus Jalonen** toteaa tässä lehdessä, kirkko tarvitsee kaikenlaisia ihmisiä.

Pienessä toimituksessa on päässyt osallistumaan hyvin monenlaisiin toimitustyön osa-alueisiin. Se on tehnyt työstä erittäin monipuolista, antoisaa ja yllätyksellistäkin. Lehden tekoa on leimannut loppumetreille asti koronaviruksen langettama varjo ja epävarmuus. Kun siirryin keväällä 2020 kokonaan etätöihin, en olisi mitenkään voinut aavistaa, että lehteä tehdään loppuun asti etäoloissa. Kuitenkin

näinä poikkeuksellisina aikoina lehden teko on tuntunut ehkä tärkeämmältä kuin koskaan. Tiedonvälityksen rooli korostuu etenkin kriisiaikoina. Unohtaa ei voi erityisesti sitä, että lehti ja sen sanoma ortodoksisesta uskosta voi tuoda lohtua koetelemusten keskelle. Kriisi kirkastaa sen, mikä on elämässä olennaista ja tärkeää.

Ortodoksiviestin toimituksella on ollut vuosien saatossa käytettävissään hyvin monipuolista osaamista ja tietämystä. Emme olisi mitenkään suoriutuneet työtämme ilman lukuisien viisaiden ja taitavien ihmisten apua. Haluankin esittää nöyrimmät kiitokseni kaikille lehteä avustaneille. Ortodoksinen perinteen rikkautesta riittää ammennettavaa loputtomasti. Koen, että näinä vuosina lehdessä työskennellessäni olen päässyt raapailemaan vasta pintaa. On ollut ilo ja etuoikeus tehdä tätä lehteä. Kunnia Jumalalle kaikesta!

SAARA KALLIO
TOIMITUSSIIHTEERI
ORTODOKSIVIESTI

Työtä Jumalan kunniaaksi

Kotkan uusi pappi isä Konstantin Strekachev iloitsee tehtävästään. Papin työ on Jumalan kutsumus, jolle isä Konstantin pyhittää koko elämänsä.

TEKSTI JA KUVAT MARI VAINIO

Isä Konstantin toimii venäjänkielisten seurakuntalaisten kanssa. Hän on nähnyt, kuinka tärkeää kirkon tuki on, kun ihminen asettuu vieraaseen maahan, uuteen kulttuuriin ilman suomen kielen taitoa.

Haastattelupäivänä merikaupunki Kotka kylpee helteessä. Keskusta on hiljainen, raukean rauhallinen.

Isä **Konstantin Strekachev** tekee työtä seurakuntasalin viereisessä toimistossa. Työtä on paljon. Tuhannen hengen seurakunnassa on kesälläkin monia toimituksia. Välillä täytyy löytää aikaa myös pape-ritöille. Kunnes toimittaja tulee ja keskeyttää.

Kävelemme yhdessä kohti vanhaa, 1799–1801 rakennettua Pyhän Nikolaoksen kirkkoa. Sitä ympäröivässä puistossa ihmiset nauttivat kesän auringosta. Vanhus istahtaa puiston penkille, lapset kir- maavat ympärillä. Nuorisjoukko on kokoontunut nurmikolle. Ihmiset elävät elämäänsä.

Isä Konstantinin elämä on asettunut tammikuusta lähtien Kotkaan. Papin työ on hänelle Jumalan kutsumus, jolle hän pyhittää koko elämänsä.

– Kristuksen lauman paimenena papilla on tehtävässään suuri vastuu. Palvelles- saan Jumalaa ja ihmisiä, pappi on kutsuttu olemaan apostoli Paavalin sanoin esi- merkkinä uskovaishenkeissä, elämän- tavoissa, rakkaudessa, uskossa ja puhtau- dessa.

Isä Konstantin kertoo iloitsevana uudesta tehtävästään. Pyhälle Nikolaok- selle pyhitetty kirkko on suuri ilonaihe ja elämän hengellinen vahvistaja.

– Tämä on vanha ja kaunis kirkko, jonka seinien sisäpuolella voi tuntea, kuinka monet oikeauskoiset sukupolvet ovat rukoilleet ikivanhojen holvien suojissa.

JUMALAN OSOITTAMA POLKU

Matka Kotkaan, ortodoksiseen kirkkoon ja sen paimeneksi on ollut isä Konstan- tin Strekacheville koskettava. Hän syntyi Venäjän Karjalassa Petroskoissa vuonna 1974. Ortodoksisuus ei ollut osa lapsuu- denperheen elämää.

Jo nuorena hän alkoi kuitenkin pohtia elämän syviä kysymyksiä. Mikä on elämän tarkoitus? Mitä tarkoittaa olla ihminen? Entä kuolema, mitä sen äärellä pitäisi aja- tella?

Raamatun Uusi Testamentti antoi vas- tauksia nuorelle ihmiselle.

– Vuonna 1990 otin vastaan kasteen Petroskoin Herran ristin ylentämisen katedraalissa.

Jumalanpalvelukset tulivat osaksi elä- mää, ja piispan siunauksella nuori mies toimi palveluksissa aluksi ponomarina ja sitten ipodiakonina.

– Vuonna 1992 pääsin opiskelemaan Pietarin hengelliseen seminaariin ja nel- jässä vuodessa sain opintoni onnellisesti päätökseen.

Avioliittoon vihkimisen jälkeen isä Konstantin vihittiin diakoniksi ja viiden kuukauden päästä papiksi.

– Olen siis toiminut pappina jo 25 vuotta.

Petroskoissa isä Konstantin nimitettiin hiippakunnan terveys- ja diakoniapalveluyhteistyöstä vastaavan osaston johtajaksi.

– Osastossa työskentelyni aikana avasin Petroskoin synnytyslaitoksiin ja sairaaloihin viisi rukoushuonetta ja vastasin potilaiden ja terveydenhoitohenkilöstön sielunhoidosta.

– Osallistuin myös terveydenhuollon konferensseihin ja järjestin seminaareja, joiden aiheina olivat muun muassa kirkon diakoniatyö, kristillisyys suhteessa ihmisten terveyteen ja ympäristönsuojeluun.

Vuonna 2008 isä Konstantin aloitti työn Arkangelin ja Holmogorin hiippakunnassa.

Siellä hän toimi paikallisen Jumalanäidin kuolonuneen nukkumisen kirkon kirkkoherrana ja Arkangelin hiippakunnan nuorisosioiden osaston johtajana.

Suomeen hän tuli neljä vuotta myöhemmin opiskelemaan teologiaa Itä-Suomen yliopistoon ja valmistui vuonna 2019 teologian maisteriksi. Opiskelujen aikana hän toimi pappina useissa kirkkomme seurakunnista.

YHDESSÄ ETEENPÄIN

– Koska olen venäjänkielinen pappi, minut valittiin palvelemaan muitten tehtävieni lisäksi erityisesti venäjänkielisiä seurakuntalaisia Kotkan ja Loviisan alueella ja Kouvolan ja Haminan kirkkoissa.

Työ monissa Suomen seurakunnissa on auttanut isä Konstantinia näkemään ja ymmärtämään venäjänkielisten seurakuntalaisten asemaa kirkossamme.

Asettuminen vieraaseen maahan, uuteen kulttuuriin ilman suomen kielentaitoa, on aina vaikeaa ja raskasta. Kirkon tuki tässä kuormittavassa tilanteessa on erityisen tärkeää.

– Kirkossa ihmiset rukoilevat yhdessä, tulevat osallisiksi kirkon mysteereistä, tutustuvat toisiinsa ja muodostavat elämää jakavan yhteisön sellaisten ihmisten kanssa, jotka ovat heille henkisesti läheisiä.

”On tärkeää, että seurakunnan toiminta houkuttelee kaikkia.”

Kotkan Pyhän Nikolaoksen kirkko on isä Konstantin Strekacheville suuri ilonaihe ja elämän hengellinen vahvistaja. Onnentunteen papille antaa kokemus yhteydestä Jumalaan ja luottamuksellinen, elävä kanssakäyminen ihmisten kanssa. Isä Konstantin tapasi kirkon vahtimestari Vesa Lehtomäen.

Monissa seurakunnissa toimitetaan palveluksia kirkkoslaaviksi, jotta venäjänkielisten seurakuntalaisten olisi helpompaa osallistua jumalanpalveluselämään.

– Uskon, että vähitellen kokemusten karttuessa ja jumalanpalvelusten tullessa paremmin tutuiksi, kielimuuri madaltuu ja venäjänkieliset seurakuntalaiset osallistuvat aktiivisesti myös suomenkielisiin jumalanpalveluksiin.

Joensuun seurakunnassa työskennellessään isä Konstantin järjesti Raamattukursseja, joilla hän auttoi venäjänkielisiä seurakuntalaisia ymmärtämään paremmin Raamatun tekstejä tarkastel-

len niitä ortodoksisten kirkkoisien luoman perinteen mukaisesti.

Isä Konstantin kiittää myös Valamon kansanopistoa laadukkaasta kurssitoiminnasta.

– Olen itse ohjannut siellä muutaman kurssin ja saanut kurssilaisilta aina positiivista palautetta.

Tärkeitä ovat myös kirkon traditiosta kertovat, venäjänkielistä materiaalia sisältävät nettisivut, sosiaalinen media ja kir-

kolliset julkaisut. Isä Konstantin kirjoitti kahdeksan vuotta kiitettävä venäjänkielistä kolumnia PSHV:n Aamun Koittoon.

Kotkan seurakunnan paimenen mielestä on tärkeää, että seurakunnan toiminta houkuttelee kaikkia yhteisiin projekteihin ja palvelee seurakuntalaisten henkistä yhteenkuuluvuutta kirkkoyhteisössä.

– Kun ihmiset kokevat, että kirkkomme pitää jäsenistään pysyvästi huolta kansallisuudesta tai äidinkielestä riippumatta, he osallistuvat innokkaammin ja aktiivisesti sen elämään.

Huolenpitoa yhtä kaikki. Tämän saimme aistia myös isä Konstantinin kanssa astuessamme lyhyen aurinkoisen kävelymatkan jälkeen kaupungin kuumuudesta Pyhän Nikolaoksen kirkon viileyteen. Muutaman seurakuntalaisen vastaanotto oli lämmin, ja juttuseuraa löytyi heti. Arjen asiat, elämän ilot ja surut jaetaan yhdessä.

– Jokaiselle papille todellisen onnen tunteen tuo kokemus yhteydestä Jumalaan ja laumaansa, luottamuksellinen ja elävä kanssakäyminen ihmisten kanssa. Se on mystinen kokemus Jumalan armon toiminnasta, armosta, joka elää kirkossa ja joka lujittaa pappia itseään ja hänen seurakuntalaisiaan. ●

Lasarus Jalonen vihittiin papiksi 2016. Hän työskentelee Helsingin ortodoksisen seurakunnan hallinnossa johdon sihteerinä.

Kirkko tarvitsee kaikenlaisia ihmisiä

Isä Lasarus Jalonen löysi ortodoksisen uskon työskennellessään Lontoossa sosiaalityössä. Pappina Suomessa hän kantaa huolta siitä, että emme asettaisi kynnyksiä itsellemme tai muille, sillä Kristus kutsuu kaikkia ihmisiä.

TEKSTI JA KUVAT PÄIVI ARVONEN

Helsingin ortodoksisen seurakunnan papiksi kesällä 2017 vihitty Lasarus Jalonen on kulkenut pitkän ja mutkikkaankin tien ortodoksiksi ja papin tehtävään.

Hän asui ja työskenteli pitkään Lontoossa, jossa hän tutustui ortodokseihin ja myös orientaaliortodokseihin. Ortodoksisuus kiinnosti monella tavalla. Oma kyp-roksenkreikkalainen kirkkoyhteisö löytyi Pohjois-Lontoosta.

– Se oli hengellinen telakoituminen alustalle, joka tuntui omalta, hän muotoilee.

Jalonen koki, että ortodoksisessa uskossa ja kirkossa avautui kuin uusi maailma.

– En ollut vuosiin ollut aktiivinen uskonnon harjoittaja, mutta äitini on ortodoksi, ja perheyhteisössämme on ortodokseja, mikä loi tuttuuden tunnetta.

Ortodoksisessa kirkossa kiehtoivat sekä perinteet että kauneus.

– Kirkkojen kauneus hämmästytti, tradition ja eri elementtien moninaisuus ja kauneus olivat kiehtovia.

Myös teologia alkoi kiinnostaa Jalosta, ja hän opiskeli ortodoksista teologiaa ortodoksisten opintojen instituutissa, joka toimii Cambridgen yliopiston alaisuudessa. Opintojen ohessa hän toimi instituutissa ohjelmakoordinaattorina ja tuotti sille veljensä **Ossin** kanssa kurssimateriaaleja. Hän kävi usein myös opintomatkoiilla Valamossa.

Opintoja aloittaessaan hänen suunnitelmiinsa ei kuulunut papin työ.

– Halusin palvella kirkkoa, mutta en ajatellut aluksi pappetta.

KYSYMYKSI, JOHON EI VOINUT VASTATA EI

Suoritettuaan tutkinnon Cambridgessa Jalonen jatkoi tehtäviään Helsingin hiipakunnan kansliassa, jonne hän oli tullut töihin kesällä 2012. Diakoniksi hänet vihittiin neljä vuotta myöhemmin. Pappi Lasarus Jalosesta tuli, kun metropoliitti **Ambrosius** esitti kysymyksen, johon ei

Isä Lasarus toimittaa säännöllisesti liturgioita, joissa usein on mukana Kornelius-poika, 5.

Jalosen mielestä voinut vastata kuin yhdellä tavalla.

– Esipaimen kysyi, olenko valmis ottamaan vastaan pappisvihkimyksen.

Palvelusroolinsa isä Lasarus on kokenut kirkon välineenä. Kirkko eheyttää, vahvistaa ja antaa toivoa jumalanpalveluksessa kävijöille.

Jalonen kokee solahtaneensa sujuvasti papinviittaansa.

– Pappisuus on istunut minulle hyvin. Pidän pyhien toimitusten toimittamisesta ja ihmisten kohtaamisesta.

– Papin työ tuo elämäni tasapainoa ja syvempää sisältöä. Koen, että kaikesta

elämäkokemuksestani on paljon hyötyä papin työssä. Erityisesti elämäkokemus tuo kärsivällisyyttä ja ymmärrystä elämää ja ihmisiä kohtaan.

ETIOPIALAINEN KULTTUURI JA ORTODOKSISUUS

Lontoossa Jalonen työskenteli sosiaalialalla muun muassa oppimisvaikeuksista kärsivien aikuisten kanssa, joille hän toimi myös avustajana oikeusjutuissa. Lisäksi hän toimi useiden vuosien ajan ammattisijaisvanhempana ja oli mukana nuorisoprojekteissa Lontoossa ja Nairobissa. Hän työskenteli myös median- ja musiikintuottajana.

Työkavereissa oli paljon maahanmuuttajataustaisia muun muassa Etiopiasta.

– Etiopialaisten yhteisölliseen kulttuuriin kuuluvat myös yhteiset ateriat, joilla ystäväystyyn eri aikoina Etiopiasta Britanniaan tulneiden maahanmuuttajien kanssa.

Jalonen oli musiikkitaustansa vuoksi erityisen kiinnostunut etiopialaisesta musiikista ja etenkin Etiopian 1960–1970-lukujen musiikin ja jazzin fuusiosta. Musiikki yhdisti hänet myös tulevaan vaimoonsa, joka opiskeli pianonsoiton opettajaksi Etiopiassa pyhän Yaredin musiikkikoulussa. Vaimo on Etiopian ortodoksi.

– Pyhä Yared oli etiopialainen 500-luvun säveltäjä, joka loi pohjan Etiopian ortodoksisen kirkon liturgialle, johon nykyinen liturginen veisu ja koreografia edelleen perustuvat.

Tällaisia tietoja Etiopian ortodoksisesta kirkosta harva suomalainen tietää. Isä Lasarus on tottunut siihen, ettei Suomessa tunneta Etiopian ortodoksista kirkkoa.

– Isoin väärinkäsitys lienee se, että Etiopian ortodoksit eivät ole kopteja, joilla viitataan Egyptin ortodokseihin. Etiopian ortodoksisella kirkolla on ehtoollisyhteys muiden orientaaliortodoksisten kirkkojen mutta ei meidän ortodoksisen kirkomme kanssa.

Orientaaliortodoksisiin kirkkoihin kuuluvat Egyptin koptiortodoksikirkko,

Isä Lasarus muistuttaa, että lähimmäisenrakkaus on moninaista. Auttaa voi kohtaamalla, kuuntelemalla tai vaikka kuljettamalla naapurin lapsia harrastuksiin.

“Lähimmäisen auttaminen on jokaisen kristityn velvollisuus.”

tyjen velvollisuus. Jokaisen tulee miettiä, millä tavalla konkreettisesti toteuttaa elämässään lähimmäisenrakkautta. Rakkauten teot eivät ole vain papin tai kirkon vastuulla, Jalonen sanoo.

Hän muistuttaa, että lähimmäisenrakkaus on moninaista: lähimmäisen kuuntelemista, kohtaamista tai vaikkapa naapuriapua lasten harrastuksiin kuljettamisessa.

Jalosta mietityttää se, asetammeko me kynnyksiä itsellemme tai muille.

– Joku saattaa ajatella, että on iso kynnyks lähteä kirkkoon, jos on hoitanut uskonasioitaan huonosti. On tärkeää muistaa, että Kristusta voi aina lähestyä.

Opinnäytetyössään Englannissa Jalonen vertaili Suomen ortodoksisen kirkon ja alkukirkon hallintoa toisiinsa.

– Meillä Suomessa on demokratian periaatteet, mutta vain muutama prosentti seurakuntalaisista käyttää äänioikeuttaan kirkon vaaleissa. Alkukirkossa kaikki olivat mukana päätöksenteossa.

Jalonen on huolissaan tutkimustuloksista, joiden mukaan monilla kirkosta eroamisen syynä on ulkopuolisuuden tunne.

– Kirkko tarvitsee kaikenlaisia ihmisiä, Kristus kutsuu kaikkia. Kristuksen kirkon pitää olla helposti lähestyttävissä. Vaikka meillä on hienot kirkot ja jumalanpalvelusmenot ja kirkoissa kultaa Jumalan kunniaksi, emme ole emmekä saa olla korkean kynnyksen korkea kirkko vaan kutsuva ja vastaanottava. ●

Etiopian ortodoksisen kirkon tapahtumia on järjestetty usein Kulttuurikeskus Sofiassa Helsingissä.

Antiokian syyrialais-ortodoksinen kirkko, Armenian, Etiopian ja Eritrean ortodoksiset kirkot sekä Intian syyrialais-malankarininen kirkko.

– Nykyään ortodoksisten kirkkojen välillä ei ole enää kristologista dilemmaa. Näkemys erot voisivat olla jo sovittavissa, sillä esimerkiksi paikallisia pyhiä ja käytäntöjä on kaikkialla. Raamit eivät saisi olla tärkeämpiä kuin sisältö.

Helsingissä Etiopian tewahedo-ortodokseja on muutamia satoja. Etiopian ortodoksisen kirkon tapahtumia on järjestetty usein Kulttuurikeskus Sofiassa.

SUURI VASTUU JA VELVOLLISUUS

Pappina Jalonen puhuu mielellään kristityn vastuusta, johon Kristus velvoittaa.

– Auttaminen ja lähimmäisestä huolehtiminen on meidän kaikkien kristit-

Metsän keskellä sijaitseva Serafim Sarovilaisen tsasouna on mitä parahultaisin luonnonystävän hiljentymispaikka.

Luonnonystävän tyyssija

Savon sydämessä sijaitseva Haukiniemen tsasouna on osoitus ekumenian voimasta.

TEKSTI JA KUVAT SAARA KALLIO

Savonlinnan koillisosassa sijaitsee idyllinen Haukiniemen kylä kauniine kulttuurimaisemineen. On kumpuilevia peltoja, jylhää metsää, kauempana siintää Saimaa. Vuonna 2013 kylään valmistui ortodoksinen rukoushuone Haukiniemen kulttuurikyläyhdistyksen voimannäyttenä.

Pyhittäjä Serafim Sarovilaisen tsasouna sijaitsee mäen päällä metsän keskellä. Rauhan tyyssijaa ei ohi ajaessa huomaisi, ellei rukoushuoneen olemassaolosta ker-

toisi tien varressa varsin komea kyltti, joka houkuttelee ajamaan sivuun ja piipahtamaan taivaallisella taukopaikalla.

HIRRET VIENAN KARJALASTA

Projekti sai alkunsa loppuvuodesta 2010, kun hanketta varten perustettiin Haukiniemen kulttuurikyläyhdistys. Paikan tsasounalle oli jo valmiiksi katsonut yhdistyksen puheenjohtaja **Juha Taskinen**, dokumentaristi, luontokuvaaja, kirjailija ja tätä nykyä myös ammatti-

kalastaja. Hän sai idean tsasounasta istuskellessaan eräänä päivänä kivellä samalla paikalla.

Tsasounan suunnitteli arkkitehti **Sakari Siitonen** I. K. Inhan Vuonnisen tsasounasta ottaman valokuvan pohjalta muokailleen. Rukoushuoneen hirret ja muut puutyöt tilattiin Vienan Karjalasta Paanajärven kylästä. Juminkeko-säätiön **Markku Nieminen** ohjeisti yhdistystä, että Haukiniemen tsasouna pitää tehdä kuten tsasouna Vienassa tehdään.

– Nieminen sanoi, että hirsityön pitää olla sellaista, ettei piru pääse hirrenraosta sisälle, muistelee Juha Taskinen.

Paanajärvellä valmistetaan esimerkiksi savusaunoja, mutta tsasounan tilaus oli kylälle ensimmäinen laatuaan. Yhdistyksen toiveena oli toisaalta tarjota työtä Paanajärven kylän kirvesmiehille ja toisaalta luoda kulttuuriyhteistyön siltoja rajan taakse.

– Kyllähän siellä vähän ihmeteltiin, että mitä te täältä puita haluatte, onhan teillä omiakin.

”KAIKKEEN TARVITAAN ALKUINNOSTUS”

Tsasouna valmistui talkoovoimin kovalla tohinalla ja innostuksella kolmessa vuodessa. Se oli mahdollista monenlaisen asiantuntemuksen ja ihmisten pyyteettömän auttamisen tahdon avulla. Hirret esimer-

Kattolautojen terva on Jyskjärven kylästä Vienan Karjalasta, ja sen on keittänyt venemestari Taito Malinen. Haapapaa-nu valittiin liekkikupoliin säänkestävyyden ja helpon veistettävyyden takia.

kiksi piti kuoria ja puhdistaa Haukiniemellä talkoovoimin.

– Kaikkeen tarvitaan alkuinnostus. Kun se vimma tulee, ei meitä pidättele mikään, myhäilee Taskinen.

Rakennustekniikkana tsasounassa on käytetty Suomessa melko harvinaista viikinkisalvosta.

– Rajantakainen rakennuskulttuuri on vähän erilaista kuin suomalainen. Siellä

Ikonostaasin ikonit on maalannut Markku Hietalo Rantasalmelta.

Käspaikassa köllöttelee norppia lepokivillään.

Meeri Jolkosen tekemässä analogiliinassa on Paanajärven maisemia Vienan Karjalasta.

se ei ole ihan justinsa, kun taas suomalaiset ovat tottuneet nyhäämään. Meidän piti vähän soveltaa, muistelee kirvesmies **Juha Saunisto.**

Pyhä Serafim Sarovilainen valittiin tsasounan pyhäksi, koska rukoushuoneen rakennusvaiheessa karhu tallusteli läheisellä pellolla. Se oli rakentajille selvä merkki. Serafim Sarovilainen eli metsän keskellä erakkona ja eläimet tottuivat hänen läs-

Kulttuurikyläyhdistyksen väkeä pullakahveilla tsasounan portailla. Vasemmalta Juha Taskinen, Juha Saunisto, Meeri Jolkkonen ja Anne Karjalainen.

näoloonsa. Kerrotaan, että pyhiinvaeltajat saattoivat nähdä Serafimin syöttävän karhua.

Haukiniemen tsasouna on poikkeuksellinen myös sen vuoksi, että rukoushuone rakennettiin pitkälti luterilaisen voimin. Haukiniemellä on vahva luterilainen henki, eikä kylässä asu tietävästi yhtään ortodoksia. Siitä huolimatta kylälle haluttiin rakentaa nimenomaan ortodoksinen rukoushuone. Projekti on ollut siltojen rakentamista monessakin mielessä.

– Tällainen kylätalohan tämä on. Ovet ovat auki kaikille. Arkkipiispa Leo sanoi tsasounan vihkiäisissä, että olkoon tämän

tsasounan kynnys erityisen matalalla ja katto korkealla, sanoo Taskinen.

On hankkeessa silti ollut mukana tarvittavia ortodokseja. **Meeri Jolkkonen** Liperistä on tehnyt tsasounaa varten kirkkoteksteilejä. Pyhäkössä Serafim Savolaisen ikonia kehystää käspaikka, johon on kirjottu norppia. Huomion kiinnittää myös kaunis analogiliina, johon Jolkkonen halusi kirjailla Paanajärven maisemia.

– Luin Haukiniemen tsasounahankkeesta lehdestä ja ajattelin, että tsasounaan pitää tehdä käspaikka, jossa on norppia. Kun kävin tuomassa sen, Juha Taskinen kutsui mukaan hankkeeseen. Paanajär-

ven analogiliinan tein valmiiksi lomaviiikon aikana. Yhdistyksen matkat Paanajärvelle ovat jääneet mieleeni aivan erityisesti.

KULTTUURIT KOHTAAVAT

Tsasounan vihkiäisiin heinäkuussa 2013 saapui laulu- ja tanssiryhmiä Vienen ja Tverin Karjalasta. Vierailuja on ollut puolin ja toisin. Tsasounalla vierailleet tveriläiset kirvesmiehet pyysivät haukiniemeläisiä käymään vuorostaan Tverissä. Kulttuuriyhteistyö jatkuu.

Ekumeenisessa käytössä olevan tsasounan jumalanpalveluselämää kannattelee Taskisen mukaan kolme tukipilaria: juhannusaaton palvelus, tsasounan praasniekka ja Tapaninpäivän hartaus. Etenkin joulun aikaan rukoushuoneella riittää väkeä. Ehkä tulevaisuudessa luonnon helmassa sijaitsevalla tsasounalla juhlitaan paikan henkeen sopivasti myös luomakunnan päivää. ●

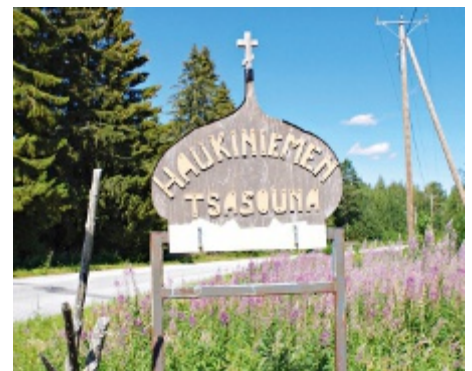
Haukiniemen tsasouna on avoinna vierailijoille. Osoite: Juvolantie 1968, Savonlinna. Youtubessa on katsottavissa Haukiniemen tsasounan synty -dokumentti.

Tsasounan ympärillä humisevat komeat hongat.

Tsasounan pihapiirin linnunpönttö on saanut liekkikupolin.

Kaunis kyltti istuu kulttuuriympäristöön kuin nakutettu.

Luostarimuseossa on esillä yli 50 ikonia 1700–1800-luvulta.

Käsinkirjoitettu jumalanpalveluskirja.

Heinävedelle asettumiskertomus on kirjattu ikonin taakse.

Komea lahjoituskangas.

Vain osa aarteista

Valamon luostarissa Heinävedellä on tuhansien esineiden kokoelma, josta luostarimuseossa ja muissa näyttelyissä on kerrallaan esillä vain osa. Nyt esitellään venäläisten mestareiden lahjamaalauksia 1800-luvulta Laatokan Valamosta.

TEKSTI JA KUVAT PÄIVI ARVONEN

Yli kaksi metriä leveässä maalauksessa Valamon luostari-saari kylpee kesäaurion valossa. Poutapilvien lomassa on myös synkempiä sadepilviä. Pilvien kuvajaiset väreilevät Laatokan lähes peilitynnessä pinnassa. Vastaavaa valon heh-

kua ja kansallisromanttisen tyylisuunnan maisemia on kaikissa *Taivaallinen maisema* -näyttelyn maalauksissa.

— Näyttelyn maisemamaalauksista merkittävimmät ovat kokoelman tunnetuimman taiteilijan Ivan Šiškinin kolme työtä. Kokoelma ei ole kertaakaan aiemmin ol-

lut esillä tässä laajuudessa Suomessa, kertoo Valamon luostarin johtaja, arkkimandriitti **Sergei**.

Näyttelyn teoksia on ollut esillä viikoksi *Valamo, 200 vuotta venäläistä maalaustaidetta* -näyttelyssä Pietarin Venäläisessä museossa 2019–2020.

– Esillä on myös Laatokan Valamon munkkien arkielämää kuvaavia mustavalkokuvia, joista saa hyvän käsityksen veljestön arkisen työn moninaisuudesta ja vaativuudesta, kun esimerkiksi puutarhaistutuksia on kasteltu kantamalla vesi käsin, arkkimandriitta Sergei sanoo.

Näyttelyn alaotsikko *Venäläiset mestarit Laatokan Valamossa* kertoo, miten taideotokset ovat luostarin kokoelmiin päätyneet.

– Pietarin taideakatemian opiskelijat vierailivat kesäisin maalaamassa Laatokan Valamossa. He lahjoittivat luostarille teoksen kiitoksena saamastaan täysihoidosta.

KOKOELMA KARTTUU LAHJOITUKSILLA

Lahjoitukset ovat aina olleet merkittävä tuki ja apu Valamon luostarille. Luostarin merkittävimpien aarteiden ja sakraaliesineiden joukkoon kuuluu etenkin keisari Aleksanteri I:n vuonna 1822 igumeni Innokentille lahjoittama timanttiristi sekä kreivitär Amalie Adlerbergin vuonna 1864 lahjoittamat ehtoollispeitteet.

”Prinssin ikoni oli Jumalan merkki.”

– Kullalla ja puolijalakivillä koristellut hopeabrokadikankaiset ehtoollispeitteet ovat luostarimuseossa nähtävillä, mutta timanttirististä museossa on esillä vain kopia. Alkuperäistä säilytetään monen lukon takana, ja se on luostarin johtajalla käytössä vain muutamana juhlapäivänä vuodessa, arkkimandriitta Sergei kertoo.

Timanttien lisäksi ristissä on runsaasti smaragdeja.

Luostarin kulttuurikeskuksen alakerassa sijaitseva luostarimuseo uudistettiin perusteellisesti vuonna 2019. Esillä on niin papiston vanhoja pukuja ja pappien ristejä kuin lukuisia ikoneja. Nähtävänä on

myös Valamo-säätiön Katri ja Harri Willamon ikonikokoelman ikoneja.

– Harri Willamo sai Neuvostoliitolta luvan ostaa valtion varastoista ikoneja, myöhemmin tuli voimaan laki, joka kielsi tämän. Kokoelmassa on paljon 1800- ja 1900-luvun yksinkertaisia ja kirkasvärisiä kansanikoneja, arkkimandriitta Sergei kertoo.

Luostarin kokoelmat karttuvat edelleen lahjoituksilla.

– Lahjoitukset luostarille eivät suinkaan ole mennyttä aikaa. Lahjoituksia tulee paljon etenkin kesäaikaan. Saamme lahjoituksena esimerkiksi ikoneita niin ikonimaalareilta kuin yksityishenkilöiltä, jotka haluavat lahjoittaa esimerkiksi perintönä saamiaan ikoneita luostarille, arkkimandriitta Sergei kertoo.

Luostari saa myös testamenttilahjoituksia.

– Suurin Uuden Valamon aikainen testamenttilahjoitus oli muutama vuosi sitten 1 300 000 euroa. Kulttuurikeskuksen remonttia auttoi suuresti 300 000 euron testamenttilahjoitus yksityishenkilöltä.

Lahjoituksia tulee myös kiitoslahjoina ihmisiltä, joiden puolesta luostari on rukoillut.

– Lahjoituksia tekevät myös antiikkikauppiaat, jotka kokevat joistakin haltuunsa saamistaan esineistä, että eivät halua niitä myydä vaan esineiden oikea paikka on luostarissa, arkkimandriitta Sergei kertoo.

Antiikkikauppiaan lahjoituksena luostari on saanut muun muassa kaksi pientä Konevitsan luostarista peräisin olevaa lampukkaa.

ERÄÄN IKONIN TARINA

Luostarin kokoelmissa on yli tuhat käsin maalattua ikonia.

– Tärkeimpiin hengellisiin aarteisiimme kuuluu luostarin pääkirkossa oleva Konevitsan Jumalanäidin ihmeitä tekevä ikoni, joka on perimätiedon mukaan peräisin 1300-luvun lopulta ja on Konevitsan luostarin perustajan, pyhittäjä Arsenin Athokselta tuoma, kertoo arkkimandriitta Sergei.

Arvokas ikoni on yksi kolmesta luostarin ihmeitä tekevästä ikonista. Kaksi

Donin Jumalanäiti-ikonin riisa on kullattua hopeaa, koristeina helmiä ja korukiviä.

muuta ovat *Suloisesti suuteleva Jumalanäiti* ja *Valamolainen Jumalanäiti*. Ikoni on suojattu turvalasilla, joka suodattaa vaurioittavat ultraviolettisäteet. Turvalasin ja ikonin välissä oleva materiaali varmistaa lasintakaisen ilmatilan ihanteellisen kosteuden.

– Ikonin iästä on ollut erimielisyyttä. Toivoisin, että ikonille voitaisiin tehdä ikäkartoitus nykyaikaisin menetelmin. Tärkeintä kuitenkin on se, että ikoni on ihmeitä tekevä, arkkimandriitta Sergei sanoo. Ikonin kääntöpuolelle maalattu Kristus-ikoni on nuorempi ja peräisin 1500-luvulta.

Luostarimuseossa esillä olevista ikoneista yhdellä on erityisen merkittävä tarina. Näyttävissä kullalla koristelluissa puukehyksissä on Laatokan Valamon perustajien, pyhien Sergein ja Hermannin ikoni. Se on aiheeltaan tyyppilinen, ja vastaavia ikoneja maalattiin matkamuistoiksi pyhiinvaeltajille Laatokan Valamossa.

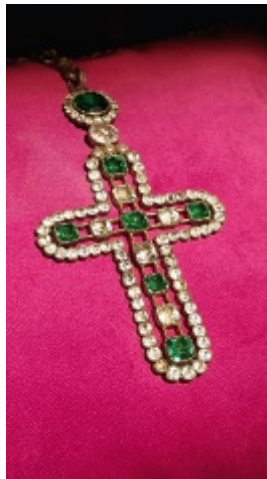
Laatokan Valamossa vieraili vuonna 1928 Hollannin prinssi Henrik, jolle luostarin johtaja lahjoitti pyhittäjänsä Sergei ja Herman Valamolaisen ikonin.

– Papinniemen kartanoa asuttaneen luterilaisen ministeri Saastamoisen vaimo oli hollantilainen, minkä vuoksi prinssi lepäsi matkan jälkeen Papinniemen kartanossa Heinävedellä. Luultavasti prinssi unohti ikonin kartanoon, ja isäntäväki asetti ikonin seinälle, arkkimandriitta Sergei kertoo.

Reilut kymmenen vuotta myöhemmin, vuonna 1940, Valamon luostarin johto-

Kreivitär Amelie Adlerberg lahjoitti vuonna 1864 suuren ja pienen ehtoollispeitteen. Kangas on hopeabrokadia ja koristeena muun muassa kullattuja helmiä, karneoleja ja akaatti- ja jaspislevyjä.

Keisari Aleksanteri I:n lahjasta, timanttirististä, näyttelyssä on esillä vain kopio.

Arkisiakin esineitä on tallessa. Arkkimandriitta Sergei esittelee luostarin vanhaa avainnippua.

kunta etsi evakossa olevalle veljestölle uutta kotia.

– Igumeni Hariton näki ikonin Papinniemen kartanon seinällä ja ymmärsi ikonin olevan merkki Jumalalta; pyhittäjäisät olivat jo läsnä Papinniemen kartanossa ja niinpä luostari osti kartanon. Ikonin taakse hän kirjoitti ylös tämän tarinan, arkkimandriitta Sergei kertoo.

PUHELINKAAPELIA, AVAINNIPPUJA

Luostarin varastoissa ja kokoelmahuoneissa on esineitä moninkertaisesti verrattuna kirkoissa ja näyttelyissä esillä oleviin esineisiin. Kaikki varastoesineet eivät ole sakraaliesineitä. Joukossa on profaaneja arkikäyttöesineitä, kuten vanha kymmenien avainten avainnippu, jonka lukuisista avaimista nipun haltija muistinvaraisesti löysi aina oikean avaimen.

– Ehkäpä yksi erikoisimmista kurioositeeteista on pätkä puhelinkaapelia, joka luostarillemme lähetettiin, kun puhe-

linkaapeli vedettiin Konstantinopolista Odessaan, arkkimandriitta Sergei kertoo.

Ehtoolliskalustoja luostarissa on kymmenittäin. Varastossa on myös monen mutkan kautta luostarille lahjoituksena tullut ehtoollismalja, jota matkan varrella oli väärinkäytetty tuhkakuppina.

Luostarimuseossa on esillä useita vanhoja jumalanpalveluspukuja. Varastoissa niitä on paljon lisää.

– Kankaiden koristelussa on monenlaista kultakirjailukoristetta. Monet puvut on tehty luostarin lahjaksi saamista ylimysnaisten juhlapuvuista. Osaa vanhemmista puvuista voisi edelleen käyttää, mutta ne painavat useamman kilon ja ovat siksi todella raskaita käyttää, arkkimandriitta Sergei sanoo.

Jumalanpalveluspukujen lisäksi luostarimuseossa on esillä kolme kulta- ja hopealangoilla kirjailtua mitraa eli piispan ja arkkimandriitan jumalanpalveluksessa käyttämää päähinettä, joista yksi on keisari Nikolai II:n lahja igumeni Mavrikille vuonna 1912. Mitroissa on korukiviä ja helmiäiselle maalattuja ikoneja.

UUSI NÄYTTELY EVANKELIUMIKIRJOISTA

Kesäkuussa 2021 luostarin kirjastossa avautui näyttely luostarin evankeliumikirjojen kokoelmasta.

– Evankeliumikirjat ovat esillä nyt ensimmäistä kertaa. Osa kirjoista on ollut kirkkokäytössä satojen vuosien ajan, osa

on ollut munkkien yksityiskäytössä, arkkimandriitta Sergei kertoo.

Koristeellisia kullattua hopeaa olevia evankeliumikirjoja on esillä muutama kappale myös luostarimuseossa.

– Luostarissamme on myös paljon pyhäinjäännöksiä. Esimerkiksi pyhittäjä Johannes Valamolaisen reliikkiarkku on suuri hengellinen aarteemme ja erittäin vaikuttava, arkkimandriitta Sergei kertoo.

Pyhittäjä Johannes Valamolaisen hauta Valamon hautausmaalla kaivettiin auki lokakuussa 2019. Luvan tähän myönsi Itä-Suomen aluehallintovirasto Kuopion ja Karjalan hiippakunnan hakemuksesta, ja metropoliitta Arseni siunasi pyhittäjän jäännösten siirron haudastaan.

Luut käsiteltiin ortodoksisen kirkon perinteen mukaisesti konservointilaitoksen tiloissa, käärittiin puhtaisiin kansiin ja skeemamunkin kaapuun. Ne sijoitettiin lukittuun arkkuun, joka on toisen arkun sisällä. Pyhäinjäännökset kannettiin luostarin pääkirkkoon ristisaatossa marraskuussa 2019. ●

Luostarimuseo ja *Taivaallinen maisema, elämää luostarisaarella – venäläiset mestarit Laatokan Valamossa* -näyttely vuoden 2022 loppuun ma–la 10–17 sekä kirkollisina juhlapäivinä ja sunnuntaisin 12–17. Evankeliumikirjojen näyttely luostarin kirjastossa ma–la 12–15.

*“Palveluspukuja
ylimysnaisten
juhramekoista.”*

Последний номер *Ортодоксивиести* (*Ortodoksiviesti*)

Это последний номер Ортодоксивиести. Журнал издавался 71 год.

ЖУРНАЛ Ортодоксивиести впервые вышел в свет в 50-х годах прошлого столетия, и был напечатан всего несколько раз под названием Uskon Viesti. Только с начала 60-х годов журнал начал выпускаться регулярно. В газете, черно-белом еще тогда издании, были размещены, по большей части, духовные статьи, а также финские и международные церковные новости.

С годами издание менялось. В 1968 газету сменил журнал, а фотографии и цвет добавили в 70-х годах. Только в 1991 году название Uskon Viesti заменили на Ortodoksiviesti. В 2010-х годах внешний вид журнала был изменен, а в 2015 появились разделы, которые были неизменными и до сегодняшнего дня. Количество страниц стало стандартным, всего 56 страниц, а регулярность выпуска – 8 раз в год. Тексты печатались на финском, шведском и русском языках.

Из журнала хельсинкского православного прихода издание превратилось в журнал семи приходов к 2014-му году. В число подписчиков вошли такие регионы, как Хамина, Котка, Лапеенранта, Тампере и Турку. Турку вскоре отделились, но в 2017-м Хямеенлинна присоединилась, а также приход Вааса в 2021-м году. После объединения приходов в 2021-м году Ортодоксивиести стал общим журналом для трех новых приходов: Хельсинки, Тампере и Юго-Восточной Финляндии.

Ортодоксивиести был самым большим изданием финских православных приходов. Тираж 20 000 штук, и получателем был каждый третий православный.

Этот журнал издавался всегда силами небольшой команды. В самом начале над ним работали священники в свое свободное время, начиная с Александра Корелина и Тапани Репо. В 70-х

годах за журналистику отвечали миряне: писатель Ирина Никканен и **Мерья Меррас**, а также журналист **Эйла-Мая Миролубов**. В роли главного редактора работали **Хертта Ройво**, **Тертти Лаппалайнен**, **Тапани Кярккяйнен** и **Юрки Хяркконен**. В 1999-2010-х на должности главного редактора в разное время были настоятели **Вейкко Пурмонен**, Лео Хууринайнен и **Маркку Салминен**. Практическую работу журналистов выполняли Хеллеви Матихалти, **Паулиина Хаппо** и **Мари Вайнио**.

Начиная с 2010-го года в роли главного редактора работали журналисты **Тийна Макконен**, **Мирва Брола** и ее заместитель **Анне Кярккяйнен**. В разное время секретарями работали **Тарья Лехмускоски**, **Лаура Карлин**, **Тему Перхио** и **Саара Каллио**.

АННЕ КЯРККЯЙНЕН

Главный церковный печатный журнал

Первый печатный журнал Аамункойтто финской православной церкви вышел в свет накануне Юхануса. Журнал был доставлен на дом всем членам церкви.

ПЕРВЫЙ журнал с красочной графикой насчитывал 16 страниц, и он был тоньше будущих номеров, по крайней мере, для жителей Хельсинки, Тампере и юго-восточного региона. В журнал пока еще не вошло приложение о запланированных мероприятиях, т.к. вся информация о грядущих событиях уже была напечатана в июньском номере Ортодоксивиести. Прихожане г. Турку также получили эту неполную версию журнала вви-

ду того, что местная православная община выпускает свой журнал «Купол» параллельно с Аамункойтто. Поэтому приложение было решено не публиковать из соображений экономии.

Журналы Ортодоксивиести и Аамункойтто вышли в июне параллельно, и выйдут еще раз в начале осени. Таким образом редакция хотела удостовериться в том, что прихожане точно получают информацию о грядущих меро-

приятиях. Данный номер Ортодоксивиести 5/21 будет являться последним номером журнала, а следующий номер журнала Аамункойтто придет прихожанам по почте 17.9.

Издание Аамункойтто выпускается для всех заинтересованных в православии, и для членов финской православной церкви. Журнал выходит каждый второй месяц тиражом 42 000 штук.

АННЕ КЯРККЯЙНЕН

Hittar församlingen hem?

Gudstjänstlivet i våra kyrkor har fortsatt trots pandemin. Men under långa perioder för slutna dörrar utan församlingen, tidvis öppet bara för ett begränsat antal deltagare.

TEXT OCH FOTO MAX ARHIPAINEN

Då pandemin bröt ut våren 2020 stängdes också kyrkorna. Församlingsmedlemmarnas trygghet gick före önskan om gemensam bön. Påsken firades inte gemensamt.

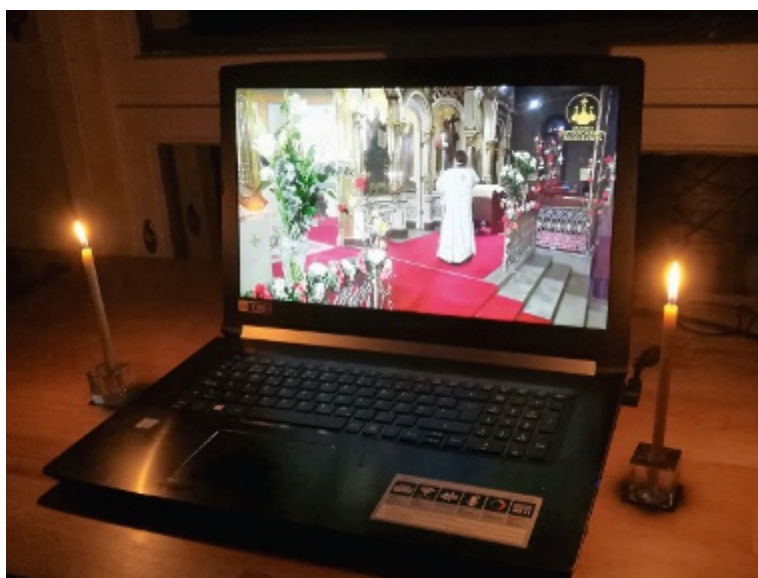
På sommaren i fjol såg det lite ljusare ut. Under början av och under hösten 2020 kunde ett begränsat antal delta i gudstjänsterna, utgående från hur stor lokalen var.

Senare på hösten och vintern blev det igen svårare. Stora fastan och påsken i våras fick prästerskapet igen fira bakom slutna dörrar. Inför och under sommaren i år har kyrkorna igen kunnat välkomna fler deltagare. Församlingarna har hela tiden berömvärt försökt anpassa sig till det ”nya normala” genom att inbjuda sina medlemmar att delta över nätet.

Men räcker det?

Fader **Mikael Sundkvist** är präst i Kristi Himmelsfärds kyrka i Vanda. Han hade som bäst kring hundra gudstjänstbesökare på söndagarnas liturgi innan pandemin bröt ut. Han bedömer att mellan trettio och fyrtio deltar varje söndag nu, då det varit möjligt.

– Men en stor del av dem som jag såg då och då på liturgin innan coronan bröt ut ser jag inte mer.

Påsknatten 2020. Den upprepades 2021 i en större skärm. Fint att det var möjligt, men kan intresset hålla i sig digitalt? Och hittar vi tillbaka till kyrkan? Säkert på påsken. Men vanliga helger?

Fader Mikael säger att en del ser på nätet när kyrkan är öppen och när inte. De räknar hur många personer som ryms in. Men en stor del fungerar inte så, de är vana att bara dyka upp då de känner för det. En del i högre ålder vågar inte alls komma.

Under ett och ett halvt år har vanligen regelbundna kyrkobesökare alltså inte normalt kunnat delta i det regelbundna gudstjänstlivet de är vana vid. Kommer de att hitta tillbaka då kyrkorna helt öppnar igen?

Fader Mikael vet inte.

– En möjlighet är att det blir en boom, med massor

av folk. En annan möjlighet är att en del avvänt sig från att komma till kyrkan. Det kan ta en tid att bygga upp gemenskapen igen, bedömer han.

Hyllmeter av psykologisk forskning visar hur svårt det är att bli av med en negativ, invand vana. På samma sätt kan det vara svårt att återta en positiv vana om man avvants den.

På grund av pandemin kommer en del troligen förlora den praktiska kontakten till sin kyrkas regelbundna liv, tyvärr.

Låt oss se glaset halvfullt i stället för halvtomt. Om man förlorar något som man tagit för givet kan det lära en att bättre förstå varför man uppskattar det. Kanske vi sporadiska kyrkobesökare återupptäcker vad vi saknat medan kyrkornas dörrar varit slutna? ●

→ Läyliäisten praasniekkaleirillä askarrettiin helmitöitä.

← Lohjan kanttori Matti Jyrkinen seppelöitiin eläkkeelle jäämisen kynnyksellä. Hän laulatti juhlaväkeä Metsolan praasniekassa kesäkuussa.

Jari Ananin

Elena Shirokova

Praasniekkoja ja leirejä

Anu Miller

↑ Lahden perheleiri oli jälleen suosittu kohtamistilaisuus venäjänkielisten perheiden pienille ja isoille. Anastasia Lappalainen jakaa palkintoja lapsille.

← Isä Petri Korhonen toimitti vedenpyhityksen Espoon Otsolahdessa.

→ Koululaiset pääsivät piirustusleirille kesäloman alussa Espoossa.

Katariina Koskivaara-Ilmonen

Kaakkois-Suomen kahdelle kripalle osallistui 50 nuorta vuoden odotuksen jälkeen Haminan, Kotkan ja Lappeenrannan seudulta. Leirin iltatunnelmia.

Tampereen Kivirannan leirikeskuksen juhannus-tapaamisen luultavasti nuorimmat osallistujat.

↖ Anton Löw piiloutui lehvien joukkoon Lapväärtin nuorten bändileirin tauolla.

↑ Tampereen kriparilla oli poikkeuksellisesti 15- ja 16-vuotiaita nuoria, kun viimevuotinen kripari peruuntui koronatilanteen huononnutta syksyllä.

↙ Kotkan leiri Luovin leirikeskuksessa onnistui hienosti. Lapsia oli 22 ja heidän lisäksi ohjaajat ja keittiöväki.

"Parasta leirissä oli kaverit."

Nimi: Anne Aropaltio**Ikä:** 63 vuotta**Asuu:** Porvoossa**Ammatti:** koulukuraattori**Harrastukset:** liikunta, musiikki, lukeminen ja avantouinti

TEKSTI JA KUVA MARI VAINIO

Pyhän äärellä

JO KIRKKOON sisälle astuminen tuntuu arvokkaalta. Tunnen siirtyväni ympäröivästä maailmasta pyhän rukouksen, Jumalan yhteyteen. Yhteisöni on Porvoon Kristuksen kirkastumisen kirkossa, missä kilvoittelutehtävänäni laulan mieheni **Samulin** kanssa kuorossa. Joukkomme on aika pieni. Olen kuoron ainoa sopraano, joten pyrimme olemaan mukana jokaisessa palveluksessa.

Koronan aikana kaippu kirkkoon on ollut kova. Olemme rukoilleet ja laulaneet veisuja kotona mieheni kanssa.

Pelastus on minulle tärkeä sana, uskon perusta. Etsin pelastusta Kristukseen Jumalaan yhdistymisestä. Koen pelastuksen tässä ajassa, jossa voin jo olla yhteydessä Kristukseen matkalla iankaikkiseen elämään.

Paavalikin sanoo, ettei meidän pidä panna toivoamme ainoastaan Jumalaan tämän elämän ajaksi vaan myös tulevan elämän ajaksi. Haluan kurottautua kohti iankaikkista pelastusta. Se jää mysteeriksi, missä paikkani silloin on.

Ajattelen, että Jumalanäidin ja pyhien esirukousten tähden minun täytyy kuitenkin uskoa siihen, että iankaikkisuus on olemassa. Vaikka kukaan ei sitä meille voi todistaa, uskon ja luotan siihen. Suuntani on selvä.

”Kirkkoon astuessani tunnen siirtyväni Jumalan yhteyteen.”

Koetan rukoilla joka päivä. Ilman sitä en jaksaisi tehdä koulukuraattorin tehtävääni Porvoon Albert Edelfeltin koulussa, jossa on ollut lähiopetusta koko koronajan esikoululaisista yhdeksäsluokkalaisiin ja myös kehitysvammaisten luokille.

Työ on hyvin mielenkiintoista ja mukavaa mutta samalla varsinkin näin erityisaikana kovin raskasta. Monilla perheillä on paljon haasteita elämässään. He ovat eläneet syvässä ahdingossa. Apu on nyt ollut tärkeää. Myös itselleni. Rukoilen Jumalta voimia ennen jokaista tapaamista.

Teen tällä hetkellä nelipäiväistä työviikkoa. Näin vanhemmiten omia rajojaan on pakko kunnioittaa, jotta jaksaa.

Työhuoneessani tukenani ovat oman esirukoilijani Jeesuksen isoäidin Pyhän Annan ikoni sekä koululaisten, opiskelijoiden ja opettajien suojeluspyhän Johannes Venäläisen ikoni. Koen, että monissa myös oman elämäni raskaissa kohdissa olen saanut apua omalta esirukoilijaltani. Hänen puoleensa on ollut aina arvokasta kääntyä. Olenhan myös äiti ja isoäiti.

Kesäloma antaa hengähdystauon raskaasta työstä. Perinteisesti suuntaamme

mieheni kanssa heinäkuun puolivälissä Valamon Konevitsan ikonin ristisaattoon. Ristisaatto Valamosta Lintulaan on meille yksi kesän kohokohdista.

Ristisaattoon voi osallistua kävellen tai laivalla. Aiemmin kävelimme edestakaisen lähes 40 kilometrin matkan. Nykyään kuljemme laivalla, jossa me kaikki pyhiinvaeltajat laulamme yhdessä. Lintulassa ristisaattojoukkoa odottaa aina mitä kaunein kukkamatto ja lämmin vastaanotto. Rukoushetki ja lounas luostarin lammen rannalla kruunaavat päivämme.

Lintula on meille myös rakas talkoopaikka. Autan kasvimaalla ja mieheni on mukana rakennus- tai metsätöissä. Kun pääsen eläkkeelle, vietämme siellä varmasti entistä enemmän aikaa.

Monia vuosia Lintulan luostarissa asunut äiti Kristoduli oli ortodoksisuuteen johdattajani, Jumalan kumppani polulani. Näin hänet ensi kerran televisiossa, **Arto Nybergin** ohjelmassa. Otin häneen yhteyttä.

Minut on kastettu luterilaiseksi. Sen jälkeen toimin vuosia Vapaakirkossa. Äiti Kristodulin kanssa käymieni keskustelujen ja rukouksen avulla löysin lopullisen hengellisen kotini ortodoksisesta kirkosta. Täällä on hyvä olla. Kauneus kutsuu luokseen. ●

Sinun syntymäsi,
Jumalansynnyttäjä Neitsyt,
oli ilosanoma koko
maailmalle, sillä sinusta
koitti vanhurskauden
Aurinko – Kristus, meidän
Jumalamme, joka tehtyään
tyhjäksi kirouksen tuotti
siunauksen ja poistettuaan
kuoleman antoi meille
iankaikkisen elämän.
– Tropari

”Luonto on Jumalan
luomistyö, hänen
luomansa ikoni.”

sivu 35

Kirkkovuoden kahdesta-
toista suuresta juhlasta
ensimmäinen on Jumalan-
synnyttäjän syntymän
juhla.

JUMALANSYNNYTTÄJÄN SYNTYMÄ, TOIVON JUHLA 8.9.

TEKSTI PASTORI JASO PÖSSI

■ Syksyn tullessa päivät lyhenevät ja illat pimenevät. Kesä on takana vain muistona. Itse kukin valmistautuu henkisesti Suomen pitkään ja pimeään talveen. Kirkolliselta kannalta Jumalansynnyttäjän syntymän juhlan veisuissa liikutaan keväisissä, jopa kesäisissä tunnelmissa. Juhlan veisun sanoin pelastusta enteilevät lämpimät tuulet puhaltavat, Jumalasta erossa olemisen synkkä talvi alkaa pikkuhiljaa loppua.

Jumalansynnyttäjä, Bogoroditsa, Neitsyt Maria, Jumalan äiti, Toivottomien toivo, Myrskyn yllättämien satama, kerubeja kunioitettavampi ja serafeja verrattomasti jalompi Maria. Rakkaalla lapsella on monta nimeä. Hänen syntymästään avautuu pelastushistoriallinen loppusuora: tapahtumat, jotka johtavat Kristuksen syntymään, Golgatalle ja lopulta tyhjän haudan ihmeen äärelle pääsiäisaamuna.

Jumalansynnyttäjä syntyy pienenä avuttomana lapsukaisena. Pahan voimat pyörittelevät päitään. Tässäkö on se, jonka vuoksi tulee meille tuomio? Taas ja taaskin tulee todistettua se, kuinka Jumala rakkaudessaan toimii: hyvät asiat alkavat pienestä. Vähäpätöisestä tulee suurta, köyhät ja pienet nostetaan esille ja mahtavat hätistellään takariviin. Pelastus ihmisille tulee tavalla, joita emme tulisi ajatelleeksikaan.

Pienen Maria-vauvan syntymä jäi huomiotta maailman mahdavalta. Hänen lähipiirinsä toki riemuitsi. Jo iäkkäät Joakim ja Anna saivat kauan toivomansa lapsen. Jumala oli kuullut heidän rukouksensa. Maria ei kuitenkaan jäänyt tuntemattomaksi. Jumalan Äidin nimi on tunnettu koko maailmassa, hänen luke-mattomat ikoninsa kaunistavat kirkkoja ympäri koko maailmaa. Valtava joukko Jumalansynnyttäjän ikonien edessä rukoilleita on saanut avun, Jumalansynnyttäjä on heittänyt suojaavan viitansa koko maailman ympärille.

Jumalan Äitinä Marialla on erityinen asema esirukoilijana poikansa, Kristuksen edessä. Kukapa poika ei tottelisi silloin kun hänen äitinsä kauniisti, tai topakasti, pyytää? Tästä syystä voimme rohkein mielin ja toiveikkaina pyytää Jumalanäidin esirukouksia.

Jumalansynnyttäjän syntymän juhla on toivon juhla. Erityisesti toivo tulee tarpeeseen nyt, sillä pandemian vuoksi kulunut vuosi ei varsinaisesti ole ollut mikään riemun vuosi. Tämän kaiken keskellä kirkkovuoden ensimmäinen suuri juhla luo meille toivoa. Kävipä meille miten tahansa, Jumala on luvannut, että käy hyvin ja tarinamme loppu on onnellinen. Meitä muistutetaan myös siitä, että totinen toivomme Kristus on syntymässä maailmaan.

Avioliitto

Jos ortodoksiseen kirkkoon kuulumaton ystävä ihmettelee, mitä ortodoksinen avioliitto merkitsee, hän ansaitsee ymmärrettävän vastauksen.

TEKSTI JA KUVAT MATTI P. PULKKINEN

Onyksinkertaisinta aloittaa siitä, mitä ortodoksinen avioliitto ei ole. Se ei ole järjestely lasten hankintaa varten.

Tietysti lapset ovat toivottuja, ja he tarvitsevat kasvaakseen rauhallisen ja turvallisen perheen, jolle avioliitto luo perustan. Siitä huolimatta ortodoksit eivät mene naimisiin vain lisääntyäkseen, sillä avioliitolla itsellään on tärkeä uskonnollinen merkitys.

Ortodoksiselle kirkolle avioliitto on sakramentti, siis jumalallinen mysteeri, ei vähempää.

Kirkkoisä Origenes kirjoitti, että Jumala liittää avioparin yhteen ja pyhä Johannes Krysostomos sanoi, että jokainen avioliitto on kuva Kaanaan häistä. Häissä Kristus teki ensimmäisen ihmeensä muuttamalla veden viiniksi (Joh. 2:1–11).

Avioliitto johtaa siveyteen ja korkeimpaan ihmistenväliseen rakkauteen. On siksi helppoa ymmärtää, että kirkko ei pidä avioliittoa jollain tapaa huonompana kuin neitsyyttä ja pidättyvyyttä.

Vanha sanonta onkin, että luostariveljen tai -sisaren kieltäytymistä ei koituisi ansiota tai kunniaa, jos uskollinen aviorakkaus olisi jotenkin huonompaa kuin askeetin elämä. Avioliitto ja neitsyys ovat Jumalan edessä yhtä arvokkaita.

AVIOLIITTO SAKRAMENTTINA

Jumala loi ihmisen omaksi kuvakseen, mutta siitä ei pidä päätellä, että Isä on partasuinen mies, sillä Häntä ei kuolevainen voi nähdä. Jumala loi sekä miehen että naisen, joista kumpikaan ei ole yksinään Herran kuva.

Maksimos Tunnustajan mukaan ihmisen pitää lopulta pyyhkiä itsestään kahden sukupuolen jako elääkseen Luojansa kaltaista elämää, jotta hän voisi lopulta itse jumalallistua.

Jumalansynnyttäjä on yksi avioliiton mysteerin avaimista, sillä hän yhdisti Jumalan ja ihmisen. Paavali kirjoitti galatalaisille: ”Rakkaat lapseni, teidän vuoksenne minun on jälleen kärsittävä synnytystuskia, kunnes Kristus saa muodon teissä.” (Gal. 4:19). Lattea, biologisoiva sukupuoli-käsitys on kristinuskolle vieras.”

Avioliitto on vapaan tahdon valitsema jumalallistumisen askel. Avioliitto avaa oven siveyteen ja täydelliseen rakkautteen, joka vie kohti Jumalaa, sillä Hän on rakkaus.

Uskollinen avioliitto on samanlainen, vapaaehtoinen, pyhä sitoumus kuin nunnaksi tai munkiksi ryhtyminen. Johannes Krysostomos sanoikin, että kun Kristus kehotti uskovaa kulkemaan elämäänsä kapeaa tietä (Matt. 7:14), hän tarkoitti yhtä lailla maallikkoja kuin luostarin sisaria ja veljiäkin. Avioliiton tuoma pyhitys ei ehkä näy ihmiselle, mutta Jumala sen tuntee.

MIES JA NAINEN – YHDENVERTAISET

Koska Raamattu, etenkin Uusi testamentti, käsittelee avioliittoa varsin niukasti, monia kristinuskoon sopimattomia käsityksiä on tarttunut tapakulttuuriin antiikin filosofiasta ja roomalaisesta oikeudesta.

Aristoteles (384–322 eKr.), hyvin vaikutusvaltainen kreikkalainen filosofi, näki koko maailman koostuvan erilaisista arvojärjestyksistä. Yhteiskunnassa ja ylipäätään maailmassa mies oli ylin, hänen vaimonsa alempi, mutta kuitenkin hie- man orjaa parempi. Mies oli hyvä, nainen huono ihminen, ja Aristoteles piti miestä perheen luonnollisena johtajana.

Ikävä kyllä antiikkiset käsitykset vaikuttivat voimakkaasti eurooppalaiseen uskonnollisuuteen. Tämä ei kuitenkaan käy yksiin Paavalin sanojen: *”Vaimon ruumis ei ole hänen omassa vallassaan vaan miehen, samoin ei miehen ruumis ole hänen omassa vallassaan vaan vaimon.”* (1. Kor. 7:4).

Vaikka myös Paavali piti toisaalla miestä perheen päänä (Ef. 5:22–33), perheen samanlaisena johtajana kuin Kristus kirkossa, tämä ei tarkoittanut vaimon alistamista, eihän Kristuskaan kirkkoa sorra. Miehellä ei ole yksinvaltaa, vaan

hänen tehtävänä on rakastaa pyyteettömästi puolisoaan. Mies on Kristuksen ikoni, vaimo kirkon.

Paavali sanoi, että avioliitto on mysteeri, suuri salaisuus (Ef. 5:32). Hänen opetuksensa lukeminen miehen ylemmyyttä julistavaksi olisi siksi virhe.

ORTODOKSISEN AVIOLIITON

ERITYISPIIRTEET

Kun Jeesus selitti avioliittoa fariseuksille ja opetuslapsilleen, hän totesi Jumalan luoneen ihmisen mieheksi ja naiseksi ja yhdistävän heidät avioliitossa. Minkä Jumala on yhdistänyt, ihminen ei saa erottaa, mutta tästä huolimatta Kristus piti aviorikosta avioeron perusteena (Mark. 10:2–12).

Ortodoksinen kirkko pitää avioliittoa ikuisena, ei edes kuolemaan päättyvänä. Koska ihminen on erehtyväinen, avioliitto voi kuitenkin päättyä. Tässä käsitys eroaa selvästi roomalaiskatolisesta avioliittoteologiasta, joka ei salli eroa, puolisoiden erilleen muuttamisen kylläkin.

Vaikka itäiselle ja läntiselle kirkolle avioliitto on sakramentti, roomalaiskatolinen kirkko katsoo puolisoitten antavan sakramentit toisilleen. Ortodoksinen kirkko näkee avioliiton solmimisen Jumalan teoksi, joka tapahtuu kirkon ja vihkipäpän välityksellä.

Naimisissa oleva ortodoksi voidaan vihkiä papiksi, toisin kuin roomalaiskatolinen. Naimaton ortodoksipappi ei kuitenkaan saa avioitua, ja piispaksi voidaan vihkiä vain mies, joka ei ole naimisissa.

Martin Luther hylkäsi avioliiton sakramenttina. Hän kirjoittikin: *”Koska häät ja avioliitto kuuluvat yhteiskunnallisen järjestyksen piiriin, ei siis ole meidän pappien ja kirkon työntekijöiden asia antaa niistä säädöksiä ja määräyksiä.”* (Vähä katekismuksen liite). Silti evankelis-luterilaisessa kirkossa ei ole tultu toimeen täy-

*”Vapaan tahdon
valitsema
jumalallistumisen
askel.”*

sin ilman säädöksiä. Tärkeä ero ortodoksisen avioliittoteologiaan on eronneen seuraavien avioliittojen vihkimisessä. Toinen ja vielä kolmaskin avioliitto tulevat vielä ortodokseilla kysymykseen, mutta neljäs ei koskaan.

Ajatus avioliitosta pohjimmiltaan vain yhteiskunnallisena asiana on johtanut luterilaisen kirkon vaikeaan kysymykseen samaa sukupuolta olevien vihkimisestä. Mielipiteet siitä ovat jakautuneet jyrkästi. On varsin epätodennäköistä, että ortodoksinen kirkko alkaisi vihkiä samaa sukupuolta olevia pareja avioliiton teologian vuoksi. Se on osallisuutta Jumalan valtakunnasta jo nyt.

Ortodoksien puuttuminen luterilaisten vaikeaan sisäiseen ongelmaan ei kuitenkaan edistä mitään hyvää. Homoseksuaalien syrjintäänkään ei ole perusteita.

Koko homoseksuaalisuuden käsite syntyi vasta 1800-luvun jälkipuoliskolla, senaikaisen psykiatrian kehittyessä. Raamattu ei voi mitenkään viitata sitä reilusti yli puolitoista tuhatta vuotta myöhempään lääketieteelliseen teoriaan, jossa homoseksuaalisuus nähtiin sairautena, toisin kuin nykyisin. Ennen 1800-luvun loppua lesbolaisuudesta rankaistiin hyvin harvoin ja vain lievästi, mutta keskenään maanneinta miehiä surmattiin sääliä.

Kun siis Raamattu ja Traditio eivät tunne homoseksuaalisuutta sellaisena käsitteenä kuin meidän aikamme, seksuaalivähemmistöjä vastaan intoilu edustaa jotain muuta kuin kristillisyyttä. ●

Kun suojelemme luontoa, ilmaisemme rakkautta Luojaamme, lähimmäisiämme ja Luojan luomaa maailmankaikkeutta kohtaan.

Kristittyinä vastaamme teoistamme myös luontoa kohtaan

Usko on muuttunut kautta vuosisatojen, ja ehkä ekologinen elämäntapa on meidän aikamme tapa puhua Jumalasta ja elää kristittyinä.

TEKSTI VILLE KIIVERI **KUVAT** ORTODOKSIMIESTIN KUVA-ARKISTO

Kesä oli Suomessa poikkeuksellisen helteinen, ja ensiavussa oli ruuhkia kuumuudesta kärsivien vuoksi. Maailmassa paahde koitui hengenvaaralliseksi. Kanadassa lämpötila ylitti 50 astetta. Siellä paloi valtavia metsäalueita ja kokonaisia kyliä, samoin Kreikassa ja Turkissa. Keski-Euroopassa hukkui satoja ihmisiä heinäkuun tulvissa. Intiassa monsuunitulvat ovat suurimmat neljään vuosikymmeneen, Kiinassa ongelmat olivat

samanlaisia. Aineelliset menetykset ovat mittaamattomia.

Näiden uusien katastrofien lisäksi myös vanhat kriisit ovat yhä olemassa: ilmaston lämpeneminen ja saastuminen, eliöiden sukupuutto, roskaantuvat meret, liikakalastus, myrskyt, maansortumat. Tuntuu, että maailma on ollut kytemistilassa, ja nyt se roihahti tuleen.

Suomessa koronapandemia on ehtinyt neljänteen aaltoon, ja uusi deltavariantti

leviää entistä kiivaammin, vaikka leviämisolot ovat virukselle heikommat rokotusten ansiosta. Ellei pandemiaa saada hillittyä, voimme odottaa jälleen uudemmaa ja vaarallisempaa varianttia.

KRIISIIN HAVAHTUMINEN HYVÄSTÄ

Vaikka tänä kesänä tilanne on näyttänyt apokalyptiselta esinäytökseltä, hyvää on se, että ilmastokriisiin on herätty eikä päätöksenteossa enää pohdita, onko krii-

siä vai ei. Tänä kesänä Euroopan Unioni siirtyi aikeista tekoihin. Siirtyminen uuteen maailmantilaan alkoi, kun päästörajotukset kiristyivät, ja hiilineutraali yhteiskuntamme on yhä lähempänä meitä.

Syyskuun ensimmäisenä päivänä vietämme taas luomakunnan päivää, jonka ekumeeninen patriarkka Demetrios julisti kirkkovuoden ensimmäiseksi päiväksi vuonna 1989. Hän kutsui koko ortodoksista ja kristillistä maailmaa *"kantaamaan joka vuosi tuona päivänä rukouksia ja anomuksia kaiken Luojalle, kiittämään luomakunnan suuresta lahjasta ja anomaa, että se varjeltuisi ja pelastuisi kaikesta pahasta"*. Tämän jälkeen hänen seuraajansa patriarkka **Bartolomeos** on nostanut luonnonsuojelun pääteemakseen.

Arkipiispa **Leo** totesi heinäkuussa, ettei yksi luomakunnan päivä vuodessa riitä vaan niitä tarvittaisiin 364 lisää. Uskon, että tämä myönteinen asenne ilmaisee koko kirkkokunnan johdon kantaa siihen, millaisen muutoksen keskellä elämme.

Pienen vähemmistökirkkomme asema on itse asiassa samanlainen kuin Suomen tilanne kansainvälisesti. Olemme vain pienen pieni osa ongelmaa, mutta me voimme olla kokoamme selvästi suurempi osa ratkaisua. Kun tiedostamme ongelman, voimme olla hyvin edistysellisiä ortodoksisessa maailmassa.

Ortodoksiselta kirkolta edellytetään vähintään kahta asiaa. Ensiksi, että pitäydymme kirkon vanhassa perinteessä ja vaalimme sitä. Toiseksi kirkkomme tulee elää ajassa ja kyetä uudistumaan ja vastaamaan kulloisenkin yhteiskunnalliseen haasteeseen. Kuten ekumeeninen patriarkkamme on osoittanut, näiden kahden välillä ei ole ristiriitaa.

KUNNIOITTAKAAMME LUONTOA HARTAASTI

Rakkautemme ja kunnioituksemme luomakuntaa kohtaan voisi olla samankaltaista kuin rakkautemme ikoneja kohtaan. Luonto on Jumalan luomistyö, hänen luomansa ikoni. Yhtä lailla, kuten me kunnioitamme hartaasti ikoneja, samalla

tavalla voisimme myös kunnioittaa ympäröivää luontoamme. Jos löytäisimme luonnon keskellä saman hartauden, joka valtaa meidät kirkossa, olisimme jo hyvin pitkällä ekologisen kriisin ratkaisussa.

Ortodoksisen kirkon ihmiskuva on äärettömän positiivinen ja sen ansiosta meillä on suuret mahdollisuudet toimia vaikeassakin tilanteessa. Myös meidät on sekä luotu Jumalan kuviksi, ikoneiksi, että kutsuttu kasvamaan Hänen kaltaiseksi. Me olemme suuri mahdollisuus, ja vaikka olemme monesti epäonnistuneet, silti meille on annettu jälleen mahdollisuus. Siksi emme voi jäädä toimettomiksi tässä ekokriisissä.

Tämä maailma on kotimme, jonka viljely ja varjelu on annettu tehtäväksemme jo luomiskertomuksessa. Ihmisen tehtävä on vaalia luomakuntaa, hallita sitä hellästi, ravita sitä ja saada se kukoistamaan.

Akatistoksessa luomakunnalle korotetaan asemaamme tässä luomakunnassa Jumalan vieraana. *Herra, kuinka hyvä on olla Sinun vieraanasi: tuuli on täynnä tuoksua, vuoret kurottavat taivasiin, vedet ovat kuin reunaton peili, josta kultaiset valonsäteet ja kevyet pilvet kuvastuvat.*

Emme omista luomakuntaa vaan olemme akatistoksen sanojen mukaan vain vierailemassa täällä. Emme suojele luontoa sen takia, että meidän on pakko, vaan siksi, että siten voimme ilmaista rakkauttamme Luojaamme, lähimmäistämme ja tätä maailmankaikkeutta kohtaan.

YLEVÄMPÄÄ ITSEMME EDELLE?

Kristittyinä me olemme vastuussa teois- tamme. Emme voi vetäytyä sen taakse, et-

*"Tehtävämme on
vaalia luomakuntaa
ja saada se
kukoistamaan."*

tei enemmistö toimi oikein. Velvollisuutemme kristittyinä on tehdä hyviä ja oikeita valintoja, vaikka jäisimme yksin valintoinemme.

Raamatussa on lukuisia esimerkkejä, jossa oikeamielinen pitää päänsä, vaikka koko muu maailma näyttäisi olevan häntä vastaan. Nooa kuunteli Jumalaa ja rakensi arkin, Mooses vei kansan luvattuun maahan nurinoista huolimatta, profeetat välittivät Jumalan viestin, vaikka kokivat ajoittain myös paljon vainoa. Marttyyrit eivät taipuneet kuolemanuhankaan edessä.

Niin, marttyyrit. Marttyyri ei niinkään tarkoita uskonsa tähden menehtynyttä, vaan sananmukaisesti todistajaa. Miksi emme todistaisi omasta uskostamme ottamalla huomioon luonnon ja suojele- malla sitä? Olemmeko valmiit luopumaan oman edun tavoittelemisesta ja asetta- maan jotain ylevämpää itsemme edelle?

Ekologinen kriisi on hengellinen kriisi, vielä paremmin sanottuna ihmisy- syden kriisi. Siksi meidän on ikään kuin löydettävä uudelleen ihmisyytemme ja mahdollisuutemme parannukseen. Kysyttävä: kuka minä olen ja mikä on minun tarkoitukseni tässä maailmassa? Usko on muuttunut kautta vuosisatojen, ja ehkä ekologinen elämäntapa on meidän aikamme tapa puhua Jumalasta ja elää kristittyinä. ●

TM Ville Kiiveri on Kouvolan ja Haminan toiminta-alueen pappi. Hän käsitteli teologises- sa gradussaan ekologista aihetta: *Pyhyiden läsnäolo luomakunnassa. Kontekstuaalis-hermeneuttinen tutkielma Maksimos Tunnustajan logosteoriasta mallina ekologisen kriisin ratkaisemiseksi*. Itä-Suomen yliopisto, 2000.

Время двигаться вперёд

НАЧНЁМ с физического факта: в горах время течёт быстрее, чем на уровне моря. Разница невелика, но точным хронографом измерима. Итак, согласно хронографу, кукушка в часах кукует реже в низинах. Ход времени мы можем заметить и без хронографа, например перелистывая страницы старых «Ortodoksiviesti». Просматривая раздел расписаний богослужений, мы замечаем,

где были сами, а где – нет, в чём приняли участие, а куда по тем или иным причинам не отправились.

Многие помнят предшественника современных настольных календарей альманах в жёлтой обложке. В нём отмечалось не столько грядущее, сколь уже случившееся: кто скончался, кто родился, какая была погода. Альманах, получивший впоследствии название «Университетский альманах» оповещал также о датах независимых от нас будущих событий, таких как церковные праздники.

Каждый год альманахи, в том числе и университетский, начинаются размещённым на первой странице текстом молитвы-прошения. Текст этот всегда один и тот же и напоминает о том, что не в нашей власти, хотя бы мы того и желали. На его обложке сказано: «Поддай, Иисус, мир и благополучие!».

Что же мы можем в этом году пожелать «Ortodoksiviesti», которому исполняется 71 год? Как православные мы привыкли испрашивать благословения и долгих лет. Я хорошо помню, когда «Ortodoksiviesti» выходило ещё под названием «Uskon Viesti». По пожеланию читателей в 1991 году издание получило современное название.

Карьерист измеряет процветание деньгами и славой. Однако в очах Божиих процветание – нечто иное, чем внешнее счастье и высокое положение. В Его очах все – равны. Нам нет необходимости видеть наше процветание, плоды наших трудов. Все они – достижения нашего Отца и его забота.

Человек не становится образом Божиим в удаче, стяжая власть и благополучие или богатство и знание, но идя тем же

путём, которым шёл Христос. Я чувствую, что об этом пути и сопутствующим ему тропинкам с 1950-х годов напоминали нам тексты и иллюстрации «Ortodoksiviesti».

В нашей церкви только что стало выходить в свет объединяющее всех общецерковное издание, распространяемое среди около 42.000 подписчиков. Приходы Православной епархии Хельсинки участвуют в развитии издания, в епархиальном приложении которого каждый может найти важную информацию и расписание богослужений.

Я лично имел возможность участвовать в выходе в свет и развитии многих изданий. Уже по этой причине я понимаю, что новое несёт с собой долю неуверенности. Будущее само по себе несёт неуверенность, надежды и беспокойство, но и раскрытие возможностей. Мы живём и можем влиять на то, чего ещё нет. Всё ещё возможно.

Именно это и важно в каждой летописи. Отнюдь не темп времени и раскрытия возможностей, а наше отношение к ним. Мы внутренне ощущаем их загадкой, беспокойством о будущем. Время же, в конце концов, способ нашего позиционирования себя в отношении к переменам.

Я хотел бы поблагодарить всех сотрудников «Ortodoksiviesti» как действующих, так и прежних, а также почивших, за совместные годы. Но не будем вспоминать издание как нечто минувшее. Оно служило читателям напоминанием, для некоторых единственным, о нашей традиции. Уже одно это – неизмеримо ценно. За это я благодарен. Когда мы испрашиваем Божьего благословения, долгих лет, мира и всего доброго, мы передаём наше будущее в руку Божию. Он благословляет нас при смене каждого года, на протяжении всей нашей жизни сейчас и всегда.

Архиепископ Лев
(Перевод: Владимир Сократилин)

Aika mennä eteenpäin

ALOITETAAN fysiikan tosiseikasta: aika kuluu vuoristossa nopeammin kuin merenpinnan tasolla. Ero on vähäinen, mutta se voidaan mitata tarkkuuskellolla. Tarkkuuskellolla mitatessa käkikello siis kukahtaa alangolla harvemmin.

Ajankulun voimme tosin ilman tarkkuuskelloakin havaita vaikkapa hypistellessämme vanhoja Ortodoksiviestejä. Lehden jumalanpalvelusten kalenteriosiota silmäillessämme huomaamme, missä

olemme olleet mukana ja minkä jättäneet tekemättä. Mihin osallistuimme ja mihin emme syystä tai toisesta tulleet lähteneeksi.

Moni muistaa nykyisten tehokalenterien edeltäjän, keltakan-tisen kansan-almanakan. Siihen ei merkitty niinkään tulevaa, vaan jo tapahtunutta. Kuka kuoli, kuka syntyi, millainen oli sää. Kansan-almanakka, joka sittemmin nimettiin Yliopiston almanakaksi, kertoo myös monien meistä riippumattomien tulevien ilmiöiden päivämäärät, kuten kirkkovuoden juhlat.

Almanakat, kansan ja yliopiston, alkavat vuosittain alkusivulle sijoitetulla pyyntörökouksella. Teksti on aina sama ja se viittaa johonkin, joka ei tunnu olevan meidän vallassamme, vaikka niin tahtoisimmekin. Sen kannessa sanotaan: *”Anna, oi Jeesus, rauha ja menestys!”*

Entä mitä voisimme toivottaa tänä vuonna 71 vuotta täyttävälle Ortodoksiviestille? Ortodokseina olemme tottuneet pyytämään siunausta ja pitkää ikää. Muistan hyvin, kun Ortodoksiviesti ilmestyi vielä nimellä Uskon Viesti. Vuonna 1991 lukijoiden ehdotuksesta uudeksi nimeksi valikoitui nykyinen.

Kiireinen uraihminen mittaa menestystä lähinnä rahassa ja vallassa. Jumalan silmissä menestys on kuitenkin jotain muuta kuin ulkonaista onnea tai korkeita valta-asemia. Kukaan ei ole hänen silmissään toista arvokkaampi. Meidän ei ole välttämättöntä nähdä menestystämme, tekojemme hedelmiä. Kaikki nämä ovat Isämme ansioita ja asioita. Ihminen ei tule Jumalan kuvaksi onnistuessaan, saadessaan valtaa ja menestystä tai rikkautta ja tietoa, vaan kulkemalla tien, jonka Kristus on kulkenut. Koen, että tästä tiestä ja sen moninaisista pikkupoluista on Ortodoksi-

viesti edeltäjineen muistuttanut meitä kirjoituksillaan ja kuvituksillaan jo 1950-luvulta lähtien.

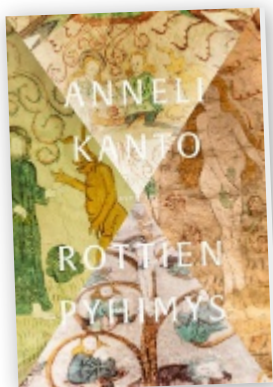
Kirkkomme on vastikään siirtynyt kaikkia Suomen ortodokseja yhdistävään yhteen valtakunnalliseen lehteen, joka jaetaan noin 42 000 talouteen. Seurakunnat Helsingin hiippakunnassa pysyvät uuden lehden kehityksessä mukana ja sen hiippakuntaliitteistä jokainen löytää edelleen tärkeät jumalanpalvelusten kalenteritiedot.

Olen itse saanut olla henkilökohtaisesti vaikuttamassa monen kirkkomme aiemman lehden sisältöön ja kehitykseen. Ymmärän tästäkin syystä, että uuteen asiaan kuuluu aina rahtunen epävarmuutta. Onhan tulevaisuus itsessään epävarmuutta, toiveita ja levottomuutta – mutta myös avoin mahdollisuus. Voimme elää sitä kohti ja muokata sitä, koska sitä ei vielä ole olemassa. Kaikki on yhä mahdollista.

Juuri tämä on jokaisessa historiikissa tärkeintä. Tärkeintä ei ole niinkään nopeus, jolla aika ja avautuvat mahdollisuudet etenevät, vaan suhtautumisemme niihin. Tunnemme ne sisäisesti arvoituksena, tulevaisuutta koskevana levottomuutena. Aika on lopulta tapamme sijoittaa itsemme muuttuvien asioiden yhteyteen.

Haluankin kiittää kaikkia Ortodoksiviestin tekijöitä – nykyisiä, entisiä ja edesmenneitä – menneistä vuosista. Älkäämme silti nytkään muistelko lehteä vain menneenä asiana. Se on toiminut lukijoille – joillekin ehkä ainoana – siteenä ja muistutuksena omasta traditiostamme. Jo tämä on itsessään mittaamattoman arvokas asia. Tästä kiitän. Kun pyydämme nyt Jumalan siunausta, pitkää ikää, rauhaa, menestystä, ja kaikkea hyvää, jätämme viime kädessä tulevaisuutemme Herramme haltuun. Hän itse siunaa meidät, jokaisessa vuodenvaihteessa, koko elämämme ajan, nyt ja aina.

Arkkipiispa Leo

Anneli Kanto

ROTTIEN PYHIMYS

Gummerus 2021

Romaanin tapahtumat sijoittuvat noin 1510 Ruotsin valtakunnan Itämaalle, jossa kansa puhuu kummallista mongerrusta. Linnan-herra Åke Tott on lahjoittanut kiitokseksi

parantumisestaan rahat Hattulan Pyhän Ristin kirkon seinien maalaamiseen. Koke-neet kirkkomaalarit Andreas Pictor ja Mes-tari Martinus vaeltavat paikalle tietäen urakkansa mahdolltomaksi kahdestaan.

Savenvalajan orpoytär Pelliina on taitava savivatien koristelija ja piirtäjä, ja hän pääsee vastoin tapoja kirkkomaalareiden apulaiseksi. Nainen kirkkomaalarina ei ole kelvollinen tai sopiva, mutta lopulta Pelliina on joukon taitavin maalari. Hänellä on luovuutta ja kekseliäisyyttä kuvien tekoon.

Tarina on muutoin ulkopuolisen kertoma, mutta Pelliinan osuudet ovat hänen omaa, välimerkeiltään vähäistä tajunnanvirtaa tai puhetta. Teoksessa puhutaan ylhäisön käyttämää ruotsia ja latinaa, rahvas mongertaa suomea. Saksaakin kuulee. Rehevä ja ronski keskiajan kieli luo kiinnostavaa kontrastia pyhyden ja arkisuuden välille.

Teos on oppitunti väriopista, maavärien sekoittamisesta ja freskomaalauksesta, ja Raamatun tapahtumat avutuvat kuvien avulla lukijallekin. Romaani on myös opas

1500-luvun alun elämäntapaan, ihmissuh-teisiin ja ihmisen arvoon, jolloin syntyperä mää räsi kaiken. Kirja kertoo katolisen kir- kon ja ylimystön vallasta, niiden sidoksista ja suhteista rahvaaseen.

Aiemmin Anneli Kanto on kirjoittanut paljon kansalaissodasta ja sanoo halun-neensa kirjoittaa muusta kuin verestä, so- dasta ja väkivallasta. Voisi kuvitella, että tämä teos on ollut vapauttava kokemus. Samalla tavoin kuin maalarit maalasivat freskonsa Jumalan kunniaksi, kuvittivat Raamattua lukutaidottomille, myös Kanto kuvittaa mennyttä maailmaa lukijalle.

Tarinassa on pitkälti kyse kuvan voi- masta ja siitä, että kirkon seiniin maalatut kuvat kuuluvat kaikille. Niitä ei ole osoitettu vain ylhäisille tai oppineille. Kuvat Raama- tun kertomuksista jäävät, kun maalareita ei enää ole eikä heistä mitään tiedetä.

Ja kyllä – matka Hattulaan oli tehtävä. Freskot oli nähtävä omin silmin.

ANNE ROSENIUS

Sisko Ylimartimo

MARIAN KATSE

Avain 2021

Tietokirjailija Sisko Ylimartimon teoksen ai- heena on Neitsyt Maria, kristikunnan eittä- mättä tunnetuin nainen. Kirjassa käsitellään Marian ympärille kehkeytynyttä hengästy- tävän yltäkylläistä kuva- ja kertomustradi- tiota sekä uskonnollisuutta.

Lukijalle vyörytetään taidehistoriaa, kirk- kohistoriaa, kansanuskomuksia ja runoutta. Maria on inspiroinut ihmisiä lukemattomin eri tavoin eri aikakausina. Kirja kertoo, mi- ten erilaiset aatehistorialliset virtaukset ovat vaikuttaneet tulkintoihin Mariasta.

Neitsyt Mariasta ihmisenä tiedetään var- sin vähän. Raamatun evankeliumien an- siosta hänen elämänsä tärkeimmät taite- kohdat ovat tiedossa, mutta Jumalanäiti

pysyy silti osin mysteerinä. Ylimartimon kir- jaa voi kiittää siitä, että se laajentaa yleistä- juisella tavalla käsitystä Mariasta.

Kirjassa tarkastellaan sitä maailmaa, missä Maria eli. Millainen oli Marian maa- ilma poliittisesti ja maantieteellisesti, mil- laisia olivat sen ajan ihmiset? Mitä historial- lista tutkimustietoa Mariasta on saatavilla? Marian katse ei ole akateeminen tutkielma, mutta kirjan koostaminen on vaatinut mit- tavan määrän tutkimustyötä.

Mariaan liittyy lukematon määrä eri- laista symboliikkaa ja siihen törmää jatku- vasti kaikkialla. Esimerkiksi Turun kaupun- gin vaakunaa koristavat liljat, liljakruunua kantavan taivaan kuningattaren kukat. Neitsyt Marialle on omistettu keskiaikainen Turun tuomiokirkko ja samalla koko kau- punki. Murteellinen täytesana maar on se- kin peräisin Mariasta.

Kristillisiin käsityksiin Mariasta ovat vai- kuttaneet myös esiaikaiset vastaavat nais- jumaluudet sekä arkkityypit, ja näitäkin kä- sitellään Ylimartimon teoksessa. Mariaan sisältyvät kaikki naisen olemukset neidosta vanhukseen, ja hänen ulkonäkönsä on vaihdellut vinosti kautta vuosisatojen. Silti keskiössä on tyyni ja maadoittava Jumalan- synnyttäjän katse, aina sama.

SAARA KALLIO

SEURAKUNNAN KIRJASTO

Liisankatu 29 A 2. krs.,
puhelin 09 85 646 180

Aukioloajat ma–ti klo 10–15,
ke–to 15–19

FÖRSAMLINGSBIBLIOTEKET

Elisabetsgatan 29 A, II vån.,
tel. 09 85 646 180

Öppet mån–ti 10–15, on–to 15–19

PARISH LIBRARY

Liisankatu 29 A, tel. 09 85 646 180
Open Mon–Tue 10–15, Wed–Thu 15–19

Kirjasto on kiinni 31.8. –14.9. Jos lainoja ei ehdi palauttaa 30.8. mennessä, ne voi palauttaa 15.9. alkaen kirjaston ollessa taas normaalisti auki.
Lisätietoja kirjastosta,
p. 050 572 1696.

Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläinen, Karjalan valistaja (30.8.)

TEKSTI JA KUVA MATTI P. PULKKINEN

PYHITTÄJÄ Aleksanteri syntyi vepsäläisessä Manteren (ven. Mandera) kylässä Aamoksen päivänä 15.6.1448 ja sai tästä nimen. Manteren kylä sijaitsi Ojattijoella, Ostrovskin Neitsyt Marian temppeliintuomisen luostarin vastarannalla. Kylää ei enää ole, mutta sen paikalla on Aleksanterille omistettu tsasouna.

Aamos oli hurskaiden mutta jo iäkkäiden vanhempien toivottu kuopus. Vanhemmat toivoivat mieheksi kasvaneen Aamoksen menevän naimisiin, mutta kotikylässä käyneiltä Valamon munkeilta kuullut kertomukset luostarista herättivät Aamoksessa kutsumuksen. Siksi hän 19-vuotiaana lähti vanhemmiltaan salaa vaeltamaan kohti Laatokan pyhiä saaria.

Ylitettyään Syvärin hän leiriytyi kauniin Rožinskoe-järven rantaan. Yöllä hän heräsi taivaalliseen valoon ja ääneen, joka rohkaisi häntä menemään luostariin mutta palamaan takaisin järvelle asumaan. Tie Valamoon oli raskas ja vaikea, mutta hän sai seurakseen hahmon, joka kertoi tuntevansa tien. Kun tiennäyttäjä hävisi heidän saavutuaan perille, Aamos käsitti enkelin saattaneen häntä.

Kilvoiteltuaan Valamossa kuuliaisuustehtävissä seitsemän vuoden ajan Aamos vihittiin munkki Aleksanteriksi 26-vuotiaana. Isä sai selville, missä poika oli ja tuli hakemaan häntä takaisin kotiin, mutta Aleksanterin tapaaminen johti siihen, että isä ja äiti menivät itsekin luostariin.

Oltuaan luostarissa kymmenen vuotta Aleksanteri sai igumenilta siunauksen erakkomunkiksi ryhtymiselle, ja hän muutti hyvin karuihin oloihin pienen Pyhityssaaren (ven. Ostrov svjatoi) luolaan. Siellä hän vuonna 1485 kuuli rukouksessa äänen, joka kehotti häntä palaamaan Rožinskoe-järvelle. Sinne hän rakensi itselleen keljan ja eli erakkona, kunnes hän kuuli äänen kehotta-

van häntä ryhtymään opettajaksi. Hänen luokseen alkoikin löytää tiensä pelastusta etsivien vähitellen kasvava joukko, josta osa majoittui Aleksanterin luo.

Vuonna 1508, kun hän oli 60-vuotias, Syvärin erakon luo saapui kolme sädehtivän kirkasta miestä ja Aleksanteri kumartui heidän edessään kauhuissaan maahan kysyen, keitä tulijat olivat. ”Älä pelkää. Rakenna kirkko, kokoja veljistö ja perusta luostari, sillä sinun kauttasi monien sielu tulee pelastumaan,” he vastasivat ja kehottivat pyhittämään kirkon Pyhän Kolminaisuuden nimeen. Aleksanterille ilmestyi siis Pyhä Kolminaisuus kuten aikoinaan Abrahamille (1. Moos. 18:1–3). Tällaisia ilmestyksiä tunnetaan erittäin vähän.

Rožinskoe-järven rantaan rakennettiin pian puukirkko, ja Aleksanteri vihittiin pappismunkiksi Novgorodissa. Hän oli aina ensimmäinen, joka saapui jumalanpalvelukseen ja viimeinen, joka sieltä lähti. Syvärin luostarin veljet valitsivat Aleksanterin igumeniksi. Luostarin johtamisen hän otti velvollisuutena, ei ansiona tai kunniana, ja hän kantoi vettä ja polttopuita siinä missä muutkin. Hän kulki iltaisin veljien luona ja kiitti Jumalaa, jos nämä tekivät työtä, rukoilivat tai lukivat. Niitä, jotka jutustelivat iltaisin turhista asioista, hän neuvoi seuraavana päivänä katumukseen, joka on syn-tisen tie taivasten valtakuntaan.

Luostari sai paljon tukea ulkopuolelta, ja Aleksanteri rakennutti kivisen Pyhän kolminaisuuden kirkon samoin kuin Jumalansyn-

nyttäjälle omistetun kappelin. Jumalanäiti ilmestyi eräänä yönä Kristus-lapsi sylissään Aleksanterille ja toiselle munkkiveljelle.

Pyhittäjä Aleksanteri antoi rauhallisesti henkensä 30.8.1533. Hänet muistetaan erittäin laajalti vaikuttaneena Karjalan pyhittäjänä. ●

Yksityiskohta Aleksanteri Syväriläisen 1700-luvulla käsin kirjoitetusta elämäkerrasta, jonka yhtä kappaletta säilytetään Riisassa, Suomen ortodoksisessa kirkkomuseossa.

Kiinnostaako matalan kynnyksen kuorotoiminta Tampereella? Tule mukaan!

sivu 50

*Tietoisku
sarafaaneista
Imatralla 25.9.
Tervetuloa!*

sivu 48

Turvavälejä on edelleen tärkeää noudattaa, myös maski kasvoilla.

MALTTI ON VALTTIA

TEKSTI SAARA KALLIO KUVA VLADA WAHLSTÉN

■ Koronavirusepidemia ei ole vielä ohi, ja meiltä kaikilta kysytään kärsivällisyyttä. Seurakunnat noudattavat aluehallintovirastojen ja THL:n ohjeita ja määräyksiä. Epidemian kehittymistä seurataan ja päätöksiä tehdään tilanteen mukaan. Rajoitukset koskevat kaikkea ihmisiä kokoavaa toimintaa.

Helsingin ortodoksisessa seurakunnassa jumalanpalveluksiin otetaan enintään 25 henkilöä pyhäkön koon mukaan. Mikäli pyhäkköön ei mahdu turvavälein 25 ihmistä, henkilömäärä on tätä pienempi. Asia kannattaa tarkistaa pyhäkön papilta tai seurakunnan asiakaspalvelusta. Palveluksiin ilmoittaututaan etukäteen joko suoraan pyhäkön papille tai osoitteessa www.hos.fi/jumalanpalveluksiin-ilmoittautuminen

Kaakossa jumalanpalveluksiin on ilmoittauduttava ma–ke tekstiviestillä numeroon 0400 414 792. Myöhässä tullessiin ilmoittautumisiin ei välttämättä pystytäkään vastaamaan. Lisäksi suositellaan, että seurakuntalaiset kävisivät vain oman lähi-alueensa kirkossa. Nämä ohjeet ovat voimassa toistaiseksi.

Aluehallintovirasto on päättänyt koronarajoituksista Pirkanmaalle ajalle 5.–29.8. Rajoitusten takia jumalanpalvelukset Tam-

pereen kirkossa toimitetaan suljettujen ovien takana. Suljetut palvelukset striimataan seurakunnan Facebook-sivulla. Sunnuntaina 29.8. toimitetaan sään salliessa liturgia kirkon pihalla.

Vaasan kappeliseurakunnassa toimitetaan palveluksia koontumisrajoitusten mukaisesti. Vaasan pyhän Nikolaoksen kirkossa saa olla yhtä aikaa läsnä enintään 10 henkilöä. Ilmoittautu Vaasan, Kokkolan, Pietarsaaren ja Lapuan jumalanpalveluksiin sähköpostilla tai puhelimitse pappi **Andrei Sõtšoville**: andrei.sotsov@ort.fi tai p. 0400 761 718

Jos olet epävarma jostain kirkollisen toiminnan rajoituksista, ota yhteyttä suoraan seurakuntaasi. Muista ottaa huomioon lähimmäiset: käytä maskia, pidä turvaväliä ja huolehdi myös hyvästä käsihygieniasta. Jos sairastut, käy koronatestissä ja noudata terveydenhuollosta saamiasi ohjeita.

Lisätietoa löydät myös Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä Aluehallintoviraston sivuilta:

www.thl.fi

www.avi.fi

KIRKKOMUSIIKKI

1. Täydennä opetusteksti puuttuvilla sanoilla. Sanat löydät tekstin alta.

Ortodoksinen jumalanpalvelus tarjoaa jokaiselle aistille jotain. _____ voimme kuulla saman, mitä voimme _____ nähdä kirkossa. Ortodoksisessa kirkossa ei ole _____, kuten esimerkiksi urkuja. Siksi jumalanpalveluksissa laulaa moniääniset _____. Kuoroa johtaa _____. Myös kanttori yksin voi hoitaa laulamisen jumalanpalveluksessa. Kirkossa myös luetaan paljon _____ ja muita pyhiä kirjoituksia. Niitä luetaan soljuvalla puhelaululla eli _____.

SOITTIMIA KORVILLA KUOROT RESITATIIVILLA KANTTORI SILMILLÄ RAAMATTUA

2. Kanttorin työvälineitä ovat nuotit sekä äänirauta. Löydätkö oikeanpuoleisesta kuvasta 7 eroa? Väritä vasemmalla oleva kuva.

3. Miksi ortodoksisessa kirkossa ei käytetä soittimia? Ratkaise salakirjoitus lukemalla jokainen sana vasemmalta oikealle.

INÄÄSIMHI NO NIEKKIAK NIENUAK
AJ NIVELY INÄÄ NÄÄMÄTSILY
AALAMUJ.

ortoböxi.fi

HELSINGIN SEURAKUNNAN KASVATUSTOIMI

Kristiina Aminoff, kasvatustoimen esimies 040 350 1951

Sergei Petsalo, kasvatuksen pappi 040 620 5944

Joakim Pietarinen, kasvatuksen kanttori 044 331 1995

Mirjam Wogayehu, kasvatustyöntekijä, perheet 040 7255 713

Petri Gyllström, kasvatustyöntekijä, lapset 0400 531 896

Niina-Maarit Rautamäki, kasvatustyöntekijä, nuoret ja nuoret aikuiset, 040 4842427

Jaso Pössi, kasvatustyöntekijä, nuoret 040 825 8230

Kaarina Lyhykäinen, kasvatustyöntekijä, kouluyhteistyö ja aikuiset 040 512 5825

Marina Salokangas, kasvatustyöntekijä, pohjoinen alue 0406628513

Sähköpostit etunimi.sukunimi@ort.fi

KAUNISNIEMEN LEIRIKESKUS

Talonmies/vahtimestari

Petri Jeskanen 040 575 7974

kaunisniemi.helsinki@ort.fi

Kokki/siivooja Tarja Friman

040 761 8604

Kokki/siivooja Anna Tuominen

anna.tuominen@ort.fi

Kalenteri | Jumalanpalvelukset | Minne mennä

Kalenteriin on koottu seurakuntien yhteystiedot, jumalanpalvelukset ja menovinkit.

Muutokset ovat mahdollisia. Tarkista tiedot seurakuntien internetsivuilta, asiakaspalvelusta tai kirkkoherranvirastosta.

Kaikkien seurakuntien työntekijöiden sähköposti-osoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@ort.fi, ellei nimen yhteydessä ole ilmoitettu muuta.

KIRKOLLISET JUHLAT 26.8.-1.10.

1.9. Uusi kirkkovuoden alku, luomakunnan päivä

***Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian syntymä**

***14.9. Kunniallisen ja eläväksitekevän Ristin ylentäminen**

1.10. Jumalansynnyttäjän suojelus, pokrova

RADIO & TV

Su 5.9. Yle Radio 1 klo 11

Viidennentoista helluntainjälkeisen sunnuntain liturgia Pyhän Nikolaoksen katedraalista Kuopion metropoliittia Arseni seurakunnan papiston avustamana ja kanttorina on Anita Lintu-Routavaara.

Su 19.9. Yle Radio 1 klo 11

Seitsemännentoista helluntainjälkeisen sunnuntain liturgia Pyhän Nikolaoksen katedraalista Kuopion metropoliittia Arseni seurakunnan papiston avustamana ja kanttorina on Anita Lintu-Routavaara.

Aamuhartaudet joka kolmas lauantai

Yle Radio 1 klo 6.15 ja 7.15

11.9. Arkkimandriitta Sergei

Iltahartaudet joka kuukauden kolmas tiistai

Yle Radio 1 klo 18.50

21.9. Pastori Lasarus Jalonen

Svenska ortodoxa radioandakter i Radio Vega

Aftonandakt 7.9. kl. 19.15 fader Mikael Sundkvist

Mo'lidva sluuzh da ceerkavlaaulid

Yle Sápmi, seitsemän kertaa vuodessa ma klo 10–10.30 ja uusinta ti klo 14–14.30.

30.8. Anna Lumikivi, Hanna-Maaria Kiprianoff

HELSINGIN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRA

Markku Salminen, p. 040 501 6190

ASIAKASPALVELU

Liisankatu 29, 00170 Helsinki
Palvelee puhelimitse ma–pe 9–14,
p. (09) 8564 6100 ja sähköpostitse
asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI

puhelinpäivystys ma–pe klo 9–14,
p. (09) 8564 6105

KIINTEISTÖTOIMI

Kiinteistöpäällikkö Kaj Rosenberg,
p. 0400 414 387

AUTTAVA PUHELIN

Puhelinpäivystys ti, pe, la klo 18–22,
p. (09) 8564 6299

SEURAKUNTAKIRJASTO

Liisankatu 29 A, 2. krs, p. (09) 8564 6180
Auki ma–ti 10–15 ja ke–to 15–19.

SEURAKUNTASALI

Unioninkatu 39 (sisäpiha), p. (09) 8564 6196

Katso kaikki yhteystiedot:

www.hos.fi/yhteystiedot

HELSINKI

PAPISTO

Rovasti Markku Salminen, p. 040 501 6190

Rovasti Teo Merras (diakoniatyöstä vastaava pappi), p. 040 540 3200

Pastori Mikko Leistol, p. 0400 413 196

Pastori Sergei Petsalo, p. 040 620 5944

Pastori Joosef Vola, p. 040 545 2250

Yliadiakoni Juha Lampinen, p. 040 527 9580

KANTTORIT

Varvara Merras-Häyrynen, p. 040 587 0739

Maria Susuna, p. 050 401 4798

Elisabet Petsalo (sij.), p. 040 626 4111

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Jyrki Penttonen, p. 0400 413 196

Rovasti Juhani Härkin (eläkkeellä)

Rovasti Johannes Karhusaari, (eläkk.)
p. 040 544 7557

Rovasti Timo Lehmuskoski, (eläkk.)
p. 041 490 5450

Rovasti Veikko Purmonen, (eläkk.)
p. 040 5920 684,
veikko.purmonen@gmail.com

Rovasti Raimo Pores, (eläkk.) p. 050 533 8790

Rovasti Timo Soisalo, p. (09) 349 6599

Rovasti Viktor Porokara, p. 0400 744 757

Pastori Juha Hirvonen,

juha.hirvonen@edu.hel.fi

Yliadiakoni Gennadij Stolbow, (eläkk.),
p. 040 587 8580

Diakoni Heikki Kaski, p. 050 592 0643

Diakoni Olli Lassila, p. 050 301 2618

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Kari Hartikka, p. 040 703 4616

Elina Pale, p. 040 723 7632

Tarkista ajantasainen tieto koronavirustilanteen aiheuttamista muutoksista seurakunnan asiakaspalvelusta p. (09) 8564 6100, sosiaalisesta mediasta tai verkkosivuilta: www.hos.fi
Jumalanpalvelukset verkkolähetysinä:
<https://www.hos.fi/jumalanpalvelukset-verkkolahetyksina/>

Uspenskin katedraali

Kanavakatu 1/Pormestarinrinne 1, Katajanokka, p. (09) 85 646 200, sähköposti: uspenski@ort.fi.

Isännöitsijä Jukka Vehkaoja, p. 0400 502 701
Papit Markku Salminen, Teo Merras ja Mikko Leistol. Yliadiakoni Juha Lampinen, kanttori Varvara Merras-Häyrynen, diakonit Heikki Kaski ja Olli Lassila.

JUMALANPALVELUKSET

Uspenskin katedraali on sähköremontissa 1.9.2021–30.11.2021. Jumalanpalvelukset toimitaan väestötilassa, tarkista paikka asiakaspalvelusta: p. 09 8564 6100 tai asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi

La 28.8. klo 17 vigilia

Su 29.8. klo 10 liturgia

La 4.9. klo 17 vigilia

Su 5.9. klo 10 liturgia

Ti 7.9. klo 17 vigilia

*Ke 8.9. klo 9 liturgia

La 11.9. klo 17 vigilia

Su 12.9. klo 10 liturgia

Ma 13.9. klo 17 vigilia

*Ti 14.9. klo 9 liturgia

La 18.9. klo 17 vigilia

Su 19.9. klo 10 liturgia

La 25.9. klo 17 vigilia

Su 26.9. klo 10 liturgia

To 30.9. klo 17 vigilia

Pe 1.10. klo 9 liturgia

Kotikirkko

Liisankatu 29 A, 4. krs, Kruununhaka

Vahtimestari p. (09) 8564 6215,

JUMALANPALVELUKSET

Su 29.8. klo 18 Jeesuksen rukous

Ke 1.9. klo 8 vedenpyhitys ja liturgia

Ke 1.9. klo 17 ehtoopalvelus

To 2.9. klo 17 ehtoopalvelus

La 4.9. klo 17 vigilia, ru

Su 5.9. klo 10 liturgia, ru

Su 5.9. klo 18 Jeesuksen rukous

Ma 6.9. klo 17 ehtoopalvelus

Ke 8.9. klo 17 ehtoopalvelus

To 9.9. klo 17 ehtoopalvelus

Su 12.9. klo 10 liturgia, en

Su 12.9. klo 18 Jeesuksen rukous

Ti 14.9. klo 17 ehtoopalvelus
 Ke 15.9. klo 8 liturgia
 Ke 15.9. klo 17 ehtoopalvelus
 To 16.9. klo 17 ehtoopalvelus
 La 18.9. klo 10 liturgia (viro)
 Su 19.9. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, kr
 Su 19.9. klo 18 Jeesuksen rukous
 Ma 20.9. klo 17 ehtoopalvelus
 Ti 21.9. klo 17 ehtoopalvelus
 Ke 22.9. klo 8 liturgia
 Ke 22.9. klo 17 ehtoopalvelus
 To 23.9. klo 17 ehtoopalvelus
 Su 26.9. klo 18 Jeesuksen rukous
 Ma 27.9. klo 17 ehtoopalvelus
 Ti 28.9. klo 17 ehtoopalvelus
 Ke 29.9. klo 8 liturgia
 Ke 29.9. klo 17 ehtoopalvelus
 To 30.9. klo 17 ehtoopalvelus

■ Hautausmaan Profeetta Elian kirkko

Lapinlahdentie 2, Ruoholahti, p. (09) 8564 6187

Pappi Juha Hirvonen, kanttori Elisabet Petsalo
 Isännöitsijä Gaius Säteri
 Vastaava vahtimestari Johannes Porokara,
 p. 040 727 2847

JUMALANPALVELUKSET

Pe 3.9. klo 17 yleinen panihida
 La 4.9. klo 9 liturgia
 Pe 10.9. klo 17 yleinen panihida
 La 11.9. klo 9 liturgia
 Pe 17.9. klo 17 yleinen panihida
 La 18.9. klo 9 liturgia
 Pe 24.9. klo 17 yleinen panihida
 La 25.9. klo 9 liturgia

■ Myllypuro

Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappeli
 Jauhokuja 3 B 2

Pappi Joosef Vola, kanttori Maria Susuna
 Vahtimestari Toni Honkakumpu, p. 040 628 8068
 Pappi päivystää kappelilla ma klo 10–13.

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI JA KANTTORI

puh. (09) 85 646 105
 paivystaja.helsinki@ort.fi

JUMALANPALVELUKSET

Liturgioiden edellä hetken lukeminen alkaa 20 min. ennen palveluksen ilmoitettua alkamisaikaa. Aamupalvelus ja liturgia alkaa ilmoitettuun kellonaikaan.
 Pe 27.8. klo 8 liturgia
 La 28.8. klo 16 synnintunnustuspäivystys
 La 28.8. klo 17 vigilia
 Su 29.8. klo 9 liturgia
 Su 29.8. klo 16 synnintunnustuspäivystys
 Su 29.8. klo 17 vigilia (pt Aleksanteri Syväriläinen)
 Ma 30.8. klo 7.30 vedenpyhitys ja liturgia (pt Aleksanteri Syväriläinen)
 Ma 30.8. klo 17.30 akatistos (pt Aleksanteri Syväriläiselle)
 Ti 31.8. klo 17.30 ehto- ja aamupalvelus
 Ke 1.9. klo 8 liturgia
 Ke 1.9. klo 17 rukouspalvelus (pt Serafim Sarovilai-selle)
 Ke 1.9. klo 17.30 ehtoopalvelus (ja akatistos)
 La 4.9. klo 16.30 rukouspalvelus (sairastavain puolesta)
 La 4.9. klo 17 vigilia
 Su 5.9. klo 9 liturgia
 Su 5.9. klo 17 rukouspalvelus (pt Aleksanteri Syväriläiselle)
 Su 5.9. klo 17.30 ehtoopalvelus (ylienki Mikael)
 Ma 6.9. klo 8 aamupalvelus (ylienki Mikael)
 Ma 6.9. klo 12 rukouspalvelus
 Ma 6.9. klo 16 synnintunnustuspäivystys
 Ma 6.9. klo 17.30 yleinen sairaanvoitelu
 Ti 7.9. klo 8 aamupalvelus
 Ti 7.9. klo 17.30 vigilia
 *Ke 8.9. klo 8 liturgia

Ke 8.9. klo 17 rukouspalvelus (Jumalansynnyttäjän "Kaikkien murheellisten ilo" -ikonille)

Ke 8.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
 La 11.9. klo 8 aamupalvelus ja liturgia (pt:t Sergei ja Herman Valamolaiset)
 La 11.9. klo 16 synnintunnustuspäivystys
 La 11.9. klo 17 vigilia
 Su 12.9. klo 9 liturgia
 Su 12.9. klo 17 rukouspalvelus (pt Aleksanteri Syväriläiselle)
 Su 12.9. klo 17.30 ehto- ja aamupalvelus (Pyhän haudan kirkon vihkiminen)
 Ma 13.9. klo 8 liturgia (Pyhän haudan kirkon vihkiminen)
 Ma 13.9. klo 12 rukouspalvelus
 Ma 13.9. klo 17 rukouspalvelus (pt Johannes Valamolaiselle)

Ma 13.9. klo 17.30 vigilia

*Ti 14.9. klo 8 liturgia

Ti 14.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
 Ke 15.9. klo 8 aamupalvelus
 Ke 15.9. klo 17 rukouspalvelus (pt Serafim Sarovilai-selle)
 Ke 15.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
 La 18.9. klo 8 aamupalvelus ja liturgia (Ristin ylen-tämisen jälkeinen lauantai)
 La 18.9. klo 16.30 rukouspalvelus (sairastavain puolesta)
 La 18.9. klo 17 vigilia
 Su 19.9. klo 9 liturgia
 Su 19.9. klo 17 rukouspalvelus (pt Aleksanteri Syväriläiselle)
 Su 19.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
 Ma 20.9. klo 8 aamupalvelus
 Ma 20.9. klo 12 rukouspalvelus
 Ma 20.9. klo 17 rukouspalvelus (pt Gabriel Pyhä-vuorelaiselle)
 Ma 20.9. klo 17.30 ehto- ja aamupalvelus (p. Dimitri Rostovilainen)
 Ti 21.9. klo 8 liturgia (p. Dimitri Rostovilainen)
 Ke 22.9. klo 17 rukouspalvelus (Jumalansynnyttä-jän "Kaikkien murheellisten ilo" -ikonille)
 Ke 22.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
 La 25.9. klo 8 aamupalvelus ja liturgia (pt Sergei Radonezhilainen)
 La 25.9. klo 16 synnintunnustuspäivystys
 La 25.9. klo 17 vigilia (p. ap. Johannes Teologi)
 Su 26.9. klo 9 liturgia (p. ap. Johannes Teologi)
 Su 26.9. klo 17 rukouspalvelus (pt Aleksanteri Syväriläiselle)
 Su 26.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
 Ma 27.9. klo 8 aamupalvelus
 Ma 27.9. klo 12 rukouspalvelus
 Ma 27.9. klo 17 rukouspalvelus (pt Johannes Vala-molaiselle)
 Ma 27.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
 Ke 29.9. klo 8 liturgia (pt Kyriakos Erakko)
 Ke 29.9. klo 17 rukouspalvelus (pt Serafim Sarovi-läiselle)
 Ke 29.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
 To 30.9. klo 17.30 vigilia
 Pe 1.10. klo 8 liturgia
 Pe 1.10. klo 17.30 ehtoopalvelus (ja akatistos)

■ Stefanoskoti

Hallatie 2, Tapaninvainio

stefanossaatio@gmail.com
 Säätiön asainhoitaja: Okko Balagurin, 040 540 6377
 Asunnonvuokra-asiat: isännöitsijä Henrik Ylikoski, 044 338 6558

JUMALANPALVELUKSET

La 11.9. klo 10 liturgia
 La 25.9. klo 10 liturgia

Stefanoskoti sijaitsee Helsingin Tapaninvaini-ossa rauhallisella pientaloalueella. Kiinteistös-sä on yksi luhtitalo ja kolme rivitaloa, joissa yhteensä 68 asuntoa sekä Pyhän Stefanoksen kappeli. Asunnoista 56 on yksiöitä.

Alun perin talot on rakennettu lievittämään

Helsingin ortodoksisen seurakunnan 60 vuot-ta täyttäneiden ja/tai eläkkeellä olevien asun-topulaa, ja niitä vapautuu ajoittain. Asuntoja vuokrataan jonotusperiaatteella, mutta viime kädessä säätiön (Stefanoskoti sr) tekemän tar-veharkinnan perusteella. Asuminen Stefanos-kodilla edellyttää omatoimisuutta.

Mikäli olet kiinnostunut asumisesta Stefanos-kodilla nyt tai myöhemmin, ota yhteyttä ja kysy lisää. Isännöitsijä Henrik Ylikoski: henrik.ylikoski@taloasema.fi +358 44 338 6588 Asi-ainhoitaja Okko Balagurin: okko.balagurin@ort.fi +358 40 540 6377

■ Hoivakoti Helena

M:t Pistis, Elpis, Agape ja heidän äitinsä Sofian kirkko

Hämeentie 55, Helsinki

JUMALANPALVELUKSET

Helenan vanhainkodin kirkossa palveluksia toimi-tetaan 16.9. alkaen. Lisätietoja osoitteessa hos.fi->jumalanpalveluskalenteri ja vhsy.fi->kirkko

■ Jumalansynnyttäjän syntymän kappeli

Mikonkatu 25 D 62, Helsinki (summerissa D 62, lukee Toppila, käynti sisäpihalta).

JUMALANPALVELUKSET

Jumalansynnyttäjän syntymän kappelissa toimitetaan arkisin kello 6.00 aamurukoukset ja puoliyö-palvelus/paraklesis ja aamupalvelus. Jeesuksen ru-kouspalvelus tai akatistos iltaisin (ei keskiviikkoil-tana) kello 18.30. Mahdolliset muutokset viikko-ohjelmassa <http://theotokos.fi>. Esirukouspyynnöt voi lähettää esim. tekstiviestillä 045 165 30 65 tai sähköpostilla nunna.elisabet@ort.fi.

■ Kulttuurikeskus Sofia

Pyhän viisauden kappeli,
 Kallvikinniementie 35, Vuosaari

JUMALANPALVELUKSET

Arkisin aamupalvelus klo 8.30. Lauantaisin liturgia klo 10.30. Myös muita palveluksia tapahtumien yh-teydessä ja juhlapäivinä, ks. sofia.fi/kappeli

LÄNTINEN ALUE

PAPISTO

Rovasti Kalevi Kasala
 p. (09) 8564 6128, 040 525 2868
 Pastori Petri Korhonen
 p. (09) 8564 6127, 050 409 6267

KANTTORIT

Petri Hakonen p. (09) 8564 6146,
 040 767 4335
 Matti Jyrkinen p. (09) 8564 6147,
 040 525 0782
 Joakim Pietarinen (sij. 31.8. saakka)
 p. 044 331 1995
 PÄIVYSTÄVÄ PAPPI JA KANTTORI
 p. (09) 85 646 107
 paivystaja.helsinki@ort.fi

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Markus Kinkki, p. 050 5637 579
 Pastori Harry Fagerlund, p. 044 511 6817
 Diakoni Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Taisia Pohjola (Espoo, Kauniainen),
p. (09) 856 46163, 040 583 2915
Sarianne Karulinna (Länsi-Uusimaa),
p. (09) 8564 6165, 0400 531 308

Tapiola

**Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko,
Kaupinkalliontie 2, p. (09) 85 646 107**
Pappi Petri Korhonen, kanttori Petri Hakonen

JUMALANPALVELUKSET

Su 29.8. klo 10 liturgia
Ke 1.9. klo 9 aamupalvelus
Ke 1.9. klo 18 ehtoopalvelus
La 4.9. klo 17 vigilia
Su 5.9. klo 10 liturgia
Ti 7.9. klo 18 vigilia
***Ke 8.9. klo 9 liturgia**
Ke 8.9. klo 18 ehtoopalvelus
To 9.9. klo 9 liturgia
La 11.9. klo 17 vigilia
Su 12.9. klo 10 liturgia
Ma 13.9. klo 18 vigilia
***Ti 14.9. klo 9 liturgia**
Ke 15.9. klo 9 aamupalvelus
Ke 15.9. klo 18 vedenpyhitys
To 16.9. klo 9 liturgia
La 18.9. klo 17 vigilia
Su 19.9. klo 10 liturgia
Ke 22.9. klo 9 aamupalvelus
Ke 22.9. klo 18 ehtoopalvelus
To 23.9. klo 9 liturgia
La 25.9. klo 17 vigilia
Su 26.9. klo 10 liturgia
Ke 29.9. klo 9 aamupalvelus
Ke 29.9. klo 18 ehtoopalvelus
To 30.9. klo 9 liturgia

Espoon keskus

**Trapesa, Kirkkojärventie 1
(Espoon juna-asema, 2. krs.)**
Pappi Heikki Huttunen, kanttori Antti Narmala
JUMALANPALVELUKSET
La 11.9. klo 10 liturgia

Hanko

**Pyhiin apostolienvertaisten Magdalan Maria
ja Vladimir Kiovalaisen kirkko, Täktomintie 4**
Isännöitsijä Alan Jeffery, 040 554 2764
Pappi Kalevi Kasala, kanttori Joakim Pietarinen

JUMALANPALVELUKSET

Su 29.8. klo 10 liturgia
Su 12.9. klo 10 liturgia

Karkkila

Ti 31.8. klo 18 kiitosakatistos ja eläinten siunaus
(mattolaiturin luona)

Lohja

Karjalan valistajien kirkko, Nahkurinkatu 4
Pappi Kalevi Kasala, kanttori Joakim Pietarinen
Isännöitsijä Seppo Pesonen, p. 040 747 6615
JUMALANPALVELUKSET
Ke 1.9. klo 17 yleinen rukouspalvelus (ja eläinten
siunaus. Tuo lemmikkisi siunattavaksi. Ilta jatkuu
rukoushetken ja eläinten siunauksen jälkeen Lyh-
tyjen juhlena.)
La 4.9. klo 17 vigilia
Su 5.9. klo 10 liturgia
Su 26.9. klo 10 liturgia (kirkkoslaavi-venäjä-suomi)

Metsolan tsasouna

Myyrintie, Lohja

JUMALANPALVELUKSET

Ma 13.9. klo 17 vigilia
***Ti 14.9. klo 10 liturgia**

Nummela

Ortodoksinen rukoushuone, Naaranpajuntie 7,
p. 045 7833 9772

JUMALANPALVELUKSET

Ti 7.9. klo 17 vigilia (praasniekkavigilia)
***Ke 8.9. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia**
(praasniekka)
Su 19.9. klo 10 liturgia

Kirkkonummi

Pokrovan kirkko, Elfvinginkuja 11, Jorvas
p. (09) 221 1400
Papisto: pappismunkki Hariton ja
pappismunkki Foma
Toimitamme kesäaikana palvelukset tsasounalla.
Tarkista ajankohtaiset ohjeet sivuiltamme: www.
pokrova.fi

JUMALANPALVELUKSET

La 28.8. klo 17 ehtoopalvelus
Su 29.8. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, Herran
edelläkävijän ja kastajan Johanneksen mestaus
La 4.9. klo 17 ehtoopalvelus
Su 5.9. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
Ti 7.9. klo 17 vigilia
***Ke 8.9. klo 8 liturgia, Jumalansyntyttäjän Neit-
seen Marian syntymä**
Ma 13.9. klo 17 vigilia
***Ti 14.9. klo 8 liturgia**
La 18.9. klo 17 ehtoopalvelus
Su 19.9. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
La 25.9. klo 17 vigilia
Su 26.9. klo 10 liturgia
Ti 28.9. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
To 30.9. klo 17 vigilia
Pe 1.10. klo 9.15 vedenpyhitys ja liturgia

ITÄINEN ALUE

PAPISTO

Rovasti Mikael Sundkvist, p. 050 350 9356
Pastori Kimmo Kallinen, p. 040 707 9609

KANTTORIT

Minna Jokinen (vuorotteluvapaalla ajalla
1.6.–27.11.2021)
Olga Rinne (sij.)
Elena Nemlander, p. 0440 430 249, Porvoo
PÄIVYSTÄVÄ PAPPI JA KANTTORI
p. (09) 85 646 106
päivystaja.helsinki@ort.fi

MUU PAPISTO

Rovasti Jukka Alava, p. 0400 737 466,
jukka.alava@iki.fi
Rovasti Viktor Porokara (eläkk.)
p. 0400 744 757
Pastori Tapio Rautamäki p. 045 692 9081
Pastori Johannes Lahtela, p. 040 776 0700
Järvenpää
Diakoni Erkki Toivanen, Järvenpää
Diakoni Sergei Podschivalow
p. 040 749 1560, Tikkurila
Diakoni Andreas Stenberg, Tikkurila
Diakoni Risto Ikäheimo, Tikkurila
Diakoni Yrjö Saranpää, Porvoo

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Johanna Jomppanen (Vantaa),
p. (09) 8564 6166, 050 404 9404

Tikkurila

**Kristuksen taivaaseenastumisen kirkko
Läntinen Valkoisenlähteentie 48**
Pappi Mikael Sundkvist,
kanttori Larissa Qvintus-Petsalo

JUMALANPALVELUKSET

La 28.8. klo 17 vigilia
Su 29.8. klo 10 liturgia
Ke 1.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 4.9. klo 17 suuri ehtoopalvelus
Su 5.9. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
Ti 7.9. klo 17.30 vigilia
***Ke 8.9. klo 9 liturgia**
Ke 8.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 11.9. klo 17 vigilia
Su 12.9. klo 10 liturgia
Ma 13.9. klo 17.30 vigilia
***Ti 14.9. klo 9 liturgia**
Ke 15.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 18.9. klo 17 vigilia
Su 19.9. klo 10 liturgia
Ke 22.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
Pe 24.9. klo 9 liturgia (Pt. Siluan Athosvuorelainen)
La 25.9. klo 17 vigilia
Su 26.9. klo 10 liturgia
Ke 29.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
To 1.10. klo 9 aamupalvelus ja liturgia

Kivistön ev. lut. kirkko
Laavatie 2

JUMALANPALVELUKSET

La 4.9. klo 9 liturgia

Järvenpää

**Jumalansyntyttäjän Kazanilaisen
ikonin kirkko, Kartanontie 45**
Isännöitsijä Jyrki Vaara, p. 040 090 7550
Pappi Kimmo Kallinen, kanttori Olga Rinne

JUMALANPALVELUKSET

La 28.8. klo 17 vigilia
Su 29.8. klo 10 liturgia
La 4.9. klo 17 vigilia
Su 5.9. klo 10 liturgia
Ti 7.9. klo 17.30 vigilia
***Ke 8.9. klo 10 liturgia**
La 11.9. klo 10 liturgia
Ke 15.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 18.9. klo 17 vigilia
Su 19.9. klo 10 liturgia
Ti 21.9. klo 17 akatistos
La 25.9. klo 10 liturgia
Ke 29.9. klo 17.30 ehtoopalvelus

Klaukkala

**Pyhän Nektarios Eginalaisen kirkko
Kuonmäentie 80, 01800 Klaukkala**
Isännöitsijä Aune Svennevig, p. 040 356 2040,
Papit Teo Merras ja Mikko Leistola, kanttori
Olga Rinne

JUMALANPALVELUKSET

Su 12.9. klo 10 liturgia
Su 26.9. klo 10 liturgia

Porvoo

**Kristuksen kirkastumisen kirkko
Vanha Helsingintie 1, Tattarinmalmi**
Vahtimestari Niko Laakso, p. (09) 85 646 232,
Pappi Kimmo Kallinen, kanttori Elena Nemlander

JUMALANPALVELUKSET

La 11.9. klo 17 vigilia
Su 12.9. klo 10 liturgia

Ma 13.9. klo 17.30 vigilia
*Ti 14.9. klo 10 liturgia
La 25.9. klo 17 vigilia
Su 26.9. klo 10 liturgia

MONIKULTTUURINEN TYÖ

PAPISTO

Rovasti Heikki Feodor Huttunen

KANTTORI

Irina Tchervinskij-Matsi,
p. (09) 8564 6141, 050 374 0019

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Ion Durac, p. 040 516 6741 (rom)
Pastori Ioannis Lampropoulos,
p. 050 357 3675 (kr)

Pyhän Kolminaisuuden kirkko

Unioninkatu 31, Kruununhaka

p. (09) 85 646 210/vahtimestari
rovasti Heikki Feodor Huttunen
kanttori Irina Tchervinskij-Matsi
Muu papisto: ylidiakoni Gennadij Stolbow
Päivystys tiistaisin klo 14–17.
Jumalanpalvelukset verkkolähetyksinä: https://www.youtube.com/channel/UCrJ2Jz_oScEmqA0Tb7vE1ZA

PALVELUKSET KIRKKOSLAAVIKSI

Su 29.8. klo 10 liturgia
Ti 31.8. klo 17 vedenpyhitys
Ke 1.9. klo 9 liturgia Indiktos, kirkkovuoden alku
La 4.9. klo 16.30 yleinen panihida
La 4.9. klo 17 vigilia
Su 5.9. klo 10 liturgia
Ti 7.9. klo 9 liturgia, hymnirunoilija Kassia
Ti 7.9. klo 17 vigilia, Jumalansynnyttäjän syntymä
*Ke 8.9. klo 9 liturgia
La 11.9. klo 16.30 yleinen panihida
La 11.9. klo 17 vigilia
Su 12.9. klo 10 liturgia
Ma 13.9. klo 17 vigilia, Ristin ylentäminen
*Ti 14.9. klo 9 liturgia
Ti 14.9. klo 18 akatistos
La 18.9. klo 16.30 yleinen panihida
La 18.9. klo 17 vigilia
Su 19.9. klo 10 liturgia
Ti 21.9. klo 9 liturgia, Ristin ylentämisen päättäjäisjuhla
Ti 21.9. klo 17 yleinen sairaanvoitelu
La 25.9. klo 16.30 yleinen panihida
La 25.9. klo 17 vigilia
Su 26.9. klo 10 liturgia
Ti 28.9. klo 9 liturgia pyhittäjä Irodion Ilojärveläinen
Ti 28.9. klo 17 akatistos
To 30.9. klo 18 vigilia
Pe 1.10. klo 9 liturgia

Huskyrkan i Helsingfors

Elisabetsgatan 29 A, 4:e vån
Lö 4.9. kl 17 vigilia
Sön 5.9. kl 10 liturgi

Kotikirkko / Ss. James and Catherine Church

Liisankatu 29, 4th floor (Kruununhaka)
Sun 12.9. at 10 liturgy

Στο παρεκκλήσιο του Kotikirkko

Διεύθυνση: Liisankatu 29 A, Ελσίνκι,
Κυριακή 19.9. στις 9.00 ὁρθρος και Θεία
Λειτουργία

Хельсинкский приход

Настоятель прихода
Маркку Салминен, тел. 09 85 646 103,
markku.salminen@ort.fi
Канцелярия прихода
Адрес: Liisankatu 29, 00170 Helsinki
Русскоязычный священник
Хейкки Фёдор Хуттунен, тел. 040 741 8792
heikki.huttunen@ort.fi
Регент
Ирина Червинский-Матси,
тел. 09 85 646 141

Хельсинки Свято-Троицкий храм

Unioninkatu 31, Helsinki, 09 8564 6210

Священник Хейкки Фёдор Хуттунен
Регент Ирина Червинский-Матси
Русскоязычный священник дежурит в
сторожке Свято-Троицкого Храма
каждый вторник с 14–17. Исповедь по
договору.

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Богослужения транслируются на канале "Свято-Троицкая церковь ФПЦ КП Хельсинки в сети Youtube: https://www.youtube.com/channel/UCrJ2Jz_oScEmqA0Tb7vE1ZA

Вс 29.8. в 10 литurgia
Вт 31.8. в 17 водосвятный молебен
Ср 1.9. в 9 Литurgia индикта, начало
церковного года
Сб 4.9. в 16.30 общая панихида
Сб 4.9. в 17 всенощная
Вс 5.9. в 10 литurgia
Вт 7.9. в 9 литurgia гимнографа Кассии
Вт 7.9. в 17 всенощная, Рождество
Богородицы
*Ср 8.9. в 9 литurgia
Сб 11.9. в 16.30 общая панихида
Сб 11.9. в 17 всенощная
Вс 12.9. в 10 литurgia
Пн 13.9. в 17 всенощная, Крестовоздвижение
*Вт 14.9. в 9 литurgia
Вт 14.9. в 18 акафист
Сб 18.9. в 16.30 общая панихида
Сб 18.9. в 17 всенощная
Вс 19.9. в 10 литurgia
Вт 21.9. в 9 литurgia, окончание праздника
Крестовоздвижения
Вт 21.9. в 17 общее соборование
Сб 25.9. в 16.30 общая панихида
Сб 25.9. в 17 всенощная
Вс 26.9. в 10 литurgia
Вт 28.9. в 9 литurgia святителя Иродиона
Илоярвенского
Вт 28.9. в 17 акафист
Чт 30.9. в 18 всенощная
Пт 1.10. в 9 литurgia

TOIMINTAA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

Jumalansynnyttäjän syntymän yhteisö

Kappeli on muuttanut samassa talossa sijaitsevaan D-rappuun. Kappelissa on mahdollisuus hiljentyä torstaista lauantaihin kello 13.00-16.00. Usko arjessa-keskustelut jatkuvat noin joka toinen viikko torstaisin kello 16.00-18.00. Osoite Mikonkatu 25 D 62, 00100 Helsinki (summerissa D 62, lukee Toppila, käynti sisäpihalta). Lisätietoja, myös mahdolliset muutokset viikko-ohjelmassa theotokos.fi

ITÄ-HELSINKI

Avoimet ovet Myllypurossa

Myllypuron kappelin ovet ovat auki maanantaisin aamun jumalanpalveluksen ja puolenpäivän rukouspalveluksen välillä. Osoite Jauhokuja 3, Helsinki. Voit tulla tapaamaan työntekijöitä, keskustele-

maan, kahvittelemaan, tekemään käsitöitä tai vaikka vain piipahtaa sytyttämässä tuohuksen.

Myllypuron kappelin kuoro

Kuoro toimii voimassa olevien rajoitusten mukaisesti. Uusia laulajia otetaan kuitenkin jatkuvasti toimintaan mukaan, joten jos kappelin jumalanpalveluksissa laulaminen kiinnostaa, ota yhteyttä Maria-kanttoriin. maria.susuna@ort.fi tai 050 401 4798.

KULTTUURIKESKUS SOFIA

Sofian galleria

Valon ikävä, taidemaalari Marjukka Paunilan akvarellimaalauksia 12.9.2021 asti.

LÄNTINEN ALUE

Tapiolan kirkko, Kaupinkalliontie 2, Espoo

Facebook: Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko

Kesäkahvila

Espoo-päivänä lauantaina 28.8. klo 11–16 kirkolla. Tarjolla kahvia, pientä purtavaa ja kirpputori. Opastuksia kirkon seinämaalauksiin ja ikonien maailmaan. Klo 11 toimitetaan maallikkopalveluksena lyhyt rukoushetkipalvelus, johon kaikki ovat tervetulleita.

ITÄINEN ALUE

Toimintaa Tikkurilassa

UT2020 – Uusi testamentti uutena suomenoksena

"Kuukauden vieras": Joka kuukauden toisena lauantaina klo 15 isä Mikael keskustelee tärkeistä aiheista kutsumiensa vieraiden kanssa. Tilaisuutta voi seurata myös livenä Tikkurilan ortodoksisen kirkon Youtube-kanavalla.
11.9. UT2020 – Uusi testamentti uutena suomenoksena. Miksi Uusi testamentti on käännetty uudelleen? Minkälaiset ovat muutokset vuoden 1992 käännökseen verrattuna? Keitä oli mukana käännöstyössä? Miten ortodoksisen kirkon näkemyksiä on otettu huomioon käännöksessä?
Vieraana FT Teija Haussalo, Suomen ortodoksisen kirkon edustaja UT2020-käännöstyön ohjausryhmässä

Yhdessä liturgiaan ja muskariin!

Erityisesti lapsille ja perheille suunnatut muskarit Tikkurilan ortodoksisella kirkolla järjestetään syksystä 2021 alkaen kalenteriarkkipäivinä toimitettavien liturgioiden jälkeen. Arkena toimitettavat liturgiat alkavat kello 9, joihin perheet voivat tulla mukaan omaan tahtiin. Palveluksen jälkeen tarjolla on kahvia, pientä purtavaa, kohtaamista ja yhdessäoloo. Myös omia eväitä voi ottaa mukaan. Kahvittelemisen ja syömisensä jälkeen, noin 10.45 mennessä, alkaa muskari, jossa lauletaan, leikitään ja soitetaan yhdessä. Lisätietoja antaa kanttori Larissa (p. 0408282283).

Syyskuun 2021 muskarit

Ke 8.9 klo 9 liturgia, kirkkokahvit ja eväät noin klo 10.15 ja muskari noin klo 10.45
Ti 14.9 klo 9 liturgia, kirkkokahvit ja eväät noin klo 10.15 ja muskari noin klo 10.45
pe 24.9 klo 9 liturgia, kirkkokahvit ja eväät noin klo 10.15 ja muskari noin klo 10.45

Tervetuloa mukaan lapsikuoroon!

Tänä syksynä Tikkurilan kirkolla alkaa pienten lasten kuorotoiminta. Kuorossa lauletaan niin lasten lauluja kuin ortodoksia kirkkoveisuja sekä tutustutaan toisiimme ja kirkkokäyttäytymiseen. Lapsikuoro kokoontuu Tikkurilan ortodoksisella kirkolla noin joka toinen keskiviikko kello 16.30 ennen ehtoopalvelusta. Tervetulleita mukaan ovat noin 5–10-vuotiaat lapset. Aikaisempaa laulukokemusta ei tarvita. Mukaan tarvitset iloisen ja sävyisän mielen! Lisätietoja antaa kanttori Larissa, p. 040 828 2283.

Syyskuun 2021 lapsikuorot

15.9.
29.9.

Toimintaa Järvenpäässä

Voit halutessasi liittyä Järvenpään kirkkopiiriin Kazanskaja -Whatsapp-ryhmään tai kirkon tekstiviestiryhmään ilmoittamalla nimesi ja puhelinnumerosi isä Kimmolle p. 040 707 9609. Ryhmistä saat tietoa ajankohtaisista asioista ja tulevista tapahtumista.

Toimintaa Porvoossa

Voit halutessasi liittyä Porvoon ortodoksit -Whatsapp-ryhmään tai kirkon tekstiviestiryhmään ilmoittamalla nimesi ja puhelinnumerosi isä Kimmolle p. 040 707 9609. Ryhmistä saat tietoa ajankohtaisista asioista ja tulevista tapahtumista.

POHJOINEN ALUE

HÄMEENLINNAN SEURAKUNTAKOTI JA SEURAKUNNANVIRASTO

Matti Alangon katu 11, 13130 Hämeenlinna
p. 050 321 0035

Virastolla asioinnista on sovittava puhelimitse papin tai kanttorin kanssa. Ehtoolliselle voi tulla palveluksen jälkeen, mutta edellytyksenä on, että siitä ilmoitetaan etukäteen papille. Synnintunnustuksella käynneistä voi myös sopia etukäteen papin kanssa. hos@ort.fi
www.hos.fi/hameenlinna
https://www.facebook.com/HameenlinnanOrtodoksit

PAPISTO

Toiminta-alueen pappi Aki Leskinen
p. 050 321 0035, aki.leskinen@ort.fi
(viikkovapaat torstai ja perjantai)

KANTTORI

Leena Lomu
p. 040 707 6715, leena.lomu@ort.fi
(viikkovapaat torstai ja perjantai)

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI JA KANTTORI

Päivystäjät ovat tavoitettavissa arkipäivinä klo 9–16 lukuun ottamatta arkipäiville osuvia kirkon suuria juhlapäiviä. Päivystäjän yhteystiedot: puh. (09) 85 646 108
paivystaja.helsinki@ort.fi

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Kari M. Ranttilä, p. 040 550 6272
Diakoni Erkki Lumisalmi, p. 0400 396 326
Diakoni Veli Backman, p. 050 323 9893

MUU HENKILÖKUNTA

Kiinteistönhoitaja Markku Seljänne
p. 040 779 4874
Forssan toimintakeskuksen isännöitsijä Heikki Halme, p. 040 558 0465

Pääkirkon isännöitsijä Kirsi Backman,
p. 050 349 5985

Ahveniston kirkon isännöitsijä
Toni Rasilainen

DIAKONIAITYÖ

Diakoniaityöntekijä Katri Heporauta, p. 0400 304 361

LAHDEN SEURAKUNNANVIRASTO JA SEURAKUNTASALI

Harjukatu 5, 15110 Lahti, p. 040 359 4846
Virasto on avoinna ma–ke klo 10–13, mutta palvelee suljetuin ovin. Yhteys virastoon ensisijaisesti puhelimitse. www.hos.fi/lahti/

PAPISTO

Lahden toiminta-alueen pappi
Jonas Bergenstad p. 0400 330 484,
jonas.bergenstad@ort.fi

KANTTORI

Petri Huttu, p. 0440 251 062

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI JA KANTTORI

Päivystäjät ovat tavoitettavissa arkipäivinä klo 9–16 lukuun ottamatta arkipäiville osuvia kirkon suuria juhlapäiviä. Päivystäjän yhteystiedot: puh. (09) 85 646 108
paivystaja.helsinki@ort.fi

DIAKONIAITYÖ

Diakoniaityöntekijä Katri Heporauta, p. 0400 304 361

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakuntasihtööri Eeva Lehtinen
p. 040 3594 846, eeva.lehtinen@ort.fi
Kasvatustyöntekijä Marina Salokangas,
p. 040 662 8513, marina.salokangas@ort.fi
Seurakuntakeskuksen vahtimestari
Kimmo Mäenrinne, p. 040 5041176

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Olavi Merras, p. 040 510 4664
Pastori Taisto Rikkinen, p. 050 371 6475
Pastori Matti Lipitsäinen, p. 0400 625 446
Diakoni Aki Korpela, p. (019) 422 101

Hämeenlinna

Tihvinäläisen Jumalanäidin ikonin kirkko

Errottajakatu 2, Hämeenlinna

Seurakuntakoti, Matti Alangon katu 11 A, 13130

JUMALANPALVELUKSET

Pe 27.8. klo 17 vigilia (kirkon vihkiminen)
La 28.8. klo 9 liturgia (kirkon vihkiminen)
Ke 1.9. klo 10 liturgia
Ti 7.9. klo 17 vigilia
*Ke 8.9. klo 10 liturgia
La 11.9. klo 17 vigilia
Su 12.9. klo 10 liturgia
Ma 13.9. klo 17 vigilia
*Ti 14.9. klo 10 liturgia
La 18.9. klo 17 vigilia
Su 19.9. klo 10 liturgia

Ahveniston kirkko

Ahvenistontie 20 Hämeenlinna

Isännöitsijä: Toni Rasilainen

JUMALANPALVELUKSET

La 28.8. klo 17 ehtoopalvelus
Su 29.8. klo 10 praasniekkaliturgia, kirkkokahvit

Forssa

Forssan toimintakeskus, Keskuskatu 10, Forssa

JUMALANPALVELUKSET

Su 26.9. klo 10 liturgia

TOIMINTAA HÄMEENLINNASSA

Tiistaiseura

Pj. Sven Wessman, 040 7575 228,
sven.wessman@pp1.inet.fi
Kokoontumisrajoituksien vuoksi tiistaiseuran toiminta on toistaiseksi tauolla. Vuosikokous siirretty pidettäväksi sitten, kun rajoitukset poistuvat. Jäsenmaksu vuonna 2021 on 10 € ja sen voi maksaa tilille: Hämeenlinnan Tiistaiseura FI58 5680 2720 0324 91, viesti Jäsenmaksu + nimet, jos on kyseessä useamman jäsenen maksu. Jos haluat tietoa Tiistaiseuran toiminnasta sitten, kun se taas alkaa, ilmoita puheenjohtajalle yhteystietosi: sähköposti-osoite ja/tai puhelinnumero.

Kyrröläkerho

Pj. Antonina Sosunov-Perälä, p. 040 721 8436,
antonina@pp.inet.fi

Lahti

Pyhän kolminaisuuden kirkko, Harjukatu 5

Isännöitsijä Juha Romanov, p. 050 3289 000

JUMALANPALVELUKSET

Su 29.8. klo 10 liturgia
La 4.9. klo 17 vigilia
Su 5.9. klo 10 liturgia
La 18.9. klo 17 vigilia
Su 19.9. klo 10 liturgia

Hyvinkää

Karjalan valistajien kirkko, Tsaounakuja 1

p. 040 359 4846, ma–to klo 10–13.

JUMALANPALVELUKSET

La 11.9. klo 17 vigilia
Su 12.9. klo 10 liturgia
La 25.9. klo 17 vigilia
Su 26.9. klo 10 liturgia

Heinola

Kristuksen taivaaseen astumisen kirkko,
Hämeenkatu 6

Isännöitsijä Mikko Äikäs, p. 040 520 1696

JUMALANPALVELUKSET

La 11.9. klo 10 liturgia
La 25.9. klo 10 liturgia

KAAKKOIS-SUOMEN SEURAKUNTA

Kirkkoherranvirasto

Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta
Virasto on avoinna maanantaisin kello 10–14.
Puhelin: 0400 414 792 Sähköposti:
kaakko@ort.fi www.kaakko.ort.fi

Kirkkoherra

rovasti Timo Tynkkynen (говорит по-русски), puh. 0400 654 883
timo.tynkkynen@ort.fi

LAPPEENRANNAN-IMATRAN TOIMINTA-ALUE

LAPPEENRANNAN SEURAKUNTAKESKUS

Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta

Pappi

rovasti Timo Tynkkynen (говорит по-русски), puh. 0400 654 883
timo.tynkkynen@ort.fi

Kanttori

Maria Verikov, puh. 040 169 8676
maria.verikov@ort.fi

Apukanttori

Tatiana Mäkelä (говорит по-русски),
puh. 040 685 8592 tatiana.makela@ort.fi

Seurakuntamestari

Kauko Pussinen, puh. 0400 933 287
kauko.pussinen@ort.fi
Kaikki toimituspyynnöt tehdään suoraan oman toiminta-alueen papille.

Muu papisto

rovasti Markus Petsalo, puh. 0400 253 370
rovasti Mauri Patronen, puh. 040 595 1688

pastori Makarios Alatalo, puh. 040 143 2348
diakoni Veikko Tiittanen

Koronatilanteen huononnuttua Kaakkois-Suomessa, joudumme uudestaan rajoittamaan jumalanpalvelusten osallistujamäärää. Tämän vuoksi jumalanpalveluksiin on ilmoitettavaksi ma-ke tekstiviestillä numeroon 0400 414 792, myöhässä tullessiin ilmoittautumisiin ei välttämättä voida vastata. Pyydämme tulemaan kirkkoon vain terveenä ja noudattamaan hyvää hygieniää ja käyttämään kasvomaskeja. Käykää vain oman alueen kirkossa.

Lappeenrannan Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko

Kristiinankatu 3, 53900 Lappeenranta

Katumuksen sakramentti toimitetaan ennen kaikkia iltapalveluksia kello 16-17.

Исповедь совершается перед каждой вечерней службой в 16-17 часов!

JUMALANPALVELUKSET

ELOKUU

La 28.8. klo 17 vigilia

SYYSKUU

La 4.9. klo 17 vigilia

Su 5.9. klo 10 liturgia

Jumalansynnyttäjän syntymä

Ti 7.9. klo 17 juhlayigia

*Ke 8.9. klo 10 liturgia

La 11.9. klo 17 vigilia

Su 12.9. klo 10 liturgia

Kunniallisen ja eläväksi tekevän Ristin ylentäminen

Ma 13.9. klo 17 juhlayigia

*Ti 14.9. klo 10 liturgia

La 18.9. klo 17 vigilia

Su 19.9. klo 10 liturgia

Johannes Teologi

La 25.9. klo 17 juhlayigia suomeksi ja slaaviksi

C6 25.9. в 17 праздничная всенощная на финском и славянском языках

Su 26.9. klo 10 slaavinkielinen liturgia

Вск 26.9. в 10 литургия на славянском языке

Jumalanäidin suojeļus – pokrova

To 30.9. klo 17 juhlayigia

LOKAKUU

Pe 1.10. klo 10 liturgia ja vedenpyhitys

IMATRAN SEURAKUNTAKESKUS

Pappi

pastori Andrei Verikov, puh. 0400 411 923

andrei.verikov@ort.fi

Papin päivystys tiistaisin kello 13–15.30

Kaikki toimituspöyynöt tehdään suoraan oman toiminta-alueen papille.

Muu papisto

pastori Aarne Ylä-Jussila, puh. 044 980 2116

diakoni Jorma Liesma

Imatran Pyhän Nikolaoksen kirkko

Vuoksenniskantie 3, 55510 Imatra

Katumuksen sakramentti toimitetaan ennen kaikkia iltapalveluksia kello 16-17.

Исповедь совершается перед каждой вечерней службой в 16-17 часов!

JUMALANPALVELUKSET

SYYSKUU

Ke 1.9. klo 17 ehtoopalvelus ja Kiitosakatistos

La 4.9. klo 17 vigilia suomeksi ja slaaviksi

C6 4.9. в 17 всенощная на финском и славянском языках

Su 5.9. klo 10 slaavinkielinen liturgia

Вск 5.9. в 10 литургия на славянском языке

Jumalansynnyttäjän syntymä

Ti 7.9. klo 17 juhlayigia

*Ke 8.9. klo 10 liturgia

La 11.9. klo 17 vigilia

Su 12.9. klo 10 liturgia

Kunniallisen ja eläväksi tekevän Ristin ylentäminen

Ma 13.9. klo 17 juhlayigia

*Ti 14.9. klo 10 liturgia

Johannes Teologi

La 25.9. klo 17 juhlayigia

Su 26.9. klo 10 liturgia

TOIMINTAPIIRIT

Seurakunnan uusi internet-osoite on: www.kaako.ort.fi Tervetuloa mukaan! Muutokset mahdollisia! Löydät uutisia myös Facebookissa Kaakkois-Suomen ortodoksinen seurakunta! Keskiviikkoisin kirkolliset ilmoitukset Etelä-Saimaassa ja torstaisin Uutisvuokossa.

LAPPEENRANTA

Teemalliset kirkkokahvit

Näillä kahveilla tapaamme toisiamme ja samalla on myös pieni keskustelutuokio seuraavista aiheista:

- 12.9. Ristin ylentämisen juhlan alkuperä

- 17.10. Muistelulaput, -kirjat jne.

- 14.11. Nimipäivä

Miesten talkoopäivät

Lappeenrannan linnoituksen kirkolla keskiviikkoisin kello 10. Tule mukaan!

Kokoonnumme seuraavasti:

- 1.9. syyskuusta kirkonmäellä

- 6.10. Pallon hautausmaalla kiven oikomista

- 10.11. kirkossa tehtäviä

Päiväpiiri kokoontuu

Kokoonnumme kerran kuukaudessa Lappeenrannan seurakuntasalilla kahvin ja seurustelun merkeissä, kuuntelemme myös pieniä esitelmiä eri aiheista.

- päiväpiiri aloittaa toimintansa tiistaina 31.8. kello 14. Kuulemme Wanhon Pappilan tarinaa

- 28.9. kello 14 aiheenamme on Jumalansynnyttäjän suojeļuksen juhla

- 26.10. kello 14 Konevitsan luostarin nykypäivää

- 30.11. kello 14 Apostoli Andreaksen päivä

- päiväpiiri aloittaa toimintansa tiistaina 31.8. kello 14. Kuulemme Wanhon Pappilan tarinaa

- 28.9. kello 14 aiheenamme on Jumalansynnyttäjän suojeļuksen juhla

- 26.10. kello 14 Konevitsan luostarin nykypäivää

- 30.11. kello 14 Apostoli Andreaksen päivä

Ikonimaalaus

Ikonimaalausopetusta järjestetään Lappeenrannassa Etelä-Karjalan kansalaisopistossa, seuraa opiston kurssitarjontaa!

Raamattupiiri

Raamattupiirissä käydään läpi ymmärrettävällä tavalla Markuksen mukaista evankeliumia. Raamattupiiri on kaikille avoin ja se kokoontuu keskiviikkoisin klo 18 Lappeenrannan seurakuntasalilla seuraavina päivinä: 29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

29.9., 27.10., 24.11.

совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии духовная беседа в приходском зале. См. расписание служб!

- в воскресенье 26.9. тема «Святой Иоанн Богослов»

- в воскресенье 24.10. тема «Поминование на службах»

- в воскресенье 28.11. тема «Святой священномученик Христофор»

священномученик Христофор»

IMATRA

Raamattupiiri

Raamattupiirissä käydään läpi ymmärrettävällä tavalla Markuksen mukaista evankeliumia. Raamattupiiri on kaikille avoin ja se kokoontuu keskiviikkoisin klo 18 Imatran pyhän Nikolaoksen kirkossa seuraavina päivinä: 8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

8.9., 13.10., 10.11., 8.12.

V Imatra po вторник 16.30 детский кружок для школьников и по средам в 18 детский кружок (дошкольного возраста). Kerhot ovat seurakunnan jäsenille ilmaisia, muilta peritään 50 euroa / lukukausi. Kerhot eivät koonnu koulujen loma-aikana. Nuortenpiiri kokoontuu noin 1–2 kertaa kuussa. Ensimmäinen kokoontuminen 15.8. klo 15 Linnontuksessa, ortodoksien kirkon edustalla. Lisätietoja isä Andreilta p. 0400 41 1923, sähköposti: andrei.ve-rikov@ort.fi

KIRKKOMUSIIKKI LAPPEENRANNAN-IMATRAN ALUEELLA

Tervetuloa mukaan seurakunnan kirkkomusiikki-toimintaan! Jokaiselle, jota kirkkomusiikki kiinnos-
taa, suodaan mahdollisuus laulaa ja oppia kirkko-
musiikista lisää. Seurakunnassamme on tarjolla
kahdentasoista kirkkomusiikkiopetusta: kirkkolau-
lupiirejä ja kirkkokuorotoimintaa. Kirkkokuoroon mukaan haluavia pyydetään otta-
maan yhteyttä seurakunnan kanttoriin. Suomen-
kielisestä kirkkomusiikkitoiminnasta vastaa Maria Ve-
rikov, kirkkoslaavinkielisestä Tatiana Mäkelä.

Suomenkielisen kirkkokuoron harjoitukset
6.9. alkaen maanantaisin, tiistaisin ja lauantaisin.
Lisätietoja Maria-kanttorilta.

Slaavinkielisen kirkkokuoron harjoitukset
6.9. alkaen maanantaisin klo 18. Lisäksi aina ennen
slaavinkielistä vigiliaa lauantaisin klo 15.45–16.45
harjoitus viikonloppuna laulamaan tuleville.
ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ в
Лappeenranta по понедельникам в 18 часов
начиная с 6.9. Приглашаем новых певцов!
Регент Татьяна Мякеля, тел. 040 846 2899

Kirkkolaulupiiri

Kirkkolaulupiiri toimii matalan kynnyksen periaate-
teella. Kirkkolaulupiiriin voi tulla kuka vain kirkko-
musiikista kiinnostunut. Mukaantulo ei edellytä
toimintaan sitoutumista. Piiriä vetää kanttori Ma-
ria Verikov.
Su 12.9. kirkkokahvien jälkeen, n. klo 12.15. orto-
doksien levyraati
Su 10.10. kirkkokahvien jälkeen, n. klo 12.15.
Su 7.11. kirkkokahvien jälkeen, n. klo 12.15.

TAPAHTUMIA

LAPPEENRANNAN-IMATRAN ALUEELLA

Diakoniatyö tiedottaa

Jos tarvitset apua erilaisissa elämäntilanteissa, ota
rohkeasti yhteyttä seurakunnan papistoon. Yhdessä
diakoniatoimikunnan kanssa pyrimme tuke-
maan sinua!
Diakoniatoimikunta myöntää myös harkinnanva-
raista avustusta lasten ja nuorten harrastustoimin-
nan kuluihin. Hakemukset perusteluineen kirkko-
herranvirastoon.

Sarafaani – ortodoksien naisen puku

Lauantaina 25.9. kello 13–16 Imatran seurakunta-
salilla tietoa ja ”tavaraa” sarafaaneista: kansallispu-
kuvalmistaja Soja Murto esittelee sarafaanin eri
osia ja niiden käyttömahdollisuuksia. Samalla saat
neuvoja pienistä ompelutöistä ja keskeneräisen
työn jatkamisesta. Saatavilla myös tarvikkeita.

Kehdosta hautaan

Lappeenrannan ja Imatran suomenkieliset kuorot
kertovat yhdessä papin kanssa siitä, kuinka orto-
doksien kirkko saattaa jäsentään kehdosta hau-
taan. Tilaisuuksissa lauletaan veisuja ja kerrotaan
kasteen, avioliittoon vihkimisen, kodin pyhityksen,
sairaanvoitelun ja hautaustoimistuksista. Vapaa
pääsy!

Su 17.10. Klo 13 Imatran seurakuntasali
Su 24.10. Klo 13 Pokrovan kirkko, Lappeenranta

Vainajien yleinen muisto – Dimitrin lauantai
Perjantaina 22.10. klo 17 toimitetaan Lappeenran-
nan ja Imatran kirkkoissa erityinen vainajien muis-
ton iltapalvelus parastasi. Lauantaina 23.10. kello
10 on liturgia ja panihida, jonka yhteydessä siuna-

taan muistoruokia. Tuo läheistesi muistoksi ruokia,
kokoamme ne yhteen kirkkokahveille kaikkien
nautittavaksi.

Karjalan valistajien juhlan praasniekka Parikkalassa

Parikkalassa vietetään Karjalan Valistajien juhlaa
lauantaina 6.11. kello 10. Jumalanpalveluksen
jälkeen kirkkokahvit ja yhteinen tilaisuus Parikka-
lan evl. seurakuntasalilla.

ДУХОВНЫЙ ПРАЗДНИК ДЛЯ РУССКОЯЗЫЧНЫХ В ИМАТРА

В воскресенье 7.11. совершается в Никольском
храме литургия на славянском языке. После
службы общая трапеза для всех. Программа
посвящается православной духовной культуре.
Добро пожаловать!

Lappeenrannan alueen

syntymäpäiväsankarien juhla

Kutsomme tähän juhlaan Lappeenrannan alueen
50+ syntymäpäiväsankarit, kutsuttavat saavat
oman henkilökohtaisen kirjeen. Juhla järjestetään
sunnuntaina 14.11. alkaen kello 10 liturgiassa.

Kokoöinen jumalanpalvelus Lappeenrannassa

Jumalansynnyttäjän temppeliintuomisen juhla
järjestetään kokoöinen jumalanpalvelus. Lauantai-
iltana 20.11. kello 22 alkaa ehtoopalvelus, joka jat-
kuu aamupalveluksella ja päättyy yöllä liturgiaan.
Tule kokemaan rukouksellinen yövalvominen.

KOTKAN-LOVIISAN TOIMINTA-ALUE

KOTKAN SEURAKUNTAKESKUS

Kymenlaaksonkatu 2, 48100 Kotka

Pappi

rovasti Konstantin Strekachev (говорит по-
русски), puh. 040 623 3327 konstantin.stre-
kachev@ort.fi

Kanttori

Katarine Lehtomäki, puh. 050 359 4823
katarine.lehtomaki@ort.fi

Vahtimestari

Vesa Lehtomäki, puh. 050 599 8855
vesa.lehtomaki@ort.fi

Papin päiväystyö Kotkan seurakuntakeskuses-
sa maanantaisin kello 14–17.
Kaikki toimituspyynnöt tehdään suoraan
oman toiminta-alueen papille.

Muu papisto

rovasti Veikko Lisitsin, puh. 050 597 7349
diakoni Johnny Haataja, puh. 045 127 5008

Hiippakunnan koronatiimi seuraa jatkuvasti
epidemiatilanteen kehittymistä ja aluehallinto-
viraston päätöksiä. Tarkista ajantasainen tieto
rajoituksista verkosta tai kirkkoherranvirastosta.

Kotka

Pyhän Nikolaoksen kirkko

Isopuisto, 48100 Kotka

Katumuksen sakramentti toimitetaan ennen kaik-
kia iltapalveluksia kello 16–17.
Исповедь совершается перед каждой вечерней
службой в 16–17 часов!

JUMALANPALVELUKSET

ELOKUU

La 28.8. klo 17 vigilia suomeksi ja slaaviksi
Su 29.8. klo 10 slaavinkielinen liturgia

SYYSKUU

La 4.9. klo 17 vigilia
Su 5.9. klo 10 liturgia
Jumalansynnyttäjän syntymä
Ti 7.9. klo 17 vigilia
*Ke 8.9. klo 10 liturgia

La 11.9. klo 17 vigilia
Su 12.9. klo 10 liturgia
Ristin ylentäminen
Ma 13.9. klo 17 vigilia
*Ti 14.9. klo 10 liturgia
La 18.9. klo 17 vigilia suomeksi ja slaaviksi
Su 19.9. klo 10 slaavinkielinen liturgia
Johannes Teologi
La 25.9. klo 17 vigilia
Su 26.9. klo 10 liturgia

Loviisa

Jumalanäidin Kasanilaisen ikonin kirkko

Itäinen Tullikatu 17

Katumuksen sakramentti toimitetaan ennen kaik-
kia iltapalveluksia kello 16–17. Исповедь
совершается перед каждой вечерней службой
в 16–17 часов!

JUMALANPALVELUKSET

La 4.9. klo 10 liturgia
La 9.10 klo 17 vigilia
Su 10.10 klo 10 liturgia, toimittaa arkkipiispa Leo

TOIMINTAPIIRIT KOTKAN-LOVIISAN ALUEELLA

Seurakunnan internet-osoite on: www.kaakko.ort.fi
Tervetuloa mukaan! Muutokset mahdollisia. Löy-
dät uutisia myös Facebookista Kotkan ja Loviisan
ortodoksiset kirkot. Keskiviikkoinen kirkolliset il-
moitukset paikallislehti Ankkurissa.

LAPSET JA NUORET

Lasten musiikkikerho

Kokoontumiset joka toinen tiistai Nikolaossalissa
kello 17–18. Lisätietoja Kati-kanttorilta, puh. 050
359 4823. Toiminta aloitetaan 7.9.

Piirustuskerho 8–12 vuotiaille lapsille

"Pikkumaalari"

Tiistaisin kello 17–18. Kerhon toimii pääasiassa ve-
näjäksi, myös suomenkieliset tervetulleita. Opetta-
ja Inna, puh. 044 2394803. Pitää ilmoittautua, jos
haluat osallistua. Toiminta käynnistyy 7.9.

Piirustuskerho 5–8 vuotiaille lapsille

"Pikkumaalari"

Keskiviikkoinen kello 17–18. Opettajana Inna, puh.
044 239 4803. Pitää ilmoittautua, jos haluat osallis-
tua. Toiminta käynnistyy 15.9.

Lastenkerho "Uskon säteet"

Kokoonnumme sunnuntaisin kello 10–11 liturgian
aikana Kotkan kirkon toiseen kerrokseen keskuste-
lemaan uskonnollisista aiheista ja askartelemaan.
Vetäjinä Anastasia ja Svetlana. Tervetuloa! Kerho
pidetään samanaikaisesti kahdella kielellä. Sekä
suomenkieliset että venäjänkieliset lapset terve-
tulleita!

Näytelmäkerho "Ilosanoma" 5–16-vuotiaille lapsille

Sunnuntaisin kello 12–14. Tunnit pidetään seura-
kuntasalissa.

Lasten kanssa tanssitaan, opetellaan lauluja ja har-
joitellaan pieniä näytelmiä. Odotamme kaikkia
kiinnostuneita lapsia liittymään kerhoon. Vetäjät:
Elena, Natalia, Alexandra. p. 044 546 0251. Toimin-
ta käynnistyy 5.9.

AIKUISET

Suomen kielen keskustelukerho

Lauantaisin klo 11–12 Nikolaossalissa. Ohjaajana
Päivi, p. 040 825 9326. Tervetuloa! Toiminta käyn-
nistyy 4.9.

Diskos – kokoonnumme yhteen

Matalan kynnyksen ortodoksikerho aikuisille.
Kertaamme uskontotunnilla tuttuja asioita kahvi-
kupposen lomassa. Kokoontuminen lauantaisin
kerran kuussa kello 15.30–16.30. Toiminta käynnis-
tyy 11.9.

Tiistaiseura

Tiistaiseura ilmoittaa mahdollisista kokoontumisista erikseen.

Nikolaoksen ukkokerho

Kokoontuu torstaisin kello 12 pääasiassa kirkolla, lisätietoja Esa Tervilä, puh. p. 044 0837 846.

Kultaiset kädet -käsityökerho

Perjantaisin kello 17–19. Tarkemmat tiedot Elenalta, p. 044 546 0251.

Kotkan kirkon kuoron harjoittelee

Keskiviikkoisin Nikolaos-salissa kello 17–18.30. Lisätietoja Kati-kanttorilta, puh. 050 359 4823. Kuorokausi alkaa 1.9. Slaavinkielisistä kuoroharjoituksista kysy Kati-kanttorilta

DIAKONIAITYÖ TIEDOTTAA

Jos tarvitset apua erilaisissa elämäntilanteissa, ota rohkeasti yhteyttä seurakunnan papistoon. Yhdessä diakoniatöimikunnan kanssa pyrimme tukemaan sinua!

KOUVOLAN TOIMINTA-ALUE

ORTODOKSIKESKUS SYPRESSI

Varuskuntakatu 14, 45100 Kouvola

Pappi

pastori Ville Kiiveri, puh. 040 962 0063
ville.kiiveri@ort.fi

Kanttori

Kari Päivinen, puh. 040 866 7686
kari.paivinen@ort.fi

Papin päivystys Ortodoksikeskus Sypressissä keskiviikkoisin kello 13–16. Kaikki toimituspöytätyöt tehdään suoraan oman toiminta-alueen papille.

Muu papisto

rovasti Martti Honkaselkä, p. 044 306 4900
rovasti Johannes Wuorilma, p. 050 589 9011
pastori Jukka Jauhainen, puh. 0400 958 760
diakoni Gennadi Ikävalko, puh. 040 742 4615
Hiippakunnan koronatiimi seuraa jatkuvasti epidemiatilanteen kehittymistä ja aluehallintovirastojen päätöksiä. Tarkista ajantasainen tieto rajoituksista verkosta tai kirkkoherranvirastosta.

Kouvola

Pyhän Ristin Ylentämisen kirkko
Kirkonmäenkatu 2, Kouvola

JUMALANPALVELUKSET

Ma 13.9. klo 17 vigilia

*Ti 14.9. klo 9.30 pieni vedenpyhitys, liturgia ja ristisaatto

La 25.9. klo 17 vigilia slaaviksi
Su 26.9. klo 10 liturgia slaaviksi
La 25.9. klo 17 vigilia slaaviksi
Su 26.9. klo 10 liturgia slaaviksi

Myllykosken tsasouna, Koulutie 4, Myllykoski

JUMALANPALVELUKSET

Jumalansynnyttäjän syntymä

Ti 7.9. klo 17 vigilia

*Ke 8.9. klo 10 liturgia

Jumalansynnyttäjän suojelus

To 30.9. klo 17 vigilia

Pe 1.10. klo 10 liturgia

Hamina

Pietarin ja Paavalin kirkko
Raatihuoneentori 2, Hamina

JUMALANPALVELUKSET

La 4.9. klo 17 vigilia
Su 5.9. klo 10 liturgia

La 11.9. klo 17 vigilia
Su 12.9. klo 10 liturgia
La 2.10. klo 17 vigilia
Su 3.10. klo 10 liturgia
La 16.10. klo 17 vigilia
Su 17.10. klo 10 liturgia

TOIMINTAPIIRIT KOUVOLAN TOIMINTA-ALUEELLA

Ortodoksinen lastenkerho Pyhän Ristin kirkossa

Lastenkerho toimii Pyhän Ristin kirkossa Kouvolas-
sa. Kerhossa opetellaan rukouksia, kirkon sävel-
miä, luetaan Raamattua ja askarellaan ja leikitään.
Lisäksi opetellaan kirkossa olevia käytännön
asioita, esim. siunauksen pyytämistä, tuohuksien
syttyttämistä, ikoneita ja muita asioita, jotka kiin-
nostavat lapsia. Askartelut yhdistetään yleensä
kirkkojuhliin. Kerhon lopussa syödään. Kerhossa
käy eri ikäisiä lapsia mutta suurin osa on alle 7 v.
Vanhemmat ovat tervetulleita osallistumaan! Lisä-
tietoja: Marja-Leena Jaakkonen, p. 040 774 6690

Kouvolan uusi tiistaiseura

Tiistaiseurailloissamme on aina kahvitarjoilu ja ko-
oonnumme pääsääntöisesti kuukauden 1. ja 3.
keskiviikkona Kouvolan Pyhän Ristin kirkon juhla-
salissa. Seuraava kokoontuminen ilmoitetaan seu-
rakunnan nettisivuilla. Lisätietoja Tiina Toikka, p.
040 5800 907)

Ksenia-piiri

Tavoitteena on mielenkiintoisten aiheiden käsitte-
ly ja yhteinen toiminta Ksenia Pietarilaisen nimeä
kantavassa naisten piirissä. Seuraava kokoontumi-
nen ilmoitetaan seurakunnan nettisivuilla. Yhteys-
henkilöt Kirsi Palve, p. 044 321 7695) ja Tiina Toikka
p. 040 5800 907.

Ortodoksiapiiri

Ortodoksiapiiri kokoontuu vuoden vaihteen jäl-
keen joka kuukauden toinen keskiviikko ehtoos-
palveluksen jälkeen klo 17.30. Aiheena kirkon py-
hät sakramentit: kaste, voitelu, ehtoollinen, katu-
mus, pappeus, sairaanvoitelu ja avioliitto. Orto-
doksiapiiri täydentää hyvin myös katekumeeni-
koulutusta. Seuraa seurakunnan ilmoittelua! Yhte-
yshenkilö isä Ville Kiiveri, p. 040 962 0063 tai ville.
kiiveri@ort.fi

Seurakunnan kuorot Kouvolassa ja Haminassa

Kouvolan toiminta-alueella on kaksi kuoroa, py-
hän Ristin kirkon kuoro Kouvolassa ja Haminan or-
todoksinen kirkkokuoro Haminassa. Kuorot laula-
vat Kouvolan ja Haminan kirkoissa toimitettavissa
jumalanpalveluksissa. Lisäksi Kouvolan kuorolaiset
ovat käyneet avustamassa Myllykosken tsasounan
jumalanpalveluksissa. Kuoroihin otetaan jatkuvasti
uusia laulajia. Kuoroon päästökseen tulee ottaa
yhteys seurakunnan kanttoriin koelaulua varten.
Tärkeimpänä vaatimuksena on tarkka sävelkorva.
Aikaisempi kuorokokemus on myös eduksi.
Musiikkiopintoja ei välttämättä vaadita. Seuraa il-
moitteluamme! Lisätietoja, kanttori Kari Päivinen
p. 040 866 7686 tai kari.paivinen@ort.fi

Kouvolan kirkkoteistiilikkerho

Kirkkoteistiilikkerho kokoontuu Kouvolan pyhän
Ristin kirkon juhlasalissa. Tällä hetkellä kerhossa
tehdään käspaikkoja ja huolletaan jumalanpalve-
luspukuja. Kerho järjestää myyjäisiä ja kerho käyt-
tää tuoton kirkon kaunistamiseksi. Uudet jäsenet
ovat tervetulleita mukaan! Lisätietoja Marja-Leena
Jaakkonen, p. 040 774 6690.

Ikonimaalaus

Seurakunnan ikonimaalausryhmä jatkaa syksyllä,
tiedustele vapaita paikka sähköpostilla: liisatynk-
kynen@gmail.com.

TAMPEREEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Suvantokatu 10, 2. kerros, 33100 Tampere
1.6.–31.8.2021 kanslia avoinna ti-to klo 9–12.
p. 0400 346 089, tampere@ort.fi
www.tampereort.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Aleksej Sjöberg, p. 050 557 0050
aleksej.sjoberg@ort.fi
2. pappi Tuomas Kallonen, p. 050 557 0057
tuomas.kallonen@ort.fi
Kirkkoherra tavoitettavissa parhaiten
kansliassa tiistaisin klo 9–12

KANTTORIT

Jenni Hakkarainen, p. 044 301 0974,
jenni.hakkarainen@ort.fi
Markus Hanninen, p. 050 557 0051
markus.hanninen@ort.fi

MUU HENKILÖKUNTA

Nuorisotoimenohjaaja Nemanja Balčin
(opintovapaalla)
Nuorisotoimenohjaaja Vasili Venkula
(sij. 1.9.2019–31.8.2021)
p. 040 1781 633 vasili.venkula@ort.fi
Kanslisti Arja Pikkuharju, p. 050 557 0056
Emäntä Tatiana Kallo, p. 050 557 0053
Vahtimestari Mika Kangasaho,
p. 050 557 0054

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Heikki Honkamäki,
hhonkamaki@gmail.com
p. 044 3623020
Rovasti Mikael Punjala, p. 050 524 2641,
mikael.punnala@gmail.com
Diakoni Heikki Hattunen
Diakoni Harri Kahila, p. 045 130 6723
Diakoni Jarkko Luonila, p. 040 521 8697,
jarkko.luonila@gmail.com

DIAKONIAITYÖ

Diakonia-asioissa yhteys ensisijaisesti
seurakunnan kansliaan. Avunpyynnön
toimittamiseksi eteenpäin voi myös
täyttää diakoniaityön palvelukortin.
Niitä on saatavana Tampereen kirkossa ja
seurakunnan kansliassa.

Rajoitusten takia jumalanpalvelukset Tampereen
kirkossa toimitetaan suljettujen ovien takana. Sul-
jetut palvelukset striimataan seurakunnan face-
book-sivulla. Koronavirukseen liittyvistä rajoituk-
sista tiedotetaan seurakunnan nettisivuilla ja Face-
book-sivulla. Voit tarkistaa rajoitukset myös soitta-
malla kansliaan, p. 0400 346 089.

Tampere

Pyhän Aleksanterin Nevskin ja pyhän
Nikolaoksen kirkko, Tuomiokirkonkatu 27,
p. 040 358 9099

Isännöitsijä Henri Suojanen, P. 0400 306 008

JUMALANPALVELUKSET

La 28.8. klo 17 vigilia
Su 29.8. klo 10 liturgia
Ke 1.9. klo 9 liturgia
Ke 1.9. klo 17 kotieläinten siunaus
La 4.9. klo 17 vigilia
Su 5.9. klo 10 liturgia
Ti 7.9. klo 17 vigilia
*Ke 8.9. klo 9 liturgia, Jumalansynnyttäjän
syntymä

La 11.9. klo 17 vigilia
Su 12.9. klo 10 liturgia
Ma 13.9. klo 17 vigilia
***Ti 14.9. klo 10 liturgia**
La 18.9. klo 17 vigilia
Su 19.9. klo 10 liturgia (slaaviksi)
Ti 21.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 22.9. klo 9 liturgia
La 25.9. klo 17 vigilia
Su 26.9. klo 10 liturgia
To 30.9. klo 17 vigilia
Pe 1.10. klo 10 liturgia

■ Pori

Johannes Teologin kirkko, Maantiekatu 46
Isännöitsijä Jarkko Luonila, p. 040 521 8697

JUMALANPALVELUKSET

Su 12.9. klo 10 liturgia
La 25.9. klo 17 vigilia
Su 26.9. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia.
Apostoli ja evankelista Johannes Teologi
Su 10.10. klo 10 liturgia
La 23.10. klo 17 vigilia
Su 24.10. klo 10 liturgia
Su 14.11. klo 10 liturgia (radio)
La 27.11. klo 17 vigilia
Su 28.11. klo 10 liturgia
Su 13.12. klo 10 liturgia
Pe 24.12. klo 16 ehtoopalvelus
La 25.12. klo 10 liturgia, Kristuksen syntymä

■ Kolho

Pyhittäjien Sergein ja Herman Valamolaisten kirkko, Kappelitie
Isännöitsijä: Toivo Nikoskinen, 050 4316431

JUMALANPALVELUKSET

Su 19.9. klo 10 liturgia
La 6.11. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia (Karjalan valistajien juhla)
Su 26.12. klo 10 liturgia

■ Valkeakoski

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone, Kalmistonkatu 6
Isännöitsijä: Yrjö Kerisalo, 0400 924124

JUMALANPALVELUKSET

Su 17.10. klo 10 liturgia
Ma 6.12. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia (Pyhä Nikolaos)

■ Akaa

Seurakuntakeskuksen alasali, Sontulantie 1
JUMALANPALVELUKSET
La 6.11. klo 10 liturgia

■ Jämsä

Jämsän seurakuntakeskus
Koskentie 30 C

JUMALANPALVELUKSET

Su 31.10. klo 10 liturgia
Su 19.12. klo 10 liturgia

TAMPEREEN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

Hartausmateriaalit netissä

Ortodoksinen hartauskirja (sinikantinen pieni vihko) löytyy sähköisenä osoitteesta <http://m.onl.fi>. Päivittävät Raamatun lukukappaleet ja pyhiin elämäkerrat löytyvät www.ort.fi -sivuston kirkkokalenterista.

Samtal på svenska

Tammerfors ortodoxa församling ordnar samtal på svenska för alla intresserade. Samtalen förs på Teams. För att vara med bör man anmäla sig till Aleksej Sjöberg (aleksej.sjoberg@ort.fi) med rubriken "Samtal på svenska". Höstens första samtal förs lördagen 11.9. kl 15. Välkomna med!

Tervetuloa mukaan ortodoksisen kirkkolaulun pariin

Tampereen ortodoksisen kirkon kuoro on korkeatasoiseen ortodoksisen kirkkolauluun tähtäävä kuoro, jonka tehtävänä on laulaa seurakunnan jumalanpalveluksissa säännöllisesti ja konsertoida pari kertaa vuodessa. Jos haluat päästä mukaan kuoroon, niin laita sähköpostia Markus-kanttorille osoitteeseen: markus.hanninen@ort.fi, niin sovi-taan haastattelu, jossa tarkistetaan valmiuksia kuorolauluun.

Tämä kuoro on suunnattu niille, jotka osaavat kuorolaulua, hallitsevat nuotinluvun ja haluavat kehittää ortodoksisen kirkkolaulajan taitojaan tavoitteellisessa kuorotoiminnassa. Kuoro harjoittelee torstai-iltaisin Nikolainsalissa klo 18–20.

Jos haluat olla mukana sen sijaan kehittämässä kuorolaulutaitojasi matalan kynnyksen kuorotoiminnassa, ota yhteyttä niin ikään sähköpostilla Markukseen. Tavoitteena olisi koota ryhmä, jossa päästäisiin kehittämään kirkkolaulun perustaitoja erikseen sovitavissa harjoituksissa.

TOIMINTAA PORISSA

Porin Seudun Tiistaiseura ry
Puheenjohtaja ja sihteeri Maria Ojanen
p. 050 381 2063
Varapuheenjohtaja Riitta Salonen, p. 040 517 0904

Tiistaiseuramme tilaisuudet ja tapahtumat ovat avoimia kaikille. Tervetuloa mukaan toimintaamme!

Seuraa ajankohtaista tiedotusta Tiistaiseuran nettisivuilta www.porinseuduntiistaiseura.fi. Voit myös liittyä Facebookissa Porin Seudun Tiistaiseuran ryhmään.

Jäsenmaksu

Muista maksaa Tiistaiseuran vuoden 2021 jäsenmaksu. Tämän vuoden jäsenmaksu on 20 €/hlö. Jäsenmaksun voit maksaa Tiistaiseuran tilille FI89 1269 3000 6174 54.

Kirkkokahvit

Kirkkokahvit tarjotaan liturgiajumalanpalvelusten jälkeen Teologisalin puolella. Kirkkokahvit ja tiistaseurailan kahvimaksun (4 €) voi maksaa tilille FI89 1269 3000 6174 54. Kirjoita viestikenttään Kirkkokahvit/tiistaiseurakahvit + kahvien päivämäärä.

Tiistaiseurailat

Tiistaiseurailat pidetään Porin ortodoksisella kirkolla joka toinen tiistai kello 18. Ilta aloitetaan rukoushetkellä. Seurakuntamme työntekijät alustavat kukin vuorollaan tiistaiseurailloissamme. Myös muiden pitämiä alustuksia tai esitelmiä kiinnostavista aiheista. Jokaisessa illassa on tarjolla maittava kahvipöytä sekä aina hauskat miniarpajaiset. Syksyn ensimmäinen tiistaiseurailta on 14.9. ja siitä seuraava 28.9.

Lukupiiri

Kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 16. Vetäjänä toimii Sirpa-Helene Soini. Kokoontumiset jatkuvat 5.9. Käsiteltävä teos on Torsti Lehtisen Sofian sisaret.

Ortodoksiapiiri

Kokoontuu noin kerran kuukaudessa tiistai-iltaisin klo 18. Vetäjänä toimii Jyri Luonila. Ilta alkaa ehtoopalveluksella. Piirissä käsitellään monia eri aiheita ortodoksisesta kirkosta ja kristityn elämästä. Ortodoksiapiiri sopii myös niille, jotka harkitsevat ortodoksisen kirkkoon liittymistä. Seuraava kokoontumisen on 21.9. Syksyn teemana on Jumala rakkauteen, Johanneksen ensimmäisen kirjeen pohjalta. Ota oma Raamattu mukaan.

Askartelukerho Pyöröset

Kokoontuu joka toinen keskiviikko kello 15–17. Kerhon pyörittäjinä toimivat Eija Kortensniemi ja Anita Luonila. Tehdään monipuolisesti tuotteita kirkon käyttöön ja myytävää myyjäisiin. Kerhossa sekä vaalitaan perinteitä että opetellaan uusia taitoja. Syksyn kokoontumiset ilmoitetaan myöhemmin.

Porin kirkon kuoro

Porin jumalanpalveluksissa laulaa pieni kuoro. Pääpaino on jumalanpalvelusten laulamissa, mutta tarvittaessa voidaan esiintyä muissakin yhteyksissä. Kuorossa lauletaan stemmoissa, joten riittävä sävelkorva on edellytyksenä. Jos olet kiinnostunut laulamisesta, sovi-taan haastattelu laulustestien kanssa. Yhteystiedot kanttoreille: markus.hanninen@ort.fi ja jenni.hakkainen@ort.fi

VAASAN KAPPELISEURAKUNTA

SEURAKUNNANVIRASTO

Koulukatu 45, 65100 Vaasa
www.vaasaort.fi vaasa@ort.fi
Kappeliseurakunnan virastoavoinna keskiviikkoisin klo 11–15 sekä erikseen sovittuina aikoina.

PAPISTO

Kappeliseurakunnan pappi Andrei Sõtšov
p. 0400 761 718 andrei.sotsov@ort.fi
Hiippakunnan päivästävä pappi
p. 045 225 7002

Kokkolan papin toimi on avoinna.

KANTTORI

Vaasan kanttorin toimi on avoinna.
Kanslianhoitaja Monica Berts
(töissä ke 11–15)
vaasa@ort.fi monica.berts@ort.fi
Henkilökunnan vapaapäivät ovat maanantaina ja tiistaina.

Jumalanpalvelukset toimitetaan Vaasassa 10 hengen kokoontumisrajoituksilla 8.9.2021 asti. Ilmoittaudu jumalanpalveluksiin etukäteen: www.vaasaort.com/ilmoittaudu-palvelukseen.html

Jumalanpalveluksia striimataan Facebookiin: www.facebook.com/vaasaort

■ Vaasa

Pyhän Nikolaoksen kirkko
Nikolainkuja 1, Vaasa

Isännöitsijän toimi on avoinna.

JUMALANPALVELUKSET

La 28.8. klo 17 vigilia
Su 29.8. klo 10 liturgia ja koululaisten siunaus
Ke 1.9. klo 17.30 kiitosakatistos Vaasassa, Ryövärikarin lintutornilla (Risö, Vaasassa. Omat eväät mukaan!)

To 2.9. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 7.9. klo 17 vigilia
***Ke 8.9. klo 10 liturgia, Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian syntymä, koululaiset mukaan**
Ma 13.9. klo 17 vigilia
***Ti 14.9. klo 10 liturgia, Kunniallisen ja eläväksi-tekevän Ristin ylentäminen**
To 23.9. klo 17 ehtoopalvelus
La 25.9. klo 17 vigilia
Su 26.9. klo 10 liturgia

■ Kokkola

Pyhän Simeonin ja Hannan rukoushuone
Katariinankatu 3, Kokkola
Isännöitsijä Aulikki Kauko-Helakallio
p. 040 089 9590

JUMALANPALVELUKSET

***Ti 14.9. klo 10 liturgia, kunnallisen ja eläväksi-tekevän ristin ylentäminen**

Ke 22.9. klo 18 rukouspalvelus ja ortodoksiapiiri
 Su 26.9. klo 10 liturgia
 Su 10.10. klo 10 liturgia
 Ke 13.10. klo 18 rukouspalvelus ja ortodoksiapiiri
 La 23.10. klo 17 vigilia
 Su 24.10. klo 10 liturgia
 Ke 3.11. klo 18 rukouspalvelus ja ortodoksiapiiri,
 Karjalan valistajien yhteinen juhla
 La 6.11. klo 10 liturgia
 La 13.11. klo 17 vigilia
 Su 14.11. klo 10 liturgia
 Ke 24.11. klo 18 rukouspalvelus ja ortodoksiapiiri
 La 27.11. klo 17 vigilia
 Su 28.11. klo 10 liturgia
 La 11.12. klo 17 vigilia
 Su 12.12. klo 10 liturgia
 Ke 15.12. klo 18 rukouspalvelus ja ortodoksiapiiri
 Pe 24.12. klo 16 ehtoopalvelus, Kristuksen syntymä
 La 25.12. klo 10 aamupalvelus ja liturgia, Kristuk-
 sen syntymä
 La 1.1.2022 klo 12 rukouspalvelus uuden vuoden
 alkaessa

Lapua

Pyhittäjä Serafin Sarovilaisen rukoushuone
Koulukatu 7, Lapua
 Isännöitsijä Markus Happon, p. 045 354 2648

JUMALANPALVELUKSET

Su 12.9. klo 10 liturgia
 Su 17.10. klo 10 liturgia ja ortodoksiapiiri
 Su 7.11. klo 10 liturgia
 Ke 17.11. klo 18 rukouspalvelus ja ortodoksiapiiri
 Ke 8.12. klo 18 rukouspalvelus ja ortodoksiapiiri
 Su 19.12. klo 10 liturgia

Pietarsaari

Pyhän profeetta Eliaan ja Pyhän Annan
rukoushuone, Tsasounakuja 2 / Narsinkatu 2
 Isännöitsijä Leif Sandvik, p. 050 593 9148

JUMALANPALVELUKSET

To 2.9. klo 18 maallikkopalvelus
 Su 12.9.2021 klo 10 liturgia ja ortodoksiapiiri
 Su 3.10.2021 klo 10 liturgia ja ortodoksiapiiri
 To 7.10. klo 18 maallikkopalvelus
 To 4.11. klo 18 maallikkopalvelus
 Su 21.11.2021 klo 10 liturgia
 To 2.12. klo 18 maallikkopalvelus
 Su 26.12. klo 10 liturgia

Seinäjoki

Jumalanäidin suojeluksen rukoushuone
Päivöläkatu 32
 Isännöitsijä Anja Anttila, p. 040 545 6855

JUMALANPALVELUKSET

To 2.9. klo 18 maallikkopalvelus
 To 16.9. klo 18 maallikkopalvelus
 Su 19.9. klo 10 liturgia
 To 30.9. klo 18 maallikkopalvelus
 La 2.10. klo 10 liturgia ja vedenpyhitys
 Ti 14.10. klo 18 maallikkopalvelus
 Su 24.10. klo 10 liturgia
 To 28.10. klo 18 maallikkopalvelus
 To 11.11. klo 18 maallikkopalvelus
 To 25.11. klo 18 maallikkopalvelus
 La 4.12. klo 10 liturgia
 To 9.12. klo 18 maallikkopalvelus
 Su 26.12. klo 10 liturgia, Kristuksen syntymän jälki-
 juhla

Kauhajoki

Kauhajoen ev. lut. kirkko
Kyntäjantie 1

JUMALANPALVELUKSET

La 11.9. klo 10 liturgia
 La 27.11. klo 10 liturgia
 La 18.12. klo 10 liturgia

Alajärvi

Soinintie 150, Alajärvi

JUMALANPALVELUKSET

26.8. klo 18 rukouspalvelus ja ortodoksiapiiri
 23.9. klo 18 rukouspalvelus ja ortodoksiapiiri
 28.10. klo 18 rukouspalvelus ja ortodoksiapiiri
 16.12. klo 18 rukouspalvelus ja ortodoksiapiiri

TAPAHTUMIA VAASAN KAPPELISEURAKUNNAN ALUEELLA

Toimintapiirit

Katekumeeniopetus Vaasassa

Koulukatu 45, Vaasa
 Jos kirkkoon liittyminen kiinnostaa, ota yhteyttä
 pappiin ja sovi tapaaminen. Ortodoksiseen kirk-
 koon liittyville järjestetään katekumeeniopetusta
 Vaasassa. Etäosallistuminen mahdollista. Lisätieto-
 ja isä Andrei Sotšov p. 040 076 1718. Tervetuloa!

Palava pensas ortodoksiapiiri Vaasassa

Koulukatu 45, Vaasa
 Palava pensas ortodoksiapiiri kokoontuu etänä
 Teams-sovelluksen avulla. Piiri järjestetään noin
 kaksi kertaa kuukaudessa keskiviikkoisin 25.8.
 15.9. ja 29.9. 27.10., 10.11., 24.11. ja 15.12. klo 17.
 Ilmoittaudu isä Andreille, niin saat linkin piiriin.
 Ortodoksiapiirissä käsitellään erilaisia ortodoksista
 teemoja ja tutkitaan yhdessä Raamattua. Piirin
 vetäjä isä Andrei Sotšov, TT. Lisätietoja p. 040 076
 1718, andrei.sotsov@ort.fi

Venäjäksiinen ortodoksiapiiri netissä

Koulukatu 45, Vaasa
 Isä Andrei pitää venäjäksiä ortodoksiapiiriä etä-
 nä Teams-sovelluksen avulla lauantaisin kerran
 kuukaudessa. Piiri järjestetään 25.9., 30.10., 20.11.,
 11.12. klo 15.30. Piiri on tarkoitettu ortodoksisuu-
 desta kiinnostuneille, kirkkoon liittymistä harkitse-
 ville ja kaikille seurakuntamme jäsenille. Ilmoittau-
 du isä Andreille, niin saat linkin piiriin: andrei.sot-
 sov@ort.fi Tervetuloa!

Православный русскоязычный кружок в Интернете

Koulukatu 45, Vaasa
 Русскоязычный онлайн-кружок знакомства с

Православием. Раз в месяц по субботам в
 Microsoft Teams будут проводиться встречи
 православного кружка для всех, кто
 интересуется Православием и хотел бы
 присоединиться к церкви. Организатор - о.
 Андрей. Встречи состоятся в субботу 25.9.,
 30.10., 20.11., 11.12. в 15:30 часов.
 Предварительная регистрация по электронной
 почте: andrei.sotsov@ort.fi, организатор вышлет
 ссылку всем зарегистрировавшимся. Добро
 пожаловать!

TOIMINTAA LAPSILLE JA NUORILLE

Ke 1.9. klo 17.30 kiitosakatistos Vaasassa Ryöväri-
 karin lintutornilla Risössä. Omat eväät mukaan!
 Ke 8.9. klo 10 liturgia Vaasassa, Jumalansyntyttä-
 jän Neitseen Marian syntymä. Koululaiset mukaan!

Ponomarikerho Vaasassa

Nikolainkuja 1, Vaasa
 Vaasan pyhän Nikolaoksen kirkossa liturgian aika-
 na alkaa kouluikäisille pojille ponomarikerho. Ker-
 hoon ovat tervetulleita kaikki kouluikäiset tai sitä
 vanhemmat pojat. Kerho kokoontuu kaksi kertaa
 kuussa sunnuntaisin klo 9.45–11.30 liturgian aika-
 na Vaasan pyhän Nikolaoksen kirkossa. Erikseen
 sovitaan ajoista, jolloin opetellaan alttaripulaisen
 tehtäviä jumalanpalveluksessa. Kerhon vetäjä on
 isä Andrei Sotšov, TT. Lisätietoja: p. 040 076 1718.

KIRKKOMUSIIKKI

Kirkkolaulu Vaasassa

Nikolainkuja 1, Vaasa
 Uudet laulajat ovat tervetulleita kirkkokuoroon!
 Kanttori järjestää tulijoille laulukokeen. Syyskuusta
 alkaen kirkkokuoro harjoittelee torstaisin ehto-
 opalveluksen jälkeen klo 17.30–19. Koronarajoitus-
 ten aikana järjestetään stemmaharjoituksia etänä.
 Lisätietoja puh. 040 556 3997

MUUT TOIMINNAT

Voit halutessasi liittyä Vaasan hyväuskoisten, Kok-
 kolan, Lapuan ja Seinäjoen tsasounien ystävien
 Whatsapp-ryhmiin ilmoittamalla nimesi ja puhe-
 linnumerosi isä Andreille tekstiviestillä tai sähkö-
 postilla. Ryhmistä saat tietoa kappeliseurakunnan
 ajankohtaisista asioista ja tapahtumista. Lisätietoja
 p. 040 076 1718, andrei.sotsov@ort.fi

Tue arvokkaan historian säilyttämistä - osallistu keräykseen!

Järvenpään Ystäväpiiri järjestää pienkeräyksen
 1.6.–31.8.2021 osarahoittamaan Järvenpään
 ortodoksisessa kirkossa toimivan pyhäkköyhteisön
 historiikkia. Se kertoo pyhäkköyhteisön toiminnasta
 alkaen 1940-luvun lopulta, jolloin Terijoen ortodoksisen
 seurakunnan väestö evakuoitiin Järvenpäähän, aina
 nykypäiviin saakka.

Keräyslupa: RA/2021/454
 Lisätietoja: anja.lindstrom@outlook.com

Tilinumero: FI14 1029 3500 5398 52 Viitenumero: 11510

Diakonia

DIAKONIAN TOIMINTA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

Diakoniatyö on käytännön työtä sairaiden, vanhusten, yksinäisten tai muilla tavoin avun tarpeessa olevien parissa. Se on kuuntelemista, keskustelua ja yhteistä pohdintaa ratkaisujen löytämiseksi. Teemme myös koti- ja laituskäyntejä koko seurakunnan alueella aina Hangosta Askolaan. Arjessa jaksamista voivat kuormittaa monet erilaiset asiat. Ota rohkeasti yhteyttä, kun tarvitset apua elämäntilanteeseesi.

Päivystämme ma, ti ja to
klo 9–12 puh. 09 8564 6160.

DIAKONIAN TOIMINTA MUISSA SEURAKUNNISSA

Tarvitessasi diakoniapalveluja ota rohkeasti yhteyttä oman seurakuntasi kirkkoherranvirastoon. Yhteystiedot löydät tämän lehden kalenterisivuilta.

■ KERHOT JA TAPAHTUMAT

Huom! Kerhojen ja tapahtumien muutokset ovat mahdollisia. Tarkista tiedot www.hos.fi tai tapahtuman vastuuhenkilöltä.

Kahvitreffit

Maksuttomilla Kahvitreffeillä voit tavata diakoniatyöntekijän ja muita seurakuntalaisia kahvi- tai teekupposen äärellä. Kahvitreffit järjestetään vallitsevan koronaviruspandemian vuoksi poikkeusjärjestelyin.

Helsingin alueen kahvitreffit

Voit sopia tapaamisen kanssani kahvilaan tai virtuaalikahtreffeille turvallisesti kotiin Whatsapp-sovelluksella. Varaa aika itsellesi tai pyydä ystäväsikin mukaan! Ota yhteyttä puhelimitse tai sähköpostilla: diakoniatyöntekijä Elina Pale, p. 040 723 7632, elina.pale@ort.fi

Maria Pariisilaisen piirin Kahvitreffit Espoon ja Kauniaisten alueella

Voit sopia tapaamisen kanssani lähelläsi olevaan kahvilaan. Kahvitreffeille voi kerrallaan osallistua vain 1–2 henkilöä. Ota yhteyttä ajan sopimiseksi puhelimitse, tekstiviestillä tai sähköpostitse diakoniatyöntekijä Taisia Pohjola, p. 040 583 2915, taisia.pohjola@ort.fi

Kahvitreffit kirkolla

Nummelassa, Naaranpajuntie 7, keskiviikkona 22.9. klo 14–16. Lohjalla, Nahkurinkatu 4, torstaina 16.9. klo 14–16. Ilmoittaudu mu-

kaan puhelimitse tai sähköpostilla: diakoniatyöntekijä Sarianne Karulinna p. 0400 531 308, sarianne.karulinna@ort.fi

Pohjoisen alueen kahvitreffit

Ota yhteys pohjoisen alueen diakoniatyöntekijään ja sovitaan treffit lähelle sinua! Myös virtuaalitreffit onnistuvat. Ilmoittaudu mukaan: katri.heporauta@ort.fi, p. 0400 304 361

Diakoniaruokailu

Ruokailu järjestetään tiistaisin alkaen 14.9. klo 12 Helsingin seurakuntasalilla, Unioninkatu 39, sisäpiha. Ateria maksaa yhden euron. Koronavirustilanteen vuoksi tilaisuudessa on poikkeusjärjestelyt. Ruokailuun mahtuu kerrallaan 20 henkilöä, noudattamme kahden metrin turvaväliä sekä salissa että sisäpihalla. Tervetuloa! Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Sarianne Karulinna, puh. 0400 531 308

Velka- ja talousneuvontaa

Talouso Ongelmien kanssa kamppailevien on mahdollista saada talous- ja velkaneuvontaa Helsingin ortodoksisen seurakunnan diakoniatyöstä. Neuvontaa antaa kaksi vapaaehtoista talousasioiden tuntijaa Astaterhikki Salonen ja Markus Erosen.

Neuvojilla on pitkä kokemus talous- ja velkaneuvonnasta sekä yritystoiminnasta. Salonen on koulutautunut talous- ja ulosotto-asiantuntijaksi ja neuvonut yrittäjiä. Erosella on kokemusta velkaantuneiden auttamisesta ja muun muassa velkajärjestelyistä.

Kumpikin on jäänyt pois päivätyöstään yrityksessään, minkä ansiosta he voivat auttaa seurakunnan vapaaehtoisina.

Ajan talous- ja velkaneuvojille saa soittamalla Helsingin ortodoksisen seurakunnan diakoniatyön päivystysnumeroon: ma, ti ja to klo 9–12, p. 09 8564 6160, lähettämällä sähköpostia: diakonia.helsinki@ort.fi tai ottamalla yhteyttä diakoniatyöntekijään. Diakoniatyöntekijöiden yhteystiedot löytyvät kalenterisivuilta kunkin toiminta-alueen yhteystiedoista.

Pienkeräys Lintulan hyväksi

Lintulan Luostarin Ystävät ry järjestää pienkeräyksen (lupa: RA/2021/883) ajalla 1.8.–31.10.2021 Pyhän Kolminaisuuden luostarin toiminnan tukemiseksi koronaepidemian aiheuttaman vaikean taloudellisen tilanteen vuoksi. Lahjoitukset: Lintulan Luostarin Ystävät ry:n pienkeräystili FI17 1064 3500 1763 70. Maksuviite: 8866

Voitte auttaa myös ostamalla tuohuksia, jotka luostarissa sytytetään jonkun ikonin eteen tai läheisenne muistolle vainajainmuistelupöydälle. Kolmen tuohuksen yhteishinta on 5 euroa luostarin verkkokaupasta: <https://lintulanluostari.fi/kauppa/index.php>.

Verkkokaupasta voi hankkia myös ikoneja, ikonikortteja, äänitteitä, kirjoja ym. Säästövinkki: Jos tilaatte yhdessä ystäväenne kanssa, suuremman tilausmäärän pakkaus- ja lähetyskulut ovat pienemmät.

Helsingin ortodoksinen seurakunta
AUTTAVA PUHELIN

09 8564 6299

päivystää ti, pe ja la klo 18–22

Auttavan puhelimen toiminnasta lisää:

www.hos.fi

Perheutisia

Helsingin seurakunta

KASTETUT

Stella Mariia Dahlman, 4.12.2020
Neia Hilla Ariana Severinkangas, 23.5.2021

Tampereen seurakunta

KASTETUT

Usva Evelyn Meski, 31.7.2021

Kiitokset

SUURET KIITOKSET rovasti Jyrki Penttösel-le, joka kastoi 23.5.2021 tyttäremme Neia Hilla Ariana Severinkankaan, joka syntyi 9.4.2021.

*Riikka Sevenne ja Sami Severinkangas
sekä lapset Meilii, Noel ja Neia*

SYDÄMELLISET KIITOKSET Korkeasti pyhitetylle Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa Leolle saamastani onnitteluaadressista palveltuani 25 vuotta yli diakonina.

Yli diakoni Gennadij Stolbow

ORTODOKSIVIESTIN

LUKIJAPALKINTO ARVOTTU

Ortodoksiviestin lukijapalkinto arvottiin niiden kesken, jotka vastasivat kyselyyn, jossa tiedusteltiin muun muassa mitä Ortodoksiviesti on merkinnyt vuosien varrella ja mikä on ollut mieleenpainuvinta juttu. Myös ruusuja ja risuja sai antaa. Vastauksia voi lukea tämän lehden takakannesta.

Kyselyyn vastasi 38 henkilöä sähköpostitse tai kortilla.

Palkinto on lahjakortti Valamon luostariin. Onnea voittajalle!

Lämpimät kiitokset kaikille kyselyyn vastanneille.

TÖÖLÖN HAUTAUSTOIMISTO
— perunkirjoitukset — hautakiviyöt —
09 628 398
Mechelininkatu 32 www.seurakuntapalvelu.fi

Apurahat – Stipendier - Стипендии

Venäläinen Hyväntekeväisyysyhdistys Suomessa ry. julistaa haettavaksi apurahoja ja avustuksia Veljekset Ivan, Andrei ja Vladimir Kudrjavzewin rahastosta.

Information på svenska samt en ansökningsblankett finns på VHY:s hemsida: www.vhys.fi/apurahat/

Информация на русском языке и анкета на сайте VHY: www.vhys.fi/apurahat/

Veljekset Kudrjavzewin rahastosta voidaan myöntää apurahoja ja avustuksia korkeakouluissa ja muissa oppilaitoksissa venäjän kieltä tai kirkkoslaavia, venäjänkielistä kulttuuria Suomessa tai ortodoksisuutta opiskeleville ja tutkijoille.

Avustuksia voidaan myöntää myös yhteisöille, jotka edistävät erityisesti lasten ja nuorten keskuudessa venäjän kielen, venäläisen kulttuurin ja ortodoksisuuden säilyttämistä Suomessa.

Apurahan saamisen edellytyksenä on henkilön tai yhteisön veronalaisuus Suomessa.

Hakemuksia arvioitaessa otetaan erityisesti huomioon ne tutkimukset, hankkeet ja toiminnot, jotka pyrkivät vahvistamaan ja tukemaan venäläistä ja ortodoksista kulttuuriperintöä Suomessa, sekä säilyttämään perinnetietoa tuleville sukupolville.

Apurahat ovat haettavissa 15.9–31.10.2021. Vuonna 2021 jaettava summa on 20.000 euroa ja päätökset apurahoista tehdään saman vuoden marraskuun aikana. Avustus jaetaan hankkeille, jotka toteutetaan 01.12.2021–01.09.2022 välisenä aikana.

Apuraha haetaan täyttämällä apurahalomake, joka löytyy VHY:n kotisivuilta www.vhys.fi/apurahat/. Lomake lähetetään sähköpostiosoitteeseen apuraha@vhys.fi.

Blanketten kan fyllas i även på svenska. Анкету можно заполнить также и на русском языке.

Apurahan saajille ilmoitetaan henkilökohtaisesti. Tieto julkistetaan myös yhdistyksen kotisivuilla joulukuun 2021 alussa. Apurahan käytöstä on laadittava kirjallinen selvitys, joka toimitetaan 01.10.2022 mennessä sähköpostiosoitteeseen apuraha@vhys.fi.

Hakuun liittyvät kysymykset voi lähettää osoitteeseen apuraha@vhys.fi.

”Joskus ihmiset hakevat ikään kuin pakoa oman elämän todellisuudesta. Mutta jos on elämänkriisi meneillään, niin se ei ole hyvä tilanne tulla luostariin.”

*Arkkimandriitta Sergei
Helsingin Sanomat 9.8.*

“Olemme persoonia, koska Jumala on persoona. Meidät temmataan vuorovaikutussuhteeseen Jumalan kanssa. Kun on suuri hätä, rukoilemme totuudessa ja hengessä. Huudamme rakkauden perään. Ihmisellä on koko ajan hätä, jos hän elää vain omassa varassaan.”

*Kirjailija ja terapeutti
Tommy Hellsten
Sana 5.8.*

“Kirkon työntekijöiden ammattitaitoon kuuluu työskentely yhdessä seurakuntalaisten kanssa myös ympäristöasioissa. Seurakunnan työntekijät ja vapaaehtoiset voisivat osallistua eri yhteistyökumppaneiden kanssa esimerkiksi metsänistutustalkoihin, maiseman ennallistamiseen tai vieraslajien hävittämiseen.”

*Ruoveden kirkkoherra
Tero Matilainen
Seurakuntalainen 5.8.*

“Pyhiinvaellus on kulkemista, matkankoa ja pysähtymistä. Pyhiinvaelluksessa pysähdytään liikkeessä. Se on irti päästämistä arjen velvoitteista ja itsensä ja pyhän ääreen asettumista.”

*Projektipäällikkö
Annastiina Papinaho
Yle 6.8.*

“Ihminen on kokonaisuus. Siihen liittyy myös hengellisyys, ja papilla on työkaluja tämänkin ulottuvuuden käsittelemiseen. Uskonto elää ja voi vahvasti maailmassa, suurin osa ihmisistä elää jonkin uskonon äärellä.”

*Kisapappi Leena Huovinen
Kotimaa 6.8.*

Kirkkolaulu ei ole bysanttilaistumassa

Ortodoksiviestissä 4/21 Nikke Karpin ja joukko muita vantaalaisia seurakuntalaisia esitti huolensa tuttujen, venäläiseen kirkkomusiikkiperinteeseen pohjautuvien veisujen häviämisestä jumalanpalveluksista ja kirkkomusiikkimme muuttumisesta liian bysanttilaiseksi. Kirjoituksessa ei tullut esiin, missä kirkkoissa ja milloin nämä kokemukset ovat syntyneet.

Korona-aika on muuttanut kirkkolaulun resursseja ja käytäntöjä merkittävästi. Suurin osa kanttoreista on joutunut laulamaan jumalanpalveluksia yksin tai kaksin yhden kuorolaisen kanssa. On ollut täysin ymmärrettävää veisata aiempaa enemmän yksiaänisten lauluperinteiden, kuten bysanttilaisen tai slaavilaisen znamenni-laulun mukaan, jos kanttorilla on ollut siihen taitoa ja kykyä.

Suomen ortodoksisen kirkon niin sanottu vakiintunut sävelmistö on neliäänistä sekakuoromusiikkia, jonka esittämiseen tarvitaan kuoro tai ylipäänsä useampi laulaja. Moniääninen, sointuharmonioihin perustuva kuoromusiikki tulee lisäksi voida esittää puhtaasti ja yhtenäisesti soiden. Jos kuoron resurssit eivät tähän riitä, on parempi laulaa yksiaänisesti.

Siellä missä on ollut korona-aikana mahdollisuus kvartettilauluun, kuten Uspenskin katedraalissa, on tietoisesti pyritty pitäytymään paljon tutuissa melodioissa. Striimatut jumalanpalvelukset ovat näin voineet osaltaan tuoda turvallisuuden tunnetta kriisitilanteessa. Nikke Karpin kirjoituksessa erikseen toivottuja vigilian, liturgian ja juhlien veisuja lauletaan Uspenskin katedraalissa ja muuallakin aivan säännöllisesti.

Kirkkolaulun ensisijainen tehtävä ei ole herättää sentimentaalisia tunteita vaan tuoda esille yhteisen rukouksen sanat ja teksteissä oleva kirkon opetus, luoda rukouksen ilmapiiri ja olla saumatonta osaa jumalanpalveluksen ”tapahtumia”. Kanttorikoulutuksessa keskitytään

edelleenkin opettamaan vakiintunut Suomen ortodoksisen kirkon sävelmistö, mutta painotetaan myös kirkkomusiikin ensisijaista tehtävää. Kanttori valitsee aina laulajaresursseihin ja kulloiseenkin tilanteeseen parhaiten sopivat kirkkoveisujen versiot.

Kirkkomusiikki ja kirkollinen traditio elävät ja kehittyvät jokaisessa paikallis-kirkossa Pyhän Hengen ohjauksessa. Jos takertuisimme kirkossamme vain vanhaan emmekä pystyisi luomaan mitään uutta, olisimme hengellisesti halvaantuneita. On vain rikkautta, että pienessä Suomen ortodoksissa kirkossamme osataan monipuolisesti erilaisia kirkkolauluperinteitä. Pyhä Henki toimii kirkossamme juuri näin edistäen erilaisia laulun armolahjoja ja kutsuen eri tavoilla erilaisia ihmisiä kirkon yhteyteen.

Huoli suomalaisen kirkkolaulun bysanttilaistumisesta on tarpeeton. Bysanttilaisen laulutavan hallitseminen on paljon vaikeampaa kuin meille tutumman moniäänisen kuorolaulun, ja taipumusta tähän on vain harvoilla. Sen sijaan olisin huolissani siitä, miten kirkkolaulu ylipäänsä toteutetaan kirkossamme taitavasti ja tarkoituksenmukaisesti.

Kirkkolaulun merkitys mission välineenä on kiistaton. Seurakunnissa tulisi panostaa kirkkolaulun resursseihin nykyistä enemmän, myös taloudellisesti. Viime kirkolliskokouksessa hyväksytyssä kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelmassa vuosille 2021–25 mainitaan: turvataan korkeatasoinen jumalanpalveluselämä kaikissa seurakunnissa ja huolehditaan kirkon kulttuuriperinnöstä ja elävästä traditiosta. Kirkkomusiikille osoitetut riittävät resurssit auttavat suoraan näiden tavoitteiden saavuttamista.

Varvara Merras-Häyrynen
Ortodoksisten kanttorien liitto ry:n
puheenjohtaja
Uspenskin katedraalin kanttori
Ortodoksisen kirkkomusiikin yliopisto-
opettaja, Itä-Suomen yliopisto

SE CUV

P A R A S C H E V A

ARI

KÄSITYÖLAIS-AMMATTILAISIA

NIMIPAIVA-POSSUN KAIMOJA

TAIDE-MUSEO

ASUN RAISION NAAPU-RISSA.

PAL-PAT-TAJIA

Clinton

PIENI MEREN-NEITO

TOI-VOVAN SANAN

ONNEL-LISUUUS SEI-NALLA

ALA-KULOI-SUUS

MIT-TAA KUL-MAA

AHDIS-TAVIA -VAARA

KIIITOS NÄISTÄ RISTIKKO-VUOSISTA!

LÖYH-KÄ

TOTTA

NORJAN KRUUNUN-PRINSSI

PIRKAN-MAALLA KATTO-AINES

AIDAT-TUKIN RAN-TALA

VESIS-TOISTA ETSI-MISIIN

NAHKA-KEN-GISTA

SOP-RAANO ANTTI

LAI-NOJA

157 LIT-RAA

PYY-DYS

USEIN MAKUU-VAUNUL-LINEN

MONIN LAIT-TEI-SIIN

LÄHEI-SISTÄ

	L	A	A	R	P	A	K	K	O	R	A	K	O			
	U	H	E	T	E	A	K	U	J	A	T					
	P	E	T	A	I	L	L	A	N	O	J	A				
	B	A	S	I	L	E	I	O	S	P	O	T	A			
	O	I	D	U	U	S	I	A	T							
M	A	I	N		R	E	H	N	U	T	O	P	I	A		
A	T	H	E	N	E	A	U	R	A	H	A					
K	O	G	E	I	S	I	R	V	R							
G	A	R	A	M		K	A	L	I	M	E	L	O	V	A	T
A	P	I	L	A		E	T	O	N	U	N	I	K	E	K	O
T	I	N	A	T		L	A	P	E	R	S	I	S	A	R	
E	T	A	N	O	L	I	T	S	E	I	N	A	T	A	S	O

Edelliseen tehtävään saimme runsain mitoin vastauksia – kiitokset niistä! Onnetar suosi **Liisa Toroskaa** Jurvalta. Hänelle postitimme **Minna Ovaskaisen** teoksen *Luonnonsuojelija*. Onnittelumme!

Seuraa ONL:n ilmoittelua: www.onl.fi/kulmakivi

Ortodoksiviestistä sanottua

Mitä Ortodoksiviesti on merkinnyt sinulle?

"Lehti on ollut tärkeä minulle." "Aina ollut mieluinen ja olen lukenut sen kannesta kanteen."

"Näkyvä merkki seurakuntaan kuulumisesta." "Hyvää tietoa seurakunnan asioista, mukavia kertomuksia ja aina uutta tietoa myös uskonnosta."

"Ortodoksisuuden lähde." "Ikkuna omaan kirkkoon."

"Ei merkitse mitään. Sen voisi lopettaa. Aina odotan sen tulemistä, mutta koskaan en löydä siitä mitään luettavaa ja petyn."

"Kun muutin kotoa, muuta ortodoksista asiaa ei ollut lähipiirissä."

Olin ortodoksi, jolla oli vain Uskon Viesti -lehdet."

"Erityisesti katekumeeniaikana Ortodoksiviesti oli minulle todella tärkeä."

"Tärkeä oman uskon vahvistaja."

"Säilytän lehtiä pitkään. Myös luterilainen puoliso lukee lehteä."

Mieleenpainuvimmat jutut?

Henkilökuvat, joissa ihmiset kertovat elämästään

ortodokseina: "evakoiden kertomukset",

"Joel Haahtela", "René Gothóni."

Kolumnit: "Serafin Seppälän",

"metropoliitta Ambrosiuksen"

"Riikka Juvosen kirjoitukset ja erityisesti kuvitukset

ovat olleet hienoja." "Jarmo Hakkaraisen

kirjoituksista olen pitänyt erityisen paljon."

"Ruokajutut, nuorten palsta." "Valamon

ihmeitä tekevä ikoni." "Maria Pariisilainen."

Ruusuja ja risuja

"Hyviä journalistisia juttuja."

"Lehti on paikoitellen vanhanaikainen."

"Lasten ja nuorten juttuja on liian vähän."

"Hyvä tasapaino sekä ajankohtaisten asioiden että syvällisten kirjoitusten kanssa."

"Sama juttu monella kielellä vie liian paljon tilaa." "Hienoa, että kirkon sisällä olevia ruotsin- ja venäjänkielisiä kielivähemmistöjä ei ole unohdettu lehdessä."

"Ruusuja siitä, että lehti on ollut olemassa. Risuja, että loppuu."

"Harmi, että Ortodoksiviesti ei voinut olla valtakunnallinen lehti. Nimi on niin selkeä ja informatiivinen."

"Jään kaipaamaan Ortodoksiviestiä niin kuin rakasta, läheistä ihmistä."